

EKONOMİ

KULÜBÜ

2017 SAYI 2 MAYIS - HAZİRAN - TEMMUZ

EKONOMİ VE KÜLTÜR DERGİSİ

RÖPORTAJ

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE
HABERLEŞME BAKANI

SN. AHMET ARSLAN

YATIRIMA DEVAM

ARAŞTIRMA

TRUMP ÖNCESİ
VE SONRASI
ABD EKONOMİSİ

MAKALE

KÜRESEL DÜZEYDE
AR-GE OYUNCUSU
OLMAK

MAKALE

YENİLENEBİLİR
ENERJİ
VE TÜRKİYE

DOSYA

CAZİBE
MERKEZLERİ
PROGRAMI

SIGMACERT ULUSLARARASI BELGELENDİRME ve EĞİTİM LTD. ŞTİ.

Mustafa ÇİHAN
Genel Müdür

SIGMACERT Uluslararası Belgelendirme şirketi 2009 yılında faaliyete başlamış bir kuruluştur. Ekim 2015 de şirketler grubumuza devir işlemleri tamamlanmış ve marka değerini her geçen gün artırarak büyümeye devam etmiştir.

"İKİ GÜNÜ EŞİT OLAN ZİYANDADIR"
Hadisi Şerifini ilke edinen firmamız, daima gelişmeye ve geliştirmeye zaman ayırmıştır. Faaliyete başladığımız her alanda kısa sürede idol alınan bir firma haline gelmenin mutluluğunu yaşamaktayız. Sadece kendimizi geliştirmenin çözüm olmadığını, tüm sektörü geliştirmemizin çözüm olacağına inanarak, bireysel değil kitlesel çalışmalara önem vermekteyiz.

Zamanın, geçmişten günümüze en önemli kavram olduğunu ve dönüşü olmadığını farkında olduğumuz için her alanda ilgili kurumlardan direk yetkilerimizi alarak daima hızlı ve sorunsuz çözümler üretmekteyiz.

ASYA ULUSLARARASI DENETİM ve İLAÇMA LTD. ŞTİ.

EKONOMİ KULÜBÜ
Üyelerine Özel

%15
İndirim

www.sigmacert.com
Fidanlık Mh. Mithatpaşa Cad.
No:23 Daire: 17 Kat:8
Çankaya / ANKARA
0.312 385 08 85

EKONOMİ KULÜBÜ
Üyelerine Özel

%15
İndirim

www.asyadenetim.com.tr
Fidanlık Mh. Mithatpaşa Cad.
No:23 Daire: 18 Kat:8
Çankaya / ANKARA
0.312 385 08 85

Başkanın Mesajı

Asırlardır nice badirelerden geçmeyi başarmış Aziz milletimiz, 15 Temmuz darbe girişimini de başarısız kılma gayretini göstererek tüm dünyaya yeniden önemli bir mesaj vermiş oldu. Bu bağlamda, o gece meydanlarda verdiğimiz mücadelede şehit düşen üyemiz, kardeşimiz Emin Güner ve yaralanan üyelerimiz başta olmak üzere mücadele eden tüm vatanseverleri saygıyla anmak istiyorum.

2016 yılı boyunca geçirdiğimiz zorlu süreç devletimizin bekası adına önemli bir takım kararların hızlıca hayata geçirilmesi gerektiği gerçeğini gösterdi. Özellikle yasama ve yürütmenin bir arada olduğu parlamenter sistemin boşluklarının ürettiği bürokratik vesayet, devlet kurumlarının işlevselliğini azalttığı gibi ülkemizin en çok ihtiyacı olan istikrarın da önündeki en büyük engeldi ve kadim devlet kültürümüzün bir gereği olarak tek başlı siyasi iradeyi yeniden tesis etmek için anayasa değişikliği kaçınılmazdı.

Ekonomi Kulübü olarak, öteden beri ifade ettiğimiz “Güçlü ve İstikrarlı Türkiye” idealimiz, anayasa değişikliği referandumunda “Evet” oyuyla tezahür etti. Referandum sürecinin başlamasını müteakip, tüm teşkilatlarımızla yurt çapında birçok etkinlik ve kampanya çalışmasıyla net bir duruş gösterdik. Başta diğer STK’lar olmak üzere, akademisyenler, yazarlar, devlet adamları ve yerel idarecilerle bir araya geldik. Üye buluşmaları ve halka açık toplantıların yanında ulusal basın, sosyal medya ve açık hava reklam kampanyalarıyla “Evet” kararımızın gerekçelerini kamuoyu ile paylaşma imkânı bulduk. Referandum sürecinde maddi manevi destekleriyle katkı sağlayan tüm Ekonomi Kulübü Ailesine de bu vesileyle teşekkür ederim.

Üyelerimizin samimi gayretleri ile her geçen gün Ekonomi Kulübü Ailesinin büyüdüğünü görmek ve teşkilatlarımızın bölgelerinde gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler bizleri oldukça sevindiriyor. Alanlarında başarılı iş ve meslek insanlarının Ekonomi Kulübü vesilesiyle bir araya gelerek ortaya çıkardığı sinerji, bizlerin gelecek adına çok daha ümitvar olmasını sağlıyor.

Yakın dönemde gerek bölge siyasetindeki kırılmalar gerek küresel değişimlerin had safhada olacağını öngördüğümüz bugünlerde, ülkemizin “Yerli ve Milli” iş adamlarının ülke ekonomisinin bağımsız bir şekilde güçlenmesi adına yapacağı katkıları oldukça önemsiyoruz. Bu bağlamda Ekonomi Kulübü İş Forumları projemizin Ürdün etabını da geçtiğimiz aylarda gerçekleştirdik. Tarihi ve kültürel bağlarımızın mevcut olduğu kardeş ülkelerle gerçekleştireceğimiz benzeri ticari iş birlikleriyle Türkiye’imiz sadece bölgesel değil aynı zamanda küresel bir güç olarak dünya siyasetine yön vereceğine inancımız tamdır.

Son olarak, Ekonomi Kulübü dergimizin ilk sayısına göstermiş olduğunuz teveccüh için teşekkür ediyor, her yeni sayıda daha da zenginleşen bir içerikle toplumsal kültürümüze katkı sağlamaya devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Saygılarımla
Taner Bozkurt

EKONOMİ KULÜBÜ

EKONOMİ VE KÜLTÜR DERGİSİ

EKONOMİ KULÜBÜ DERNEĞİ
adına

İMTİYAZ SAHİBİ
Taner BOZKURT

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Adem KEDİCİ

YAYINLAYAN AJANS
Spiart Reklam Org. Ltd. Şti

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Ensar AÇIKGÖZ

EDİTÖR
M. İker ÖLÇEK

YAYIN KURULU
Yadigar YOLCU
Mustafa KILINÇ
Bayram Ali KELEŞ
Prof. Dr. Halit KESKİN
Dr. Umut AYDEMİR
Hüseyin YILMAZOĞLU
Fethi Oytun GÜRİSOY

HUKUK MÜŞAVİRİ
Av. Hasan Oğuz ALTINKAYNAK

REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Ali Osman ÇİL

SANAT YÖNETMENİ
Şahin ASLAN

GRAFİK TASARIM
Serkan TAYYARCAN

MATBAA
ÖZYURT MATBAACILIK
Zübeyde Hanım Mah. Büyük Sanayi 1. Cad.
Süzdüğün Sk. No: 7 İskitler / Altındağ / ANKARA
0 312 384 15 36

REKLAM SATIŞ VE PAZARLAMA
dergi@ekonomiklubu.org

EKONOMİ KULÜBÜ

Ceyhan Atuf Kansu Cd. No:130/31
Gözde Plaza - Balgat / ANKARA
Tel: +90 (312) 472 1453 Fax: +90 (312) 472 1451
www.ekonomiklubu.org
info@ekonomiklubu.org

SPIART
CREATIVE WORLD

Tel: +90 (312) 426 66 17
www.spiart.com.tr
info@spiart.com.tr

İÇİNDEKİLER

15 GÜNCEL
EKONOMİ KULÜBÜ
FAALİYETLERİ

24 RÖPORTAJ
UHD BAKANI
SN. AHMET ARSLAN
NE YAPARLARSA YAPSINLAR
YATIRIMLARA DEVAM

32 ARAŞTIRMA
TRUMP ÖNCESİ
VE SONRASI ABD EKONOMİSİ
YUSUF GİRAYALP ATAN

40 MAKALE
KÜRESEL DÜZEYDE AR-GE
OYUNCUSU OLMAK
PROF. DR. HALİT KESKİN

46 MAKALE
YENİLENEBİLİR ENERJİ
VE TÜRKİYE
PROF. DR. ERDAL TANAS KARAGÖL

MAKALE
SERMAYENİN AHLAKI
EMEĞİN HAKKI
ALİ YALÇIN
MEMUR-SEN GENEL BAŞKANI 54

RÖPORTAJ
PERDER ANKARA BAŞKANI
AHMET KARAGÖZ
PERAKENDE SEKTÖRÜNÜN
BUGÜNÜ YARINI 58

ARAŞTIRMA
CAZİBE MERKEZLERİ
GÖKALP ERTUĞRUL 62

ARAŞTIRMA
OTOMATİK KATILIMLI BES
NELER VAADEDİYOR?
FATİH İLKER YİĞİT 66

ARAŞTIRMA
SOSYAL GÜVENLİK
KURUMU TEŞVİKLERİ
ADEM KEDİCİ 70

MAKALE
İSLAMDA TİCARET AHLAKI
HAMDİ GEVHER
ÇANKAYA MÜFTÜSÜ 92

DALI BANT

Dali Tape, The Quality You Deserve

- Endüstriyel Bantlar
- PVC Bant
- Maskeleme Bandı
- Koli Bandı
- Baskılı Bant
- Yeraltı İkaz Bandı

UDC UĞURLU GRUP DEMİR ÇELİK YAPI MALZEMELERİ A.Ş.

- Demir
- Hazır Beton
- Çimento
- Beyaz Çimento
- Kireç
- Çelik Hasır
- Tel
- Çivi
- Yapı Kimyasalları
- Tuğla
- Bims
- Gazbeton
- Kiremit
- Shingle
- Çatı Levhası Onduline
- Mantolama sistemleri
- Membran
- Kiremit Altı
- Kum
- Mozaik
- Beton Levha
- Plywood
- OSB
- XPS
- EPS
- Alçı
- Alçı Levha ve Aksesuarları
- Camyünü-Taşyünü
- İzolasyon Malzemeleri
- Laminat Parke
- Seramik
- Vitrifiye
- Ankastre

www.ugurluyapi.com

Merkez: Gültepe Mahallesi Turgut Özal-2 Bulvarı Demirciler Sitesi 1. Cadde No: 84 - 86 - 100 Siteler/ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90. 312. 353 59 23 - 24 - 25 - 26 • Fax: +90. 312. 348 77 84
Şube: Atısan Sanayi Sitesi 1567. Sokak No: 2-4 Ostim / Yenimahalle / ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90. 312. 354 02 22 - 386 01 17 • Fax: +90. 312. 386 01 11
e-mail: info@ugurluyapi.com

www.dalibant.com
0(312) 342 42 27
Fabrika Adresi: Ulubey Mahallesi, Karpuzlu 2 Caddesi,
No: 79 Siteler-Altındağ/Ankara, 06160

EKONOMİ KULÜBÜ

güncel

“EKONOMİ KULÜBÜ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI”

Genel değerlendirmelerin yapıldığı Ekonomi Kulübü olağan genel kurul toplantısı 29.01.2017 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

“YENİ TÜRKİYE EKSENİNDE ORTADOĞU” PANELİ 1

Ekonomi Kulübü Şanlıurfa Teşkilatı'nın 31.03.2017'de Şanlıurfa İl Merkezinde gerçekleştirdiği Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı, Kayapınar Belediye Başkanı ve Genel Başkanımız Sayın Taner Bozkurt'un katılımları ile Gazeteci Yazar Sayın Abdurrahman Dilipak'ın konuşmacı olarak katıldığı “Yeni Türkiye Ekseninde Ortadoğu” başlıklı panel gerçekleştirilmiştir.

“ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ VE REFERANDUM” PROGRAMI

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sayın İhsan Şener'in konuşmacı olduğu, Ekonomi Kulübü Konya Teşkilatı tarafından 06 Nisan 2017 tarihinde düzenlenen “Anayasa Değişikliği ve Referandum” başlıklı program düzenlenmiştir.

“GÜÇLÜ EKONOMİ İÇİN EVET” PANELİ

Ekonomi Kulübü Bursa Teşkilatı tarafından Ak Parti Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin, Uludağ Üniversitesi İİBF Dekanı Prof.Dr. Tayyar Arı ve Uludağ Üniversitesi Rektör Danışmanı Yrd.Doç.Dr. Fikri Pala'nın konuşmacı olarak katıldığı “Güçlü Ekonomi İçin Evet” paneli gerçekleştirilmiştir.

“YENİ TÜRKİYE EKSENİNDE CUMHURBAŞKANLIĞI SİSTEMİ” KONFERANSI

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sn. Ayşe Türkmenoğlu'nun konuşmacı olduğu, Ekonomi Kulübü Şanlıurfa Teşkilatı'nın 09.04.2017 tarihinde Viranşehir'de düzenlediği ‘Yeni Türkiye Ekseninde Cumhurbaşkanlığı Sistemi’ konferansında referandumda neden evet denilmesi gerektiği anlatıldı.

“YENİ TÜRKİYE EKSENİNDE ORTADOĞU” PANELİ 2

Gazeteci-yazar Sn. Ömer Turan'ın konuşmacı olduğu, Ekonomi Kulübü Şanlıurfa Teşkilatı tarafından 08.04.2017 tarihinde “Yeni Türkiye Ekseninde Ortadoğu” başlıklı panel düzenlenmiştir.

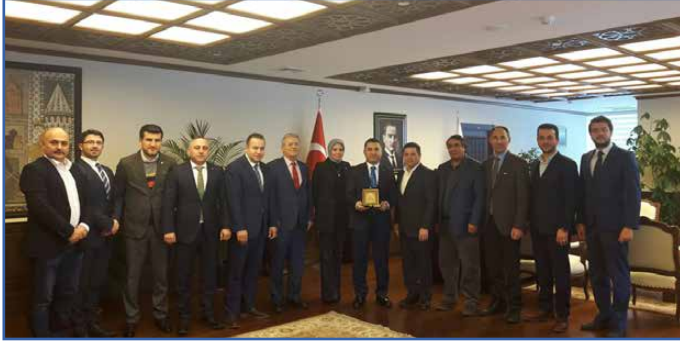
“ANKARA TİCARET ODASI ZİYARETİ”

Ekonomi Kulübü tarafından 04.01.2017 tarihinde ATO Başkanı Sn. Gürsel BARAN makamlarında ziyaret edildi ve istişarelerde bulunuldu.

“ÇEVİK KUVVET TAZİYE VE DESTEK ZİYARETİ”

Ekonomi Kulübü olarak 21.12.2016'da Ankara Çevik Kuvvet polisimize taziye ve destek ziyaretinde bulunuldu.

“AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI ZİYARETİ”

Ekonomi Kulübü olarak 03.01.2017 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Sayın Ebubekir Şahin makamlarında ziyaret edilerek Ekonomi Kulübü'nün faaliyetlerine değinildi ve çeşitli konularda istişarelerde bulunuldu.

“CUMHURBAŞKANI BAŞDANIŞMANI YALÇIN TOPÇU ZİYARETİ”

30 Kasım 2016 tarihinde Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Sn. Yalçın TOPÇU Cumhurbaşkanlığı Külliyesindeki makamlarında ziyaret edildi. Ekonomi Kulübünün faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılarak çeşitli istişarelerde bulunuldu.

“ANKARA HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARETİ”

Ankara Halk Sağlığı Müdürü Sn. Uzm.Dr. Doğan Akdoğan Ekonomi Kulübü Kurumsal İlişkiler Komisyonu tarafından makamında ziyaret edildi.

BANGLADEŞ BÜYÜKELÇİSİ ZİYARETİ

Bangladeş Büyükelçisi Sn. M. Allama Siddiki'ye nezaket ziyaretinde bulunuldu.

EKONOMİ KULÜBÜ EVET dedi

Ekonomi Kulübü, referandum sürecinde “Yerli ve Milli Ekonomi İçin” ve “Güçlü ve Hızlı İcraatlar İçin” sloganlarıyla “EVET” kampanyaları yürüttü. Yurdun dört bir yanındaki teşkilatlarıyla başta Güneydoğu Anadolu Bölgesi olmak üzere tüm bölgelerimizde; medya mensuplarının da katıldığı konferans ve söyleşiler, üye buluşmaları, ziyaret ve temaslar gerçekleştirildi. Ayrıca büyükşehirlerimizin önemli noktalarında pek çok açık hava reklamlarının yanında ulusal ve sosyal medyada etkin bir şekilde “Evet” kampanyası yürütüldü.

“SN. MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU İLE EVET PROGRAMI DÜZENLENDİ”

Dışişleri Bakanımız Sn. Mevlüt Çavuşoğlu'nun katılımıyla Ekonomi Kulübü Isparta Teşkilatı tarafından “REFERANDUMA EVET” programı düzenlenmiştir.

**EKONOMİ
KULÜBÜ
evet**
dedi

**EKONOMİ
KULÜBÜ
evet**
dedi

“EKONOMİ KULÜBÜ EVET KAMPANYASI”

Ülkenin birçok noktasında ve televizyonlarda “EVET” kampanyası düzenlendi.

EKONOMİ KULÜBÜ evet dedi

EKONOMİ KULÜBÜ AYDIN TEŞKİLATI EVET KAMPANYASI

Ekonomi Kulübü Aydın Teşkilatımızın basın mensuplarını davet ettiği kahvaltılı toplantıda teşkilatımızın çalışmaları ve referandum öncesi neden EVET dediğimiz anlatıldı, yöneltilen sorular cevaplandırıldı.

SN. BAŞBAKANIMIZ'IN TEŞRİF ETTİĞİ “ANKARA STK’LARI EVET DİYOR” PROGRAMINA KATILDIK.

Ekonomi Kulübü olarak, Sn. Başbakanımız Binali Yıldırım'ın da katıldığı “Ankara STK’ları Evet Diyor” programına iştirak ettik. Diğer STK temsilcileri ile istişareler yaptık.

EKONOMİ KULÜBÜ KOCAELİ TEŞKİLATI EVET KAMPANYASI

Ekonomi Kulübü Kocaeli Teşkilatı tarafından düzenlenen, Mv. Sn. Sami Çakır'ın katılımlarıyla Ekonomik İstikrar için EVET konferansı düzenlenmiştir.

EKONOMİ KULÜBÜ 1. ULUSLARARASI İŞ FORUMU ÜRDÜN

1. INTERNATIONAL BUSINESS FORUM JORDAN

.....
jordanianform@ekonomikulubu.org

Hamdi ET-TABBA
(Ürdün İş Adamları Derneği Başkanı)

Taner BOZKURT
(Ekonomi Kulübü Genel Başkanı)

Ekonomi Kulübü öncülüğünde organize edilen Türkiye-Ürdün İş Forumuna, Ürdün Ekonomi Bakanı Sn. Yousef Mansour, Ürdün Büyükelçisi Sn. Murat Karagöz, Jordanian Business Association Başkanı Sn. Hamdi Tabaa ve Genel Başkanımız Sn. Taner BOZKURT, Ekonomi Kulübü üyesi iş adamlarımız ile Ürdünlü İş Adamları katıldı. Ekonomi Kulübü olarak 2023 hedefleri doğrultusunda ülkemizin ihracat hacmini artırmaya yönelik çeşitli ülkelerde yapmayı hedeflediğimiz forumların ilkini Ürdün'de gerçekleştirdik.

Murat KARAGÖZ
(Türkiye Amman Büyükelçisi)

Yusuf Mansur
(Ürdün Ekonomi'den Sorumlu Devlet Bakanı)

Ürdün'ün önde gelen iş adamları kuruluşu Jordanian Business Association ile ortak gerçekleştirdiğimiz forumda Ürdün'ün sayılı iş adamları ile bir araya gelindi. İki ülke arasında ilişkilerin geliştirilmesi ve iş adamlarının ikili iş ilişkileri gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunuldu. Programdaki konuşmaların ardından Ürdün'de yatırım ve finansman imkanları sunmaları ile B2B ikili görüşmeler yapıldı. Ürdün Türkiye Büyükelçisi Amjad Adaileh'e, Ürdün Büyükelçiliği'nden Bislan Jalouqa'ya, Amman Ticaret Müşaviri Nil Gökçe'ye, Dış Ticaret Uzmanı Yenal Hactaş'a ve TİKA Koordinatörü Sıddık Yıldırım'a vermiş oldukları katkılardan dolayı teşekkür ederiz.

ÜRDÜN İŞ GEZİSİ HAKKINDA KATILIMCI ÜYELERİMİZİN YORUMLARI

Mustafa ATMACA (Yönetim Kurulu Üyesi)

Ekonomi Kulübü kuruluş amacı gereği Devlet, Millet ve İslam adına seçkin bir topluluk oluşturup, hakkıyla ticaret yapan güzide insanların yer aldığı eşsiz bir kuruluştur. Ürdün gezisinde yol arkadaşlarımla ortaya koydukları samimiyet ve duruşları ile bu davanın temellerinin ne kadar samimi ve sağlam atıldığını da görmüş oldum.

Mustafa BALCI

Birbirinden değerli kardeşlerimle gerçekleştirdiğimiz Ürdün ziyaretimiz doyumsuz anlarla doluydu. Son gün gittiğimiz Lut Gölü'nün karşı kıyısındaki Filistin Batı Şeria kıyılarına hüznü bir selam verdik ve 1. Dünya savaşında can veren Osmanlı Türk şehitliği ise bizim şu anda Suriye topraklarında ne aradığımızın cevabıydı.

Selçuk ÇAKIR

İlk Ortadoğu ziyaret durağım olan Ürdün sayesinde önceleri yerli ürünlerin fiyat ve kalite noktasında rekabetçi olmadığını düşündüğüm, ancak bu ziyaret sonrası ne kadar yanlış olduğunu ve aslında kalite noktasında oldukça tercih edilebilir olduğumuzu ve küresel anlamda dünyada artık gerçekçi bir yer edindiğimizi düşünme fırsatını yakaladım. Bu vizyonu bana katmakta emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ünsal Taşkın DİCLE

Gerek büyükelçiliğimizin ilgisi gerekse Ürdünlü iş adamları ve politikacıların ilgisi hem kulübüm adına hem de ülkem adına beni çok gururlandırmış ve ümitlendirmiştir. Bu hususta başta bu buluşmayı sağlayan kulübümüze ve bizleri orada yalnız bırakmayan büyükelçiliğimiz ve Ürdünlü işadamlarına çok teşekkür ediyorum.

Cengiz GÖKÇEBAY

2023 hedefleri doğrultusunda Kulübümüzün yapmış olduğu bu iş formu fevkalade başarılı ve katılımcıları destekleyen yönü mükemmeldi. Hayırlara vesile olur inşallah.

Kamuran KAPLAN

Sadece iş görüşmeleriyle kalmayıp, seyahat esnasında kardeşlik ve muhabbet ortamının daha çok pekiştiği bir program oldu. Daha samimi ve sıcak duygularla aile olduğumuzu daha da çok hissettim. Organizasyonu yapan başkanlarımıza teşekkür ediyorum. Bunun gibi güzel çalışmaların artarak devam etmesini temenni ediyorum.

Erhan KARABAĞ (Dış Ticaret Komisyonu Başkanı)

Ülkemizin 2023 dış ticaret hedefleri ile ilgili üzerimize düşeni yapmak adına dostlarla omuz omuza yola çıktık ve ilk hedefimiz olan Ürdün İş Forumunu başarı ile tamamladık. Allah diğer duraklarımızda da bizleri muvaffak kılsın. Birlik, beraberlik ve kardeşliğimizi daim eylesin inşallah.

(Grup Başkan Vekili) **Alim KARAMUS**

Organizasyonun amacı üyelerimizin ihracatını arttırmak, ihracat kapasitesi olup da ihracat yapmayanları buna teşvik etmek ve doğal olarak ülkem ve biz üyelere katma değer sağlamaktır. İlk kez yaptığımız bu organizasyonda tecrübe kazandık. Ürdün'e giden ekipte olan her bireyin birbirine göstermiş olduğu abilik, kardeşlik, dostluk ise şahsım adına en büyük kazanç oldu.

Firmamız 2000 yılında kurulmuş olup ilk günden itibaren bakır sülfat ürünün ana üreticisi olup Türkiye'de Pendik ve Iskenderun'da olmak üzere 2 adet tesisi vardır. Pendik tesisinde bakır konsantrelerinden kavurma ve karıştırılmalı liç teknolojisi ile üretim yaparken, Iskenderun fabrikasında ise kendi ruhsatlı sahasından açık ocak işletmesi ile ürettiği oksitli/sülfürlü bakır cevherlerinden Yığın Liçi ve Solvent Ekstraksiyon teknolojisi ile yüksek kaliteli ve uygun fiyatlı bakır sülfat üretmektedir. Bu proses firmamızın patenti altındadır. Tesislerimizin toplam bakır sülfat üretim kapasitesi 300 ton/ay dır.

- Bakır Sülfat
- Bakır Oksit
- Bakır Karbonat
- Bordo Bulamacı
- Harman Alg Plus
- ZnFloater

TESİSLERİMİZ

Geri dönüşüm ve metalden
BAKIR SÜLFAT ve BAKIR KİMYASALLARI ÜRETİM TESİSİ

Maden cevherden
BAKIR SÜLFAT ve ZİRAİ İLAÇ ÜRETİM TESİSİ

Bakır Oksit

Bakır Sülfat

info@metal-kim.com

Tel: 0 216 307 01 02-03 Fax: 0 216 307 01 04

Velibaba Mah. Kahramanlar Cad. No: 34-1 Pendik/Istanbul/TURKEY

“NE YAPARLARSA YAPSINLAR, YATIRIMLARA DEVAM!”

Ülkemiz ulaştırma ve haberleşme yatırımları alanında yabancı yatırımcılar için büyük fırsatlar barındırıyor. Bu fırsatlar ile ilgili değerlendirme-niz nelerdir?

Türkiye, son on beş yılda hayata geçirilen köklü ekonomik reformlar sayesinde avantajlı bir konuma gelmiş, yabancı yatırımcıların Türkiye’de yatırım yapması için uygun yasal altyapı tesis edilmiştir. Düşük vergi oranları, teşvikleri, geniş iç pazarı ve 1996 yılında dahil olunan AB ile Gümrük Birliği de yabancı yatırımcılara önemli fırsatlar sunmaktadır.

Her ne kadar ülkemiz ekonomisinin olumsuz yönde seyrettiğine ve güvenilecek bir pazar ortamının olmadığına dair türlü yalan yanlış haberler yapılsa da yabancı yatırımcıların son 15 yıllık

dönemde her daim Türkiye’ye güvendiğini ve yatırım yaptıklarını görüyoruz.

Dünyanın ekonomik ve siyasi krizlerin altında ezildiği bir dönemde tüm dünyaya parmak ısırtan Marmaray, Avrasya Tüneli, Osmangazi ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü gibi nice dev projelerde bunu kanıtladık. Hatta en son olarak 18 Mart’ta temelini attığımız 10 milyar liranın üzerinde yatırımla gerçekleştirilecek 1915 Çanakkale Köprüsü için 4’ü Japon, 3’ü Kore, 3’ü Çin, 2’si İtalyan olmak üzere toplam 24 firma şartname satın aldı. 15 firma ihalemize 4 ayrı grup olarak teklif verdi. 13 küresel finans gurubu da biz bu projeyi finanse etmek istiyoruz diyerek bizlere iyi niyet mektubu yolladı ve finanse etmeye hazır olduklarını bildirdi.

Bu ne demek? Biz size güveniyoruz, ekonominize güveniyoruz, sizle birlikte kazanacağımıza inanıyoruz demek. Güneşin balçıkla sıvanmayacağı ortada. Yaptığımız her yatırımın, gerçekleştirdiğimiz her projenin yerini bulduğunu çok iyi biliyoruz.

Ne yaparlarsa yapsınlar, ne derlerse desinler biz yatırımlarımızı kesmeyeceğiz. Aksine yeni projeler üreterek Türkiye’nin ulaşım ve iletişim altyapısını daha da güçlendireceğiz ve yabancı yatırımcılar hiçbir zaman ülkemize yatırım yapmaktan çekinmeyecekler.

**Ulaştırma, Denizcilik
ve Haberleşme
Bakanı
AHMET ARSLAN**

İnternet'in gün geçtikçe hayatımızın her alanına hızla yayılması, siber güvenlik konusuna hayati bir önem yüklemektedir. Bakanlığınızın bu konudaki çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

Hükümet olarak siber güvenlik konusuna ayrı bir önem gösteriyoruz. Bildiğiniz gibi Sayın Başbakanımızın başkanlığı döneminden itibaren altyapı yatırımları ile birlikte siber güvenlik konusuna önemli düzenlemeler ve yatırımlar yapıldı. Hatta bu konu Milli Güvenlik Kurulu'nda değerlendirilen ve izlenen en önemli konulardan biri haline getirildi.

2012 yılında da Bakanlar Kurulu kararıyla topyekûn siber güvenliğin sağlanması amacıyla Siber Güvenlik Kurulu kuruldu. Ayrıca Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu'nu oluşturduk. Siber saldırılara müdahale için Siber Olaylara Müdahale Merkezlerini (SOME) kurduk. 2015 yılında 392 kurumda kurulmuş olan SOME sayısı bugün itibarıyla 545'e ulaşmış durumda. Siber Güvenlik Strateji ve Eylem Planlarını oluşturduk. 2011'den günümüze 3 ulusal, 1 uluslararası siber güvenlik tatbikatı gerçekleştirdik. Bu konuda en önemli hususlardan biri; olağanüstü durumlarda tüm yurttaki kamu güvenliğini

sağlayacak ve siber saldırılara karşı müdahale edecek yapıları oluşturmaktı. Bu kapsamda uçtan uca güvenlik platformu olan 'KamuNet' ağını geliştirdik. İnternet ağını kullanmayan bu yapı sayesinde kamu verilerinin daha güvenli bir şekilde iletilmesi ve büyük veri altyapılarımızın güvenliğini sağlamış olduk.

Ancak elbette siber dünya uçsuz bucaksız bir alan. Riskler çok büyük. Bunu çok iyi biliyoruz ve biz bunları yaptık bize yeter demiyoruz. Bugün geleneksel savaş, terör eylemleri, karşı istihbarat faaliyetleri artık siber dünyanın kurallarına göre gerçekleşiyor. Bu nedenle birçok ülke, siber tehditlere karşı özel siber ordular kuruyor. Bizim bir deyişimiz vardır. Ya av olacaksın ya da avcı. Bizim bu dijital çağda av olmaya niyetimiz yok. Ancak avcıyı da en iyi avcı tanır. İşte bu nedenle avcıları yanımıza çekiyoruz. Siber savunmamızı onlarla güçlendiriyoruz. Sanal savaşlar için ordumuzu onlarla kuruyoruz. Siber Kapasite Artırımı programı çerçevesinde düzenlediğimiz "Siber Yıldız" yarışması da bizim siber ordumuzu kurmaya yönelik çalışmalarımızdan birisi.

Söz konusu yarışma için ülkemizin siber savunmasında görev almak isteyen toplam 27 bin 855 kişinin başvurusunu aldık. 20 Ocak'ta düzenlediğimiz yarışmaya 12 bin 416 bireysel, 1.256 grup katıldı. Kıran kırana bir mücadele içinde geçen yarışma 24 saat sürdü. Yarış sonucunda tüm bayrakları yakalayarak sıralamaya giren ve bugün ödülleri vereceğimiz ilk 15 grubu siber güvenlik ekibimize alıyoruz. Burada ödül alan bu 15 grubun bir kısmını BTK bünyesindeki Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi'nde değerlendireceğiz. Bir kısmını da kamudaki siber güvenlik alanlarına yönlendireceğiz.

Ülkemizin ulaştırma ve Haberleşme alanında yürüttüğü mega projeler, gezi olaylarından itibaren Türkiye'ye yönelik saldırılarda bazı çevrelerin özellikle itiraz ettiği noktalardan biridir. Ülkemizin içinde bulunduğu uluslararası konjonktürü de dikkate alırsak, bu mega projelerin ülkemize yakın gelecekte ivme kazandıracağı alanlar nelerdir?

Türkiye coğrafi olarak Asya, Avrupa ve Afrika arasında doğal bir köprü konumunda bulunuyor. Ayrıca 3-4 saatlik uçuş ile 1,5 milyar insana ve 31 Trilyon dolarlık bir pazara ulaşabilecek muazzam bir noktada. Bu nedenle Türkiye'yi Asya, Avrupa, Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Kafkaslar ve Kuzey Karadeniz ülkeleri arasında ulaşımın her türünde uluslararası bir koridora çevirmeyi hedefliyoruz.

Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli, Marmaray, Ilgaz 15 Temmuz İstiklal Tüneli gibi başarıyla bitirdiğimiz mega projeler, binlerce kilometre bölünmüş yol, yüksek hızlı tren hatları, 26'dan 55'e çıkardığımız aktif havalimanı sayısı ve denizlerimize inşasına başladığımız dev limanlar ile çağ atlattığımız ulaşım alt yapımız Türkiye'yi taşımacılık alanında güçlendiriyor.

Dediğim gibi Türkiye bulunduğu konum itibarıyla kara yolları için çok önemli koridorların geçtiği bir yer. 12 bin kilometrenin üstünde 8 adet uluslararası koridor Türkiye'den geçmekte. İşte bugüne kadar yaptığımız yatırımlarla oluşturduğumuz orta koridor, Türkiye'nin Kuzeyinde ve Güneyinde bulunan uluslararası koridorlara göre en kısa, kapıdan kapıya ulaşımın en rahat olduğu koridor ve bu vasfıyla öncelikli tercih edilebilirliği yüksek.

Yine, İstanbul Yeni Havalimanı da Türkiye'nin jeopolitik önemini artırma açısından düşünülmüş bir proje. Jeopolitik açıdan küresel planda iddialı havayolu şirketleri için faaliyet merkezi olarak hizmet edecek bir üsse sahip olmak çok önemli bir unsurdur.

“

Bizim bu dijital çağda av olmaya niyetimiz yok. Ancak avcıyı da en iyi avcı tanır. İşte bu nedenle avcıları yanımıza çekiyoruz.

Daha öncede belirttiğim üzere konum olarak 1,5 milyar insanın uçakla 3 saatte erişebileceği bir coğrafyadayız ve bölgedeki 31 trilyon dolarlık ticaret hacminden yararlanma imkanına sahibiz. Tamamlandığında İstanbul Yeni Havalimanı, 150 havayolu şirketine 350'nin üzerinde destinasyona uçuş imkânı sağlayacaktır. Bu bağlamda İstanbul, Türkiye'nin dışarıya açılan kapısı konumuyla bu trafiğin merkezinde yer almaktadır ve İstanbul Yeni Havalimanı'nın bu konumu destekleyeceği ve geliştireceği kaçınılmazdır.

TÜRKSAT 6A uydusu, yabancı şirketler aracılığıyla yapılan uydularımızın aksine ilk milli uydumuz olacak. 2019 yılında bitirilmesi planlanan bu proje ile ilgili çalışmalarından ve bitirildiğinde ülkemize sağlayacağı katkılardan bahsedebilir misiniz?

Türkiye'nin en büyük Ar-Ge projesi olan ilk yerli haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A'nın TUSAŞ arazisinde bulunan Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test (USET) Merkezi'nde üretimine başladık. TÜRKSAT 3A yapılırken Fransa'ya, TÜRKSAT 4A yapılırken Japonya'ya mühendislerimizi gönderdik. Mühendislerimiz bu işi öğrendiler ve şimdi de TÜRKSAT 6A projesinde görev alıyorlar. TÜBİTAK Uzay tarafından BİLSAT uydusu, RASAT uydusu, Göktürk 2 uydusu geliştirildi. Aslında Türkiye şu ana kadar gözlem uydularını geliştirebiliyordu ama haberleşme uydumuz yoktu. Şimdi TÜRKSAT 6A de haberleşme uydumuzu kendimiz geliştireceğiz.

Maliyeti yaklaşık 550 milyon TL. Bunun 150 milyon TL'sini TÜBİTAK geri kalan kısmını Bakanlığımız karşılayacak. Burada yerli üretimde AR-GE söz konusu olduğu içinde çok önemli bir proje. Kendi uydu platformumuzu elde etmiş olacağız ve bundan sonraki uydu projelerinde de bunu kullanacağız. TÜRKSAT 6A haberleşme uydusu uzaya gönderildiğinde, Türkiye haberleşme uydusunu üretebilen 10 ülke arasına girmiş olacak.

Bakanlığınızın demiryollarına verdiği önem; Marmaray yüksek hızlı tren ve metro ağları gibi projelerden anlaşılıyor. Bu projeler ile birlikte tüm dünyanın yakından izlediği Bakü-Tiflis- Kars demiryolu projesinin ülkemize sağlayacağı katma değerden ve ülkemiz üzerinden ticaret yapmak isteyen diğer ülkeler için öneminden bahsedebilir misiniz?

İstanbul Boğazında Türkiye'yi ulusal ve uluslararası karayolu ve demiryolu taşımacılığında Asya ve Avrupa arasında kesintisiz bir güzergâh haline getirecek Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile demiryolu bağlantılı Marmaray'ın yük taşımacılığına açılmasına paralel olarak Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi hayata geçirildiğinde Orta Asya ve Kafkasya'ya kadar bağlanarak Avrupa'dan Çin'e kadar demiryoluyla kesintisiz yük taşınması mümkün hale gelecektir.

Gürcistan üzerinden Türkiye ile Azerbaycan, Orta Asya, Çin ve Moğolistan arasında demiryolu bağlantısı oluşturacak Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu projesi (BTK) hizmete girdiğinde yük ve yolcu taşımacılığının bölgeye sağlayacağı katma değer ve istihdamın yanı sıra bölge ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişmesine, katkı sağlayarak ülkelerin dostluk ilişkileri de pekiştirecektir. Başlangıçta, 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton yük, orta vadede 3,5 milyon yolcu, 35 milyon ton yük taşınması hedeflenmektedir.

Türkiye üzerinden Asya ve Avrupa'yı kesintisiz olarak demiryoluyla birbirine bağlayacak Marmaray ve Bakü-Tiflis-Kars vb. projeler sayesinde demiryolu sektörünün taşımacılıktaki payı da artmış olacaktır. Böylece sanayi, tarım ve maden alanlarında taşımacılık maliyetleri düşürülerek, lojistik faaliyetlerin en önemli tedarik zinciri halkası olan taşımacılıkta ülkemiz daha güçlü hale gelecektir. Her türlü malın taşınması daha az ücretle yapılarak ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet gücü elde edilecektir. Ayrıca, karayolundaki trafik yoğunluğu belli bir oranda demiryoluna kaydırılarak uluslararası karayolu yük taşımacılığında yaşanan geçiş belgeleri kota sorunu da aşılmış olacaktır.

Tamamlandığında dünyanın en uzun köprüsü olacak olan 1915 Çanakkale Köprüsü için imzalar atıldı. Bu projenin başta Çanakkale ve çevresi olmak üzere Ege Bölgesinin kalkınmasında büyük payı olacağı aşikâr. Projenin ulusal ve uluslararası alanda bize sağlayabileceği avantajlardan bahsedebilir misiniz?

Bu köprü, Türkiye'nin gelişimi, toplumun kalkınması ve cumhuriyetimizin 100. yılı için koyduğumuz hedeflere ulaşmada önemli bir yapı olacak. Sizde belirttiğiniz üzere 1915 Çanakkale Köprüsü tamamlandığında, 2 bin 23 metre orta açıklıkla dünyanın en uzun asma köprüsü olarak tarihe geçecek. Onunla da yetinmeyeceğiz. Gerek yaklaşım viyadüklerini gerekse ayaklar sonrası açıklığı düşündüğümüz zaman, 5,2 kilometrelik bir mesafeyle dünyanın en büyük köprüsünü yapmış olacağız. Köprü üzerinde 2x3 taşıt şeridi bulunacak. Ayrıca Marmara Otoyol Ringi'nin de tamamlayıcısı halkası bu köprü olacak. Gelibolu-Lapseki arasında yapılacak olan 1915 Çanakkale Köprüsünü Malkara'ya kadar otoyolla birleştirmiş olacağız. Malkara'dan itibaren gerek Keşan,

“

Ne yaparlarsa yapsınlar, ne derlerse desinler biz yatırımlarımızı kesmeyeceğiz. Aksine yeni projeler üretmek Türkiye'nin ulaşım ve iletişim altyapısını daha da güçlendireceğiz ve yabancı yatırımcılar hiçbir zaman ülkemize yatırım yapmaktan çekinmeyecekler.

“

1915 Çanakkale Köprüsü, Türkiye'nin gelişimi, toplumun kalkınması ve cumhuriyetimizin 100. yılı için koyduğumuz hedeflere ulaşmada önemli bir yapı olacak.

gerek İpsala, Avrupa'ya giden bölünmüş yollarla da bağlanmış olacak. Köprü, Avrupa ve Balkanları ülkemizin en büyük bölgelerinden Ege Bölgesi'ne en kısa yoldan bağlamış olacak. Ayrıca başta İstanbul olmak üzere tüm Trakya'nın yükünü Gelibolu üzerinden Ege'ye aktaracak.

Kanal İstanbul Projesinde son gelişmeler nelerdir? Projenin ülkemize sağlayacağı ekonomik ve stratejik avantajlar neler olacak?

Proje kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı gibi birçok kurumla çalışıyoruz. Ayrıca bilimsel çalışmalar açısından da 4 üniversiteden destek alıyoruz.

Bugüne kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğümüz, TOKİ, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve çeşitli üniversiteler kanal projesi ile ilgili çalışmalar yaptı. Ayrıca proje alanı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çeşitli ölçeklerde haritalar hazırlandı ve TOKİ tarafından Kanal Bölgesinde şehircilik altyapısı için planlama çalışmaları yapıldı.

Diğer yandan çeşitli üniversiteler tarafından Kanal İstanbul'un yapımı için ön rapor çalışmaları yapıldı ve bu çalışmalara ilaveten hidrolik, hidrojeolojik, geoteknik, jeofizik vb. çalışmaların dünyadaki diğer yapay kanal (Panama, Süveyş, Korint) örnekleri de göz önünde bulundurularak; tatlı su kaynaklarımız ve tarım arazilerimizin korunması, oluşabilecek olumsuz çevresel etkilerin minimize edilmesi için detaylı bilimsel çalışmalarımız devam etmektedir.

Ayrıca ilgili kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla protokol çalışmaları ve projenin hayata geçirilebilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin altyapı çalışmaları da devam etmektedir.

Yaklaşık 43 kilometrelik, büyük gemilerin geçebileceği çok önemli bir kanal yapacağız. Şehircilik anlamında özellikle orman, sulak alanlar, tarım alanları ve etkileşen alanları da dikkate alarak 5 güzergahla ilgili çalışmayı son aşamaya getirdik. Projenin finansmanı ile ilgili de birçok alternatif üzerinde çalışıyoruz.

Kanaldan 1,7 milyar metreküp hafriyat çıkacak. Bu çıkan malzeme kalitelerine göre değerlendirilecek ve gerekli yerlerde kullanılacak. Çıkacak malzemeye İstanbul Yeni Havalimanı'nda olduğu gibi kömür ocaklarındaki çukurları dolduracağız. Rekreasyon alanları oluşturacağız. Tarım açısından kullanılabilir verimli toprakları da yine tarım için başka yerlerde değerlendireceğiz. Bataklıkları yeşillendireceğiz ve yapay adalar inşa edeceğiz. Bu adaları üzerinde hayat olacak ve yaşanabilecek şekilde inşa edeceğiz. Rekreasyon alanları başta olmak üzere gelir getirici projeler yaratılacak ve projelerin pazarlanmasından elde edilecek gelir, kanalın finansmanında kullanılacak. Bu kapsamda adalar üzerinde konut projesi de geliştirilebilecek ve bu adalara yönelik deniz trafiği de oluşacak. Kanal çıkışlarında ve adalarda, liman ve yamaç alanları da olacak.

Yapılmasıyla birlikte şu an İstanbul Boğazından geçen gemi trafiğini azaltacağından trafik güvenliğini arttıracak ve olası felaket risklerini azaltmış olacak. İstanbul Boğazı'nda geçmiş yıllarda meydana gelen Independenta ve Nassia kazaları hala akıllarımızda ve bizler için ders niteliğinde. Biliyorsunuz İstanbul Boğazı değişken ve ters akıntı bulunması nedeniyle çok riskli bir geçiş yolu ama bizim yapacağımız yapay boğazda böyle doğal riskler olmayacak. Böylece boğazdan geçen gemiler için hem güvenli bir geçiş zemini sağlanacak hem de zamandan tasarruf edilecek. Çünkü kanal olumsuz hava şartlarından etkilenmeyecek ve geçişi kullanacak gemiler açısından bir sıkıntı olmayacak. ■

“

Yapılmasıyla birlikte şu an İstanbul Boğazından geçen gemi trafiğini azaltacağından trafik güvenliğini arttıracak ve olası felaket risklerini azaltmış olacak.

”

Türkiye'yi Asya, Avrupa, Kuzey Afrika, Ortadoğu, Kafkaslar ve Kuzey Karadeniz ülkeleri arasında ulaşımın her türünde uluslararası bir koridora çevirmeyi hedefliyoruz.

TRUMP

ÖNCESİ VE SONRASI

ABD

EKONOMİSİ

1980'ler dünyada yeni bir ekonomik yaklaşımın popüler olduğu yıllar olarak ön plana çıktı. Reagan'ın seçilmesiyle beraber arz-yönlü iktisat yaklaşımı ABD ekonomisinde uygulanmaya çalışıldı. Başkan Reagan'ın ekonomik programında yer alan unsurlardan belki de en çok öne çıkan vergi indirimleri olmuştur. Başkanın ekonomi politikalarında diğer önemli unsurlar da kamu harcamalarının azaltılması, para arzının daraltılması, devletin piyasaya müdahalesinin azaltılması vb. olmuştur.

Amerika'da R.Reagan, İngiltere'de M. Thatcher'ın dışa açık büyüme modeli olarak lanse ettiği bu yeni sistem aynı zamanda küresel politikaların da başlangıcı kabul edilir. Yani ekonomik küreselleşme dünyayı tek bir pazar gibi görme, bu pazara yönelik üretme amacına dayanarak dünya ile uyuma dayanıyor. Küreselleşme, özellikle 1980'li yıllardan itibaren ortaya atılan

neo-liberalizm ya da "yeni sağ" olarak adlandırılan politikaların gündeme gelişi ile birlikte hız kazanmıştır. Neo-liberalizm 1980'li yılların başından itibaren ABD'de Ronald Reagan ve İngiltere'de Margaret Thatcher tarafından uygulamaya konulan bir dizi sosyo-kültürel, ekonomik, siyasal ve ideolojik boyutlar içeriyordu. Başlangıçta Reagan ve Thatcher ile birlikte anılan neo-liberalizm son 35 yıldır dünya genelinde en yaygın politik eğilim haline gelmiştir. Bu öğretisi sistemi, küresel düzen fikrini de içeren "Washington Sözleşmesi" olarak da bilinmektedir. Neo-liberal Washington Sözleşmesi, ABD hükümeti ile büyük oranda belirlediği uluslararası finans kuruluşları (Küresel Sermaye) tarafından tasarlanan ve yine bunlar tarafından çeşitli yollarla(!) diğer ülkelerde de yürürlüğe konan piyasa merkezli ilkelerin bir araya getirilmesidir.

90'lı yıllar yeni bir başkanla, Bill Clinton'la (1993-2000) başladı. Dikkatli ve ılımlı bir Demokrat olan Clinton, kendinden önceki başkanların belirli yaklaşımlarını dile getirdi. Clinton, sağlık sigortasının kapsamının genişletilmesine yönelik iddialı önerisinin Kongre

tarafından yasalaştırılmasını başardıktan sonra, Amerika'da "büyük hükümet" döneminin sona erdiğini ilan etti. Belirli kesimlerde piyasa güçlerinin devreye sokulmasına çalıştı ve Kongre ile işbirliği yaparak yerel telefon hizmetlerinin rekabete açılmasını sağladı. Sosyal yardım ödemelerinin azaltılması konusunda da Cumhuriyetçilerle işbirliği yaptı. Buna karşın, Clinton her ne kadar kamu çalışanlarının sayısını azalttıysa da hükümet ülke ekonomisinde yaşamsal bir rol oynamayı sürdürdü.

1993'ün son çeyreğinden itibaren, ABD'de imalat sanayi ihracatının ve rekabet gücünün tekrar hareketlenmesiyle imalat sektörü güçlü bir büyüme trendine girmişti ve beraberinde ekonominin neredeyse tamamı genişlemişti. GSYİH %4,5 oranında büyüyor ve beklentiler de yukarı doğru revize ediliyordu. İşsizlik oranı %6'nın biraz altına düşmüş bir durumdayken ABD Merkez Bankası 1994-1995 Şubat ayları arasında faiz oranlarını tam

3 puan artırarak "parasal koşulları sıkılaştıran bir yol" izlemeye koyuldu. Bu adım iyileşmenin hızlanmasını bir yıl ertelemişti. Yinede 1995'in sonundan itibaren ABD Merkez Bankası yeni yıl ile beraber kredileri kolaylaştırdı ve ekonomi tekrardan hız kazanarak genişleme dönemine girmişti. Bu dönemin başlarında ekonomi hafif duraklasa da iki yıl boyunca hızlanarak arttığını görmekteyiz. İmalat sanayi ihracat artışı 1993-1997 yılları arasında %11,2'lik ortalama ile ihracat katma değerinin sektörün toplam katma değeri içerisindeki payını bu dönemde %20-25 artırmıştır.

ABD ekonomisi milenyuma ekonomik kriz ile başlıyordu. 1995 ile 2000 yılları arasında endüstrileşmiş ülkelerin borsaları, yeni internet sektörü ve bu sektör ile ilgili alanlardaki gelişmelerden faydalanarak öz sermaye değerlerini hızla artıracaklarını gördüler. 1998-99 yıllarındaki düşük faiz oranları, başlangıç sermayesi miktarının artmasına yardımcı olmuştu. Bu balonun şişmesi hisse değerlendirmelerinde rekor artışların olduğunu görenlerin normalden daha hızlı davranıp daha az önlem almalarından kaynaklanmaktaydı.

“Trump, Beyaz Saray'daki ilk resmi iş gününde küresel sermayenin önünü açan Obama yönetiminin yaptığı antlaşmayı iptal ederek yeni dönemi başlattı.”

2000'in Mart ayında ortaya çıkan kriz ".com" balonu olarak adlandırıldı. Kısaca ".com" olarak isimlendirilen internet tabanlı yeni pek çok grup şirketin hızla açılması ve milenyumla birlikte çoğunun batması sebebiyle 2000 krizinin de ismi konmuş oldu.

11 Eylül 2001'deki İkiz Kulelere yapılan terör saldırısı olayından sonra ABD'nin iktisat politikalarını değiştirdiği görünüyor. Cumhuriyetçi George W. Bush propagandasını "serbest ekonomi" den yana kurarken vergi indirimini savunuyor, buna karşılık rakibi Al Gore Demokrat cephe kimliğiyle "kamu harcamalarını" özendirme yoluyla ekonomik canlanmanın mimarı olacağını sözünü veriyordu. Ancak sürekli dalgalı

seyreden ekonomik gidişat sonrasında terör olayı da yaşanınca ekonomin görünüm iyice kırmızı alarm vermeye başladı. Saldırının hemen ardından Amerikan kongresinden saldırıdan sonra oluşan güven bunalımını aşmak, ekonomiyi canlandırmak, durgunlukla kıvranan ekonominin önünü açmak adına toplam 130 milyar dolarlık iki büyük paket çıktı. Yani Keynesyen politikaya kısa bir dönüş yaparak kamu harcaması yaratarak "ekonomik canlanmayı" sağlamayı amaçladılar. ABD, dolara değer kaybettirirken enerji kaynaklarına el koydu. Bu el koyma sonucunda petrol fiyatları hızla arttı. Ortaya çıkan fazlalıklar dünyanın diğer bölgelerine sıcak para ve kredi olarak girdi. Krediler bilhassa gayrimenkul ve otomobil için harcandı.

2000'li yılların başında yaşanan ".com" krizinin ve 2001'de yaşanan 11 Eylül terör saldırısının ardından birçok yatırımcı paralarını nereye yatıracaklarını bilemedikleri için emlak sektörünü kendilerine bir güvence olarak gördükleri söylenebilir. George Bush'un seçimi kazanması ve yaşanan terör saldırılarının ardından, Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomi politikalarında önemli değişiklikler yaşanmaya başlamıştı. Bu değişim ile birlikte %6,5 oranlarında bulunan faiz oranları %2'nin altına kadar geriledi. İlerleyen dönemlerde faiz oranları %1 oranlarına kadar düşürüldü.

2008 Küresel finans krizi dünya tarihi boyunca yaşanan en büyük krizlerden biri olarak görülmektedir. Etkilerinin bugün bile hâlâ devam ettiği küresel krizin 178 yıllık Lehmann Brothers'ın ABD'de batmasıyla başladığı kabul edilir. 2008 Küresel Krizin temelinde genel olarak kabul edilen neden olarak düşük gelirli ve zayıf kredi geçmişine sahip hane halklarına verilen yüksek riskli subprime ipotekli konut kredilerinin olduğu söylenmektedir. Bu krediler riskli olduğundan dolayı kredide uygulanan faiz oranı diğer kredilerde uygulanan faiz oranından yüksektir. Ayrıca subprime kredilerin kredi tutarı/taşınmaz değeri oranı da göreceli yüksektir. Subprime ipotekli konut kredilerinin çoğu değişken faizli olmakla beraber, değişken faizli subprime kredide ilk iki veya üç yıl düşük sabit faiz oranı ve daha sonra 6 ayda bir belirli bir endekse göre ayarlanan değişken faiz oranı uygulanır. Düşük faiz oranları ve finans kuruluşlarının risk alması subprime kredi hacmini artırmıştır.

2008 krizi sonrasında faiz oranlarının sıfıra yaklaşmasıyla küresel kriz sonrasında inanılmaz bir parasal genişleme oldu. Kredi hacmi büyük ölçüde genişledi. ABD Merkez Bankası bilançosu 700 milyar dolardan 4 trilyon dolara çıkarılmıştı. 2002 yılında dünyada 2 trilyon dolar seviyesinde bir parasal büyüklük varken 2016 yılına gelindiğinde bunun 16 trilyon dolara çıktığı. Elbette bu kriz sonrasında uygulanan parasal genişleme sürecinde zenginler servetlerine servet katarken fakir kesim daha da fakirleşti. Gelir dağılımı adaletsizliği daha da arttı.

Eski FED Başkanı Bernanke'nin son dönemlerinden itibaren parasal büyüklüğün tekrar en azından 1-1,5 trilyon dolar seviyesine indirilme çalışmalarına başlandı. Böylece dolar tüm dünyada değer kazanmaya başladı. Normal bir dönemde paranın gelişmekte olan ülkelere gitmesi gerekirken gelişmekte olan ülkelere 739 milyar dolarlık bir para çıkışı oldu. Piyasalardan çekilen

bu dolar seviyesi sebebiyle başta Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelere müthiş bir para çıkışı süreci başladı. ABD faiz oranlarındaki artış beklentisi sermaye akımlarının daralmasına bu da küresel ticaretin zayıflamasına yol açtı.

FED'in bilançosunu düzeltme çabaları kapsamında doların artan değeriyle birlikte Çin bu küresel kur savaşları içerisinde 2015 yılının ikinci yarısında bir devalüasyon yaptı. Bu devalüasyon FED'in faiz kararını ancak 2 ay erteleyebildi.

Bilindiği üzere FED 2015 yılı aralık ayında 0,25 bp faiz artırımına gitti. Bu durum piyasalarda karar öncesinde fiyatlandığı için karar sonrasında çok büyük bir türbülans yaşanmadı. Geçtiğimiz günlerde ABD merkez bankasının Federal Danışma Konseyi, 2016 yılında bir ya da iki faiz artırımına gidilmesi önerisinde bulundu. Ancak yine bir defa faiz artırımını yapabildi. Bununla birlikte yakın zamanda bölgesel Fed Başkanları'ndan gelen şahin yanlı açıklamalar da özellikle gelişmekte olan ülkelere doların yükselişini destekledi. Nitekim Goldman Sachs Group salı günü, dolardaki düşüşün sona erdiğini açıkladı. Bu, doların diğer para birimlerine karşı değer kazanmaya devam edeceği anlamına geliyor. Ancak bu durum ABD'nin dış ticaret açığı ve cari işlemler açığını artırmaya devam edecek.

Küreselleşmeciliğin sonuna doğru 2008 Küresel Finans krizi sonrasında dünya genelinde uygulanan ekonomik yapı değişme göstermeye başlamıştır. Kriz sonrasında dünya genelinde uygulanan korumacı ekonomik politikalar küresel ticaretin sınırlandırılmasına ve yatırımlarda ciddi bir yavaşlamaya yol açtı. Nitekim 2008'den bu yana dünya ülkelerinin 1400'ün üzerinde korumacılık tedbiri aldığı belirtiliyor.

Trump Ne Yapacak?

"Önce Amerika" sloganıyla başkan seçilen Trump 2008 küresel krizi sonrasında dünya genelinde artan korumacı politikaları ABD içinde uygulayacak ve genişlemeci mali politikaları hayata geçirecek. Nitekim başkanlık koltuğuna oturan Donald Trump, yaptığı konuşmada "Bugünden sonra topraklarımızı yeni bir vizyon yönetecek. Bugünden itibaren önce Amerika gelecek" sözleriyle bunu açık bir şekilde ilan etti. Başkanlığı döneminde yürüteceği politikanın temelini "ABD'ye tam bağlılık" olacağını ifade eden Trump, "Fikirlerimizi açıkça konuşmalıyız, anlaşmazlıklarımızı dürüstçe tartışmalıyız, ancak her zaman birlikten yana olmalıyız. ABD birleştiğinde yenilemez" dedi. Yine aynı konuşmasında Trump "Buradaki zaferler

sizin zaferleriniz olmadı, onların elde ettikleri başarı sizin başarınız olmadı. Değişim başlıyor çünkü bu an sizin anınız. Washington DC'deki iktidarı alıyoruz ve sizlere halka veriyoruz." sözleriyle uzun zamandır küresel sermayenin yönetiminde olan ABD yönetiminin artık el değiştirdiğini ve küreselleşmenin eski gücünü kaybedeceğini ilan etti. Yaptığı konuşmada "Milliyetçi kanımız ortak. Aynı bayrağın altında kalbimiz çarpıyor. Köprüler, havalimanları, tüneller, bu şahane ulusun hizmetine sunulacak" sözleriyle milliyetçi akımın daha da yaygınlaşacağını işaretini verdi. Trump ABD para birimi doların, kısmen Çin'in kendi para biriminin değerini düşük tutması sebebiyle "Bizim şirketlerimiz onlarla rekabet edemiyor çünkü paramız fazla değerli. Ve bu bizi öldürüyor" dedi. Trump seçim kampanyası sırasında "yoğun" vergi indirimleri ve 1 trilyon dolara kadar çıkabilecek altyapı harcamaları taahhüt ederken serbest ticaret antlaşmalarına karşı olması ve ABD dışındaki ABD firmalarının ABD'ye mal satmaları durumunda %35 vergi ödeyeceklerini belirtmesi küreselleşmenin tersine dönmesini ve korumacı politikaların küresel ticaretin daha da azalacağını işaretini vermektedir.

FED, 2008 krizi sonrasında izlenen parasal genişleme

politikasını 2013 yılı mayıs ayında durdurmuş ve 2015 yılı aralık ayından itibaren faiz artırımına gitmişti. Böylece dolar son yıllarda dünya genelinde değer kazanmaya başlamıştı. Trump'ın mali genişlemeyle büyümeye yönelik politikalarını fiyatlayan yatırımcılar nedeniyle ABD borsaları, rekordan rekora koşarken birçok finans kuruluşu ABD'ye yönelik büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize ediyor.

Trump, Beyaz Saray'daki ilk resmi iş gününde küresel sermayenin önünü açan Obama yönetiminin yaptığı antlaşmayı iptal ederek yeni dönemi başlattı. Dünya ekonomisinin %40'ına tekabül eden Pasifik'e kıyısı olan 12 ülke arasındaki Trans Pasifik İşbirliği Anlaşması'nın (TPP) ABD ayağını iptal etti. Diğer taraftan Trump'ın Beyaz Saray Ulusal Ticaret Konseyi'nin başına getirdiği Peter Navarro Financial Times'a verdiği mülakatta, "düşük avronun, Almanya'yı diğer Avrupa ülkeleri ve ABD'ye karşı avantajlı konuma getirdiğini" öne sürerek, "TTIP'yi iki taraflı bir anlaşma olarak görmeye en büyük engel, AB'deki diğer ülkeleri ve ABD'yi ciddi derecede düşük değerli olan 'üstü kapalı Alman markını' kullanarak istismar eden Almanya'dır" ifadelerini kullanmıştı. Buna karşı cevap ilginç bir şekilde Almanya'dan geldi. Almanya Maliye Bakanı Schaeuble "euro kurunun Almanya için çok düşük olduğunu ve ECB'nin (Avrupa Merkez Bankası) genişlemeci para politikasının Alman ekonomisinin ihracat fazlasını artırdığını" söyledi. Ancak ECB Başkanı Draghi, ABD'nin kur manipülasyonu suçlamalarını reddetti ve "deregülasyon planlarının gelecek finansal krizin tohumlarını ekiyor olabileceği" uyarısında bulundu.

Bununla birlikte Trump, 17 Ocak'ta Wall Street Journal'a verdiği mülakatta, "Para birimiz çok güçlü. Bu bizi öldürüyor." ifadesini kullanmıştı. Daha önce de Çin'i Yuani ve Japonya'yı Yeni devalüe etmekle suçlayan Trump, yönetiminin, döviz manipülasyonu yapan ülkeleri hedef alacağını söylemişti.

Küreselleşmenin zayıflatıldığı ve milliyetçiliğin güçlendiği yeni dengede yatırımlar ve serbest ticaret antlaşmaları da yeniden şekillenecektir. ABD Başkanı Trump'ın ABD'ye mal satmaya çalışan ABD firmalarının %35 vergi ödeyeceği yönündeki politika ile ABD firmalarını ülkesine çekmeyi planlamakta böylece büyümeyi artırıp istihdamı azaltmayı hedeflemektedir. Trump'ın izlediği politikalara karşı Küresel Sermaye (Zürih'teki İsviçre Federal Teknoloji Enstitüsü tarafından 43.000 ulus üstü şirketin ilişkilerin incelenmesinden 1318 şirket grubunun küresel gelirin %60'ını elinde tutan ciddi bir güç sahibi olduğu ortaya çıkmıştır. Bu dev, avcı

Küreselcilik akımının savunucusu olan bu yapı tek dünya devleti kurma hedefleri doğrultusunda hareket etmiş, neredeyse her ülkede FETÖ gibi bir Paralel Devlet Yapılanması kurmuştur.

çekirdek grup birbirine sıkı sıkıya bağlı 147 şirketten oluşmaktadır.) Trump'ın uyguladığı politikalara karşı harekete geçti.

Bu gücün mensupları sadece şirket sahipleri değil. Aynı zamanda üst düzey yöneticiler, akademisyenler, siyaset adamları gibi seçkin kişiler de çıkarları doğrultusunda hareket ederek bu güce tabi olabilmektedirler. Küreselcilik akımının savunucusu olan bu yapı tek dünya devleti kurma hedefleri doğrultusunda hareket etmiş, neredeyse her ülkede FETÖ gibi bir Paralel Devlet Yapılanması kurmuştur. Küresel Sermaye, ABD'de çokuluslu şirketler, finans odaklarının sahipleri, üst düzey yöneticileri ve vakıf temsilcileri üzerinden örgütlenmeye başlamıştır. Bununla birlikte düşünce kuruluşları (think-tank), CIA'ye personel yetiştiren üniversiteler, CIA'ye hizmet veren kuruluşlar, üst düzey siyasetçiler ve bürokratlar, Soros gibi ekonomik tetikçiler ve basın/medya/sosyal medya kuruluşları üzerinden ağını genişletmiştir.

Nitekim Rusya'nın Washington Büyükelçisi Sergey Kislyak ile yaptığı telefon görüşmesinin içeriğine dair iddialar üzerine Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı Michael Flynn geçtiğimiz ay istifa etmişti. Bunun üzerine ABD Başkanı Trump sosyal medya hesabı

üzerinden "İstihbarat örgütleri, Washington Post ve The New York Times'a yasadışı bir şekilde bilgi veriyor. (NSA ve FBI?) Buradaki gerçek skandal, gizli bilgilerin 'istihbarat' tarafından şekerleme gibi dağıtılması. Hiç Amerikanca değil." dedi. Bu durum ABD'de yaşanan küreselci-ulusalcı savaşının şiddetlendiğinin en net göstergesidir. Önümüzdeki 4 yıl bu savaşın en önemli aktörü de şüphesiz Trump olacak. ■

KAYNAKÇA
Balı, S., & Büyüksalvarcı, A. (2011). *Latin Amerika Borç Krizi:1980'ler. 1630'dan 2010'a Finansal Krizler Tarihi* (s. 138). içinde İstanbul: Efendi Ajans.
Brenner, R. (2007). *Ekonomide Hızlı Büyüme ve Balon Dünya Ekonomisinde ABD'nin yeri* (s. 93-94). İstanbul, İletişim yayınları.
Coghlan, A., & MacKenzie, D. (2011, 10 19). *The Capitalist Network That Runs The World*. 217, 2017 tarihinde New Scientist: https://www.newscientist.com/article/mg21228354.500-revealed--the-capitalist-network-that-runs-the-world#.UxR4L-N_v3Q adresinden alındı
Kurtbağ, Ö., (2010). *Yeni Sağ Hareketin Yükselişi, Amerikan Yeni Sağı Hegemonya Ekseninde Bir Analiz* (s. 79). Ankara: Karınca Yayınları.
Kutlu, H. A., & Demirci, N. S. (2011, Ekim). *Küresel Finansal Krizi (2007-?) Ortaya Çıkaran Nedenler, Krizin Etkileri, Krizden Kısmi Çıkış Ve Mevcut Durum*. Muhasebe ve Finansman Dergisi, s. 121-136.
Olgun, H. (2006). *Küreselleşme kavramı ve içeriğine genel bir bakış. Sosyo Ekonomi*.

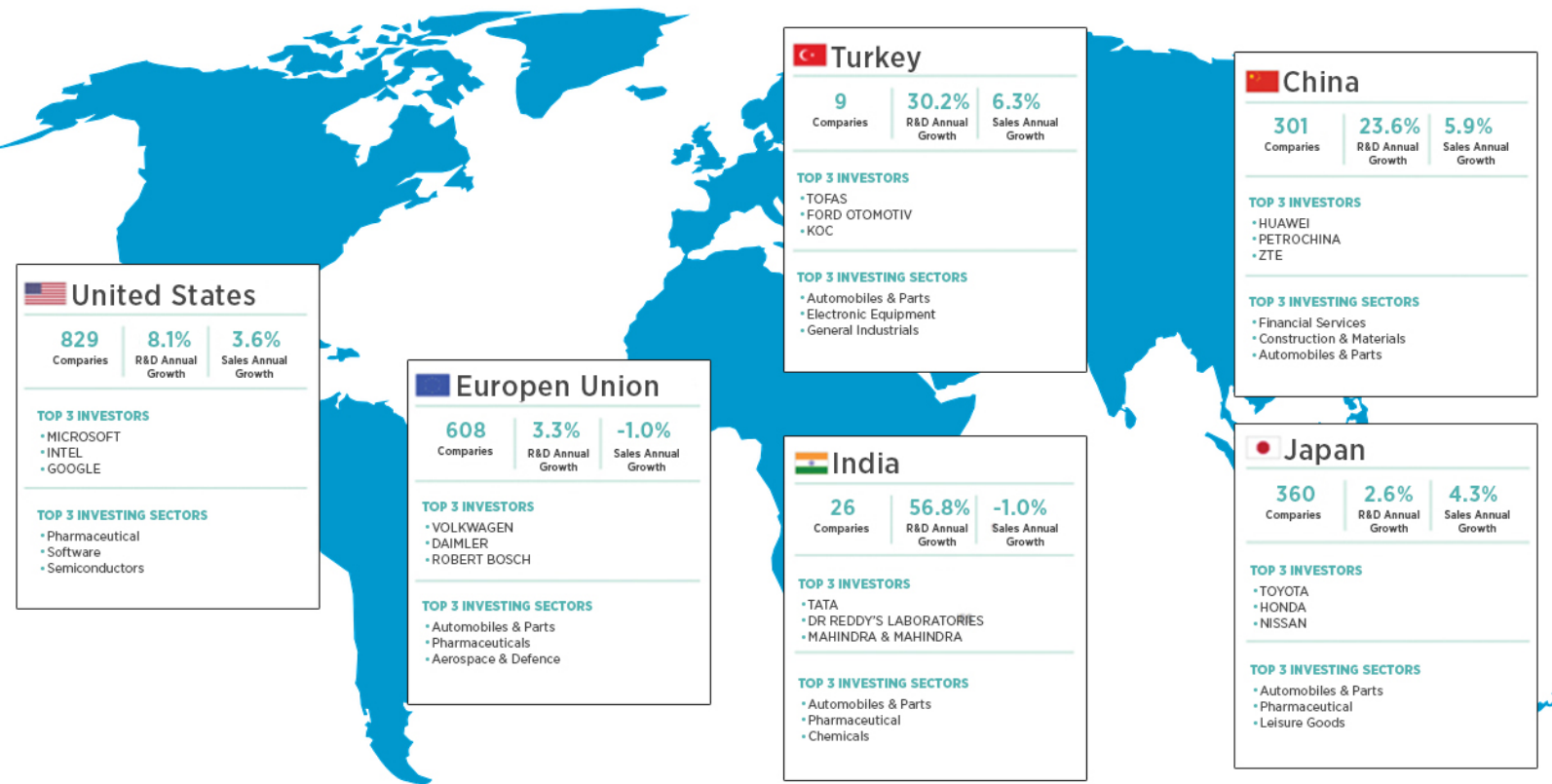
KÜRESEL DÜZEYDE AR-GE OYUNCUSU OLMAK

Prof.Dr.Halit KESKİN

Teknoloji geliştirme ülkelerin sahip olduğu Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) alt yapısıyla yakından ilişkili bir süreçtir. Teknoloji geliştirmede başarılı olan ülkelerin Ar-Ge altyapılarının da oldukça güçlü olduğu görülmektedir. Bu güç ülkeleri teknoloji üretme noktasında belirli bir sınıfın içine koymaktadır. Teknolojiye hakimiyet noktasında ülkeleri; teknoloji liderleri, liderlerin takipçileri, teknoloji transfer edenler ve kaybedenler olarak dörtlü bir sınıflandırmaya tabi tutmak mümkündür. Ar-Ge ve inovasyondaki potansiyellerine göre ülkelerin teknoloji sınıfında hangi basamakta yer aldıkları belirlenmektedir. Teknoloji sınıfını belirleyen bu dörtlü sınıflandırmanın dışında daha acımasız bir sınıflandırma ise, teknoloji imparatorları ve teknoloji köleleri şeklinde isimlendirilmektedir.

Teknoloji Liderleri ve Takipçileri

Teknoloji liderleri Ar-Ge ve inovasyon yetenekleri açısından en güçlü ülkeler gurubunu temsil etmektedir. Bu ülkeler ve onların firmaları yeni ürün ve hizmetleri ilk geliştirip piyasaya sürmekte ve öncü konumda bulunmaktadır. Liderlerin piyasaya sürme hızı diğerlerinden fazla olduğu için ilk giren olmanın avantajlarını kullanmaktadırlar. Bu doğrultuda geliştirmiş oldukları yeni ürün ve hizmetlerin başarısı da artmakta, elde ettikleri karlarda çok yüksek miktarlarda olmaktadır. Bu ülkelerin sanayilerinin rekabetçiliğinin yanında üniversiteleri de oldukça güçlüdür. Teknoloji lideri ülkeler içerisinde tartışmasız ilk sırada ABD' nin geldiğini söyleyebiliriz. Dünyada en fazla Ar-Ge yatırımı yapan ilk 2500 şirketin dağılımına bakıldığında 829 şirketin ABD menşeli olduğunu görmekteyiz. Bunları Avrupa Birliği ülkelerinin firmaları, Japonya ve Çin firmaları takip etmektedir. Takipçi ülkelerinde Ar-Ge alt yapıları güçlüdür. Teknoloji geliştirme doğrultusunda liderin peşinden hemen yeni ürün ve hizmetleri geliştirip piyasaya girebilmektedirler. Çin son yıllarda liderin takipçisi ülkelere verilebilecek en güzel örnekler arasında yer almaktadır. Şekil 1' de en fazla Ar-Ge yatırımı yapan ülkelerin şirketlerine ait dağılım görülmektedir.

Şekil 1. Ülkeler bazında en yüksek Ar-Ge yatırımı yapan şirketler
Kaynak: Avrupa Komisyonu Ar-Ge Raporu 2015

Transfer edenler ve Kaybedenler

Teknoloji geliştirme noktasında yeter ölçüde gelişim gösteremeyen ülkeler daha ziyade teknoloji transfer etmekte kalmaktadır. Bu pozisyonda kalmak her ne kadar çok olumlu olmamakla birlikte, teknoloji transfer edebilmekte belirli bir ekonomik gücü gerektirmektedir. Teknoloji sınıflandırmasında en problemlili durum ise kaybedenlerin pozisyonudur. Bu ülkeler Ar-Ge ve teknoloji geliştirme noktasında neredeyse hiçbir çabası olmayan ülkeleri temsil etmektedir. Teknoloji sınıfı anlamında bir değerlendirme yapıldığında Türkiye büyük ölçüde teknoloji transfer eden ülkeler sınıfında yer almaktadır. Bu pozisyonda kalmak bizim için kabul edilebilir değildir. Hızlı bir şekilde liderlerin takipçileri ve lider pozisyonuna doğru tırmanmamız gerekmektedir. Teknoloji sınıfında ülkemizin üst sıralara tırmanabilmesi için karar vericiler büyük bir titizlikle meselelerin üzerinde durmaktadırlar. Bu doğrultuda son 15 yıldır Ar-Ge yeteneklerimizin gelişmesi ve Türkiye'nin teknoloji geliştirme noktasında hamle yapması için büyük fedakârlıklar yapılmaktadır. Karar vericiler Türkiye'nin 2023 vizyonunu ortaya koyarak dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olmamızla ilgili hedefi belirle-

miştir. Bu hedefe ulaşmak ancak güçlü bir Ar-Ge yeteneği ve ileri teknoloji ürünleri geliştirip ihraç etmeyle mümkün olacaktır.

Türkiye Ar-Ge Noktasında Atılım Yapıyor

Gayri safi milli hasıladan (GSMH) Ar-Ge'ye ayrılan pay ülkeler için önemli bir gösterge durumundadır. 2000 li yıllarda ülkemizde GSMH' dan Ar-Ge'ye ayrılan pay binde üç düzeyindeydi. Son yıllarda bu pay sürekli olarak artış göstermiştir. 2016 yılı itibarıyla GSMH' dan Ar-Ge'ye ayrılan pay ülkemizde % 1.06 düzeyine gelmiştir. Bu artış çok önemli bir düzeye tekabül etmektedir. Ama gelişmiş ülke ortalamalarıyla karşılaştırıldığında yeterli düzeyde değildir. OECD ülkelerinin ortalamaları % 2.33 düzeyinde seyretmektedir. Türkiye'nin Ar-Ge'ye ayırmış olduğu pay bu yönde artış göstermiş olmakla birlikte henüz istenen düzeye gelememiştir. 2023 viyomuzda Ar-Ge'ye ayrılan pay % 3 olarak belirlenmiştir. Bu hedefe ulaşabilmesi için karar vericiler gerekli çalışmaları yürütmektedirler.

2023 Vizyonu Doğrultusundaki Hedefler Hayatidir

Karar vericilerimiz 2023 vizyonu kapsamında önemli hedefleri belirlemiştir. Bu hedefler arasında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmek ilk sırayı almaktadır. Bu doğrultuda ihracat rakamlarımızı arttırmak önemli bir katkı sağlayacaktır. İlk 10 ekonomi arasında yer alabilmemiz için ortalama 500 milyar dolarlık ihracat hedefinin yakalanması gerekmektedir. Bu rakam içerisinde ileri teknoloji ürünlerinin payının % 20 düzeyine çıkarılması önemli bir gösterge olarak belirlenmiştir. En önemlisi de Türkiye'nin orta ve yüksek teknoloji ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü haline gelmesi hedefi ortaya koyulmuştur. Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşabilmesi için Ar-Ge ve teknoloji geliştirmeye daha fazla yatırım yapılması gerekmektedir. Yapılan yatırımların ticarileştirilebilir ürün ve teknolojilere dönüştürülmesi doğrultusunda çaba gösterilmelidir. İleri teknoloji ürünleri ve bunların ticarileştirilmesi için ilk adım ülkemizin sanayisinin Ar-Ge, Yenilik ve teknolojik öğrenme yeteneklerinin detaylı olarak analiz edilmesidir. Önemli bir noktada sürdürülebilir Ar-Ge başarısı için üniversitelerin bu çalışmaların içinde olması gerekliliğidir.

Bilimsel destek olmadan Ar-Ge yapmak ve yeniliğe dönüştürmek mümkün olmayacaktır. Teknoloji geliştirmede başarılı olan ülkeler üniversitelerle birlikte bu başarıyı sağlamaktadır.

Ar-Ge ve İnovasyonda Üniversiteler İtici Güçtür

Türkiye'nin sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmesi için Ar-Ge ve inovasyon merkezli organizasyonlara olan ihtiyacı şiddetlidir. Bu organizasyonların yanında üzerinde durulması gereken bir husus ise kamu, sanayi ve üniversite üçlüsünün işbirliğinin sağlanması ve bütünleşik bir Ar-Ge ve inovasyon kapasitesi oluşturmada bunu kullanmalarıdır. Bilimsel keşifler, icat, yenilik ve Pazar arasındaki döngü üniversitelerin Ar-Ge ve yenilik üretimindeki hayati önemini

ortaya koymaktadır. Bilimsel alt yapısı güçlü ülkeler daha fazla keşif yapabilmekte ve keşifler sonucunda ilgili sahalarda birçok icat yapılabilmektedir. İcatların bir kısmı da yeniliğe dönüştürülmekte ve tüketicinin kullanımına hazır hale getirilmektedir. Kısaca bilimsel keşiflerle başlayan süreç nihayetinde ticari değere dönüşebilmektedir. Kamu, üniversite ve sanayi arasındaki işbirliğinin sağlanması bu döngüyü sürekli dinamik tutabilecektir.

Üniversite-Sanayi arasındaki işbirliği sadece çift taraflı bilgi transferi olarak düşünülmemelidir. Bu işbirliği bilginin ticarileştirilmesi ve ekonomik gelişimin sağlanması açısından kilit bir rol oynamaktadır. Araştırma bulgularına göre geliştirilen yeni ürün ve teknolojilerin yaklaşık %10'unun üniversite-sanayi işbirliği yapılmıyorsa ortaya çıkmayacağı belirtilmiştir. Üniversite-Sanayi işbirliğinin istenen düzeyde gerçekleşmesi önemlidir. Bu anlamda akademik ve sektörel ilişkinin karşılıklı yüksek motivasyonla sürmesini sağlamak gerekmektedir. Yalnızca üniversitenin ya da sanayinin angajmanı, ya da yalnızca bir tarafın sağladığı faydaya odaklanarak üniversite-sanayi işbirliğini anlayamayız ve ilişkiden beklenen çıktılara ulaşmak mümkün olmayacaktır. Üniversite-Sanayi işbirliği 2000'lerde daha ziyade Triple Helix Modeli (üçlü sarmal) ile açıklanmıştır.

Bu model günümüz rekabet şartlarında yeterli olmamakta ve yeni model önerisi ortaya atılmıştır.

Triple Helix Modeli (üçlü sarmal) yerine Quadruple helix modeli (dörtlü sarmal)

Gelişen ekonomi, rekabet ve uzun dönemli sürdürülebilir büyüme için üçlü sarmal modeli yeterli değildir. Bu nedenle temeli paydaş yaklaşımına (stakeholder theory) dayanan quadruple helix modeli toplumdaki diğer paydaşlara, geliştirilen inovasyonu kullanan paydaşlarla birlikte yaratmaya (co-creation) yönelik bir modeldir. Dörtlü sarmal modelinde paydaşlar ve özellikle beklenen inovasyonun kullanıcıları pasif değil, işbirliği kapsamında geliştirilen inovasyonda söz sahibi ve katılımcıdır. Toplumsal ihtiyaç ve sorunların farkında ola-

rak işbirliği odaklarını yönlendirir. Kullanıcıların sürece dahil edilmesi geribildirim mekanizmasını aktif hale getirdiği gibi, işbirliği yoluyla geliştirilen inovasyonun açık bir inovasyon olmasına neden olur. Dörtlü sarmal modelinde tarafların işbirliği, birlikte yaratma (co-creation) süreciyle desteklenmektedir.

Özellikle 2006' dan itibaren, daha açık ve katılımcı bir işbirliği olması gereğine odaklanan Quadruple Helix Modeli ortaya çıkmıştır (Şekil 2).

Şekil 2: Quadruple helix (dörtlü sarmal) modeli

Quadruple helix modeli, paydaş yaklaşımını temel alan bir işbirliği modeli ortaya atmıştır. Üniversite, sanayi ve devletin yanı sıra toplumsal ve çevresel her türlü paydaşın açık inovasyon ve birlikte yaratma sürecine dahil olmasını önermiştir. Üniversite sanayi işbirliğini böyle bir işbirliği modeli ile açıklamıştır. Üniversiteler bilimsel bilgi üretimi kanalları ve elit eğitim kurumları olmanın ötesinde, ekonomik büyüme ve sosyal gelişimin itici gücü olmaya başlamışlardır. Gerçekçi Ar-Ge ve inovasyon stratejilerinin belirlenebilmesi noktasında üniversitelerinde içinde olduğu işbirliklerinin sağlanması stratejik bir rol oynayacaktır.

Gerçekçi Stratejiler ve Bu Stratejilerin Uygulamaya Geçirilmesi

Türkiye sanayisinin güçlü bir inovasyon üretme potansiyeline ve müteakibinde uluslararası teknolojik markalara sahip olması için gerçekçi stratejiler belirlenmelidir. Ar-Ge, Teknolojik öğrenme, yenilik yetenekleri ve teknolojik markalaşmaya yönelik altyapısal envanteri-

nin ayrıntılı olarak ortaya koyulması şarttır. Bu doğrultuda birincil ve ikincil verilerden elde edilecek detaylı bilgiler ileri istatistiksel veri analizleri kullanılarak analiz edilmelidir. Analizler sonucunda elde edilen bulguların değerlendirilmesi sonucunda ülkemizin izleyeceği Ar-Ge ve inovasyon stratejileri gerçekçi olarak ortaya koyulmalıdır. Bundan sonraki aşama ise belirlenecek stratejilerin bir takvim doğrultusunda uygulamaya geçirilmesidir.

2023 vizyonu Türkiye'nin Küresel Ar-Ge liginde üst sıralara tırmanmasını amaçlamaktadır. Türkiye için hayati önemdedir. Ar-Ge liginde ana oyuncuların biri olma hedefimizden vazgeçmemek durumundayız. Bu hedefi gerçekleştirmek için Ar-Ge ve inovasyon stratejilerimizi gerçekçi oluşturmak önemlidir. Bunun yanında belirlenen stratejilerin de uygulamaya geçirilmesi gerektiğini unutmamak gerekmektedir. En fazla yapılan hatalar arasında stratejiler belirlendikten sonraki aşamanın yeterince önemsenmemesi yatmaktadır. Büyük başarısızlıklar belirlenen stratejilerin uygulamaya geçirilmemesinden kaynaklanmaktadır. Buradaki temel sebepte yöneticilerin daha ziyade planlama yapmak üzere eğitilmiş olmaları ve strateji uygulamaları konusunda yeterince deneyimli ve bilinçli olmamalarıdır.

Ar-Ge, inovasyon, teknolojik öğrenme yetenekleri ve teknolojik markalaşmaya yönelik stratejileri belirleyip, bu yetenekler ve yetkinliklerimiz arasında entegrasyon sağlanmalıdır. Bundan sonra belirlenen stratejilerin tutarlı şekilde uygulamaya geçirilmesine çaba sarf edilmelidir. Böylece küresel düzeyde güçlü Ar-Ge yeteneklerine sahip bir ülke konumuna doğru ilerlenebilecektir.

KAYNAKÇA:

- Keskin, H., Akgün, AE., Koçoğlu, İ., "Ar-Ge Yetenekleri ve Küresel Ar-Ge Yarışı", TÜBA Günce dergisi, Sayı 52, Ekim 2016.
- Keskin, H., Akgün, AE., Koçoğlu, İ., "Türkiye Küresel Ar-Ge Liginin Neresinde?", TÜBA Günce dergisi, Sayı 53, Ocak 2017.
- Kristel Miller, Rodney McAdam and Maura McAdam, "A systematic literature review of university technology transfer from a quadruple helix perspective: toward a research agenda", R&D Management, 2016.
- Kristel Miller, Maura McAdam and Rodney McAdam "The changing university business model: a stakeholder perspective", R&D Management, 2014.

info@ugurluyapi.com

UDC UĞURLU GRUP DEMİR ÇELİK YAPI MALZEMELERİ A.Ş.

www.ugurluyapi.com

İNŞAAT DEMİRİ-ÇELİK HASIR-KANGAL DEMİR-HAZIR BETON

Merkez: Gültepe Mahallesi Turgut Özal-2 Bulvarı Demirciler Sitesi No: 84-86-100 Siteler-ANKARA/TÜRKİYE

Tel: +90 312 353 59 23-24-25-26 Fax: +90 312 348 77 84

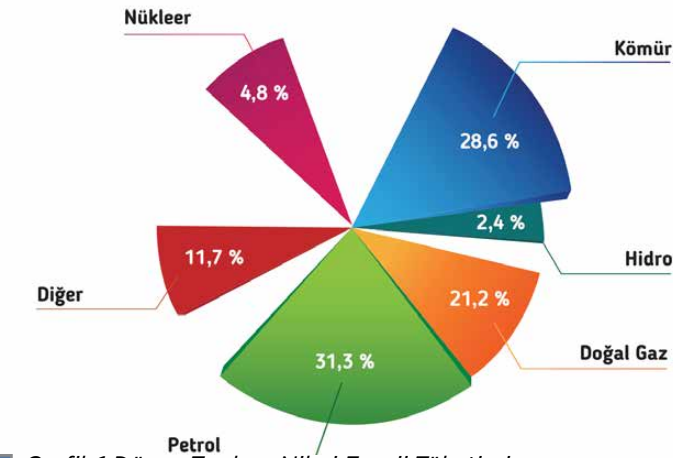
Yenilenebilir enerji

KAYNAKLARI

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl

Tek bir enerji kaynağına bağımlı olmamak adına ülkeler enerji kaynaklarını çeşitlendirme ve alternatif enerji kaynaklarını kullanma konusunda politika geliştirmektedirler. Son 20 yıl içerisinde, özellikle yenilenebilir enerji kaynakları ekseninde enerjide alternatif arayışları hızlanmıştır. “Doğal kaynaklardan elde edilebilen ve kendini sürekli yenileyebilen bir enerji kaynağı” olarak tanımlanan yenilenebilir enerjiyi diğer enerji çeşitlerinden ayıran en önemli özellik doğal bir evrim içerisinde kendisini yenileyebilmesi ve yok olmamasıdır.

Yenilenebilir enerji çeşitleri; güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, hidrolik enerji, biokütle enerjisi, dalga enerjisi ve hidrojen enerjisidir. Söz konusu kaynaklar dünya genelinde geniş bir

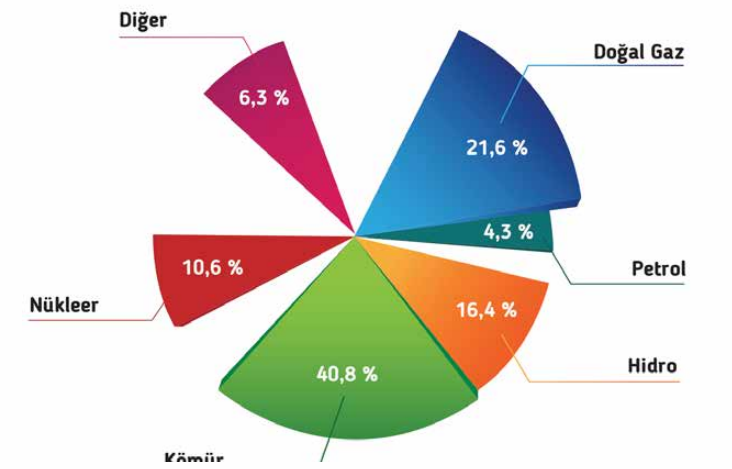
Grafik.1 Dünya Toplam Nihai Enerji Tüketimi

Kaynak: Key World Statistics 2016, IEA

potansiyele sahip olmalarına rağmen dünya toplam nihai tüketimine bakıldığında ilk sırada fosil yakıtların

yer aldığı görülmektedir. Ancak, son yıllarda artan enerji tüketimleri, ithal kaynaklara olan bağımlılık, yapılan yatırımlar, gelişen teknolojiler ve artan çevresel kaygılar gibi çeşitli faktörler yenilenebilir enerji çeşitlerinin kullanım oranlarını giderek artırmaktadır.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2016 Dünya Enerji Yatırımları raporuna göre, 2015 yılında yenilenebilir enerji alanına en çok yatırım yapan ilk 5 ülke arasında Çin'in başı çektiği görülmektedir. Çin'i sırasıyla A.B.D.,

Grafik.2 Küresel Elektrik Üretimi, 2014

Kaynak: Key World Statistics 2016, IEA

Avrupa Birliği, Rusya ve Hindistan takip etmektedir. Enerji tüketiminin en yoğun olduğu alanın elektrik üretimi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretiminde de ayrı bir öneme sahip olduğu açıktır. 2014 yılında küresel toplam elektrik üretiminin yüzde 22,7'si yenilenebilir kaynaklarından (hidroelektrik dahil) elde edilmiştir. Dünya genelinde gerçekleştirilen kapasite artırımları ile birlikte bu rakamın önümüzdeki yıllarda daha da artacağı ön görülmektedir.

“Doğal kaynaklardan elde edilebilen ve kendini sürekli yenileyebilen bir enerji kaynağı” olarak tanımlanan yenilenebilir enerjiyi diğer enerji çeşitlerinden ayıran en önemli özellik doğal bir evrim içerisinde kendisini yenileyebilmesi ve yok olmamasıdır.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında, yenilenebilir enerji kullanımının dünya genelinde hızlı bir artış trendi sergilediği açıkça görülmektedir. Ancak, yenilenebilir enerji tüketiminin nihai enerji tüketimi içerisindeki artış oranları beklentilerin altında seyretmektedir. Bu durumun başlıca nedenleri; gelişmiş ülkelerde enerji talebinin yavaş bir şekilde artması, mevcut alt yapıların değiştirilmesinin zaman alması ve gelişmekte olan ülkelerde önceliğin fosil yakıtlara verilmesi, olarak sıralanabilir.

Bu bağlamda, dünya genelinde ülkelerin enerji politikalarını yenilenebilir enerji kullanımını artırma ve bu alandaki teknolojilerinin geliştirilmesi yönünde şekillendirdiği görülmektedir. Bu durum yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırılma açısından son derece önemlidir.

Yenilenebilir Enerjinin Durumu

Tükettiği enerjinin yüzde 70'ini dış pazarlardan temin eden Türkiye, özellikle son 15 yılda yenilenebilir enerji alanında ciddi ilerlemeler kaydetmiştir. Fosil yakıt tüketiminin en üst seviyelerde olduğu Türkiye'de enerji politikaları, ülkenin enerji ihtiyacını yerli kaynaklardan karşılanarak dışa bağımlılığın azaltılması, enerji kaynaklarını çeşitlendirerek sürdürülebilir enerji kullanımının sağlanması ve enerji üretimi ve tüketimi neticesinde çevreye verilen zararların en aza indirilmesi, çerçevesinde şekillendirilmektedir.

2002 yılında yenilenebilir enerji kaynakları kurulu gücü 12 bin 277 MW olan Türkiye'de 2016 yılı itibarıyla kurulu güç yüzde 172 oranında artarak 33 bin 352 MW'a çıkmıştır. Ancak, toplam elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 6'sını (hidrolik enerji hariç) yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılayan Türkiye'nin hedeflerine ulaşmada ilerlemesi gereken uzun bir yolunun olduğu görülmektedir.

Türkiye, sahip olduğu coğrafi konumuyla yenilenebilir enerji potansiyeli bakımından oldukça avantajlı bir durumda olmasına rağmen yenilenebilir kaynaklı enerji üretimi halen yeterli düzeyde değildir. Sahip olduğu potansiyelden yeterince yararlanamamasının arka planında yüksek maliyetler ve yasal düzenlemelerdeki eksiklikler yer almaktadır.

Ülkenin enerji ithalatındaki yüksek bağımlılığı göz önünde bulundurulduğunda mevcut yenilenebilir enerji potansiyelinin kullanıma kazandırılması uzun vadede Türkiye açısından oldukça önemli bir kazanım olacaktır.

Enerji talebinin yaklaşık olarak yüzde 70'ini dışarıdan temin eden bir ülke olan Türkiye'nin fosil yakıtlara olan bağımlılığını azaltması ve yenilenebilir enerji kaynakları ile çeşitlendirme sağlaması gerekmektedir. Uzun vadede Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını ve enerji ithalatından kaynaklı cari açığını önemli ölçüde azaltacak olan yenilenebilir enerji, arz güvenliğini sağlamanın yanı sıra milli gelir, istihdam, yatırım gibi birçok alanda da Türkiye'ye kazanım sağlayacaktır.

Yenilenebilir enerji teknolojileri alanında pazarını büyütmesi ve beraberinde artıracığı tüketimi ile birlikte Türkiye, enerji ticaretinde merkez ülke olma yolunda da önemli bir adım atmış olacaktır. ■

F Filiz Grup Yapı Market Celal Karataş

Boya
ve Kimyasal

Yalıtım
Cephe Kaplama

Hırdavat
El Aletleri

İnşaat
Malzemeleri

**FİLLİ BOYA DIŞ CEPHE ISI YALITIM SATIŞ VE MANTOLAMA
UYGULAMACILIĞI YETKİLİ BAYİİ**

**Dış Cephe
Mantolama Uygulamacılığında
Açık Ara Önde!**

Hangisine
İhtiyacınız Var?

**F Filiz Grup
Yapı Market**

FİLİZ İNŞAAT HAFRİYAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Alinteri Bulvarı No: 166

Ostim / ANKARA

Tel: 0312 386 15 38 - 39

Fax: 0312 386 15 32

e-mail: celal@filizgrup.com

www.filizgrup.com

Lütfen Qr kodu
akıllı cihazınızla
okutunuz.

F Filiz Grup Yapı Market Celal Karataş

DEKOR.

**Su Yalıtım Malzemeleri
Yapı Kimyasalları
Dış ve İç Cephe Boyaları
Kaba ve İnce İnşaat Malzemeleri**

**LAFARGE
DALSAN**

**corex
ALÇIPAN**

**Neme
Dayanıklı
Yeşil**

**Isıya
Dayanıklı
Kırmızı**

**Standart
Beyaz**

Boya
ve Kimyasal

Yalıtım
Cephe Kaplama

Hırdavat
El Aletleri

İnşaat
Malzemeleri

DIŞ CEPHE ISI YALITIM SATIŞ VE MANTOLAMA UYGULAMACILIĞI

EKO SÖZLÜK

Bankaya Özgü Döngüsel Sermaye Tamponu (Countercyclical Capital Buffer)

Kredi genişlemesinin finansal sektörün genel risk düzeyini artırabilecek düzeylere ulaşması durumunda öz kaynakların sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelere göre yetersiz kalmasının önüne geçilmesi amacıyla bankalarca bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermaye tutarını ifade eder.

Baz Puan (Basis Point)

Faiz oranlarındaki değişimi ifade eden bir ölçüm birimidir. Virgülden sonraki dördüncü haneye karşılık gelir (0,0001). Örneğin faiz oranının %5,25'den %6,75'e yükselmesi durumunda 150 baz puanlık bir artış söz konusudur. Diğer bir deyişle 100 baz puanlık değişim %1'lik değişime karşılık gelmektedir.

Elektronik Para Kuruluşu (Electronic Money Institution)

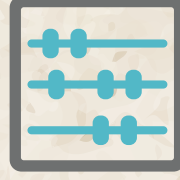
6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişidir.

Enflasyon Risk Primi (Inflation Risk Premium)

Enflasyonun, beklenen enflasyonun üzerinde gerçekleşmesi halinde oluşacak kaybı telafi etmek amacıyla reel faize eklenen risk primini ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle, nominal faiz oranı; reel faiz oranı, enflasyon beklentisi ve enflasyon risk primini içermektedir. Bu risk primi enflasyonda dalgalanmaların yaşandığı, belirsizliklerin olduğu ülkelerde söz konusu olmaktadır.

Finansal Bulaşıcılık/Yayıma (Financial Contagion)

Ülkelerin birinde veya birkaçında ortaya çıkan sorunlar yüzünden tedirgin olan uluslararası yatırımcıların benzer özelliklere sahip ülkelere yatırımlarını hızla çekmeleri ve bu şekilde olumsuz yatırım koşullarının diğer ülkelerin finansal sistemlerine de yayılmasıdır.

Finansal İstikrar (Financial Stability)

Finansal piyasalarda, bu piyasalarda faaliyet gösteren kurumlarda ve ödeme sistemlerindeki istikrarı ve şoklara karşı dayanıklılığı ifade etmektedir. Bu alanlardaki istikrar genelde finansal sistemin sağlıklı ve istikrarlı işlemlerini, dolayısıyla ekonomideki kaynakların üretken bir şekilde tahsisini ve risklerin uygun bir şekilde yönetim ve dağılımını beraberinde getirmektedir. Finansal istikrarsızlığın ise ekonomide önemli sorunlar yaratacağı bilinen bir olgu olup, yaşanan finansal krizlerin yüksek maliyeti finansal istikrarın önemine işaret etmektedir.

Oto-Finansman (Bail-in)

Çözümleme sırasında ortaya çıkan zararlara finansal kuruluşların sermayedarlarının yanı sıra bu kuruluşlara kredi sağlayanların da ortak edilmesi uygulamasıdır.

Riskten Korunma (Hedging)

Yatırım riskine karşı korunmak amacıyla finansal pazarlardaki araçları etkin ve doğru bir biçimde kullanarak olası ters fiyat hareketlerine karşı yatırımcının yatırımını güvenceye almasıdır. Yatırımcı, karşılaşılabilecek riskleri belirli bir değere düşürmek amacıyla vadeli işlem sözleşmeleri yardımıyla uzun pozisyon olarak gelecekte fiyatların yükseleceği beklentisi ile vadeli işlem sözleşmesi satın alabilir veya kısa pozisyon olarak gelecekte fiyatların düşeceği beklentisi ile vadeli işlem sözleşmesi satabilir.

Satın Alma Gücü Paritesi (Purchasing Power Parity)

Belirli bir sepetteki ticarete konu olan benzer mal ve hizmetlerin farklı ülkelerdeki fiyatlarını birbirine eşitleyen döviz kurudur. Satın alma gücü paritesi hesaplanırken sadece ticarete konu olan mal ve hizmetler göz önünde bulundurulduğundan bu tür bir hesaplama iki ülke parası arasındaki değişim oranının gerçek değerini ölçmekte yetersiz kalabilmektedir.

SERMAYENİN ahlaki EMEĞİN hakkı

Ali YALÇIN MEMUR-SEN Genel Başkanı

“

Bugün iktisadi analizlerin emeği paranteze alan ve ‘bölüşüm sorununu’ aforoz eden yaklaşımları da kapitalizmin yapısal tasarrufla elde ettiği sorunun bir göstergesidir.

Modern kapitalist dünya sistemi iki yönlü bir erime sahiptir. Birincisi yapısal olarak adlandırabileceğimiz uzun dönemli erim, ikincisi ise birinciye bağlı olarak güncelin içinde yapıp edilenleri şekillendiren kısa dönemli erim. Uzun dönemli erimi daha ziyade hegemonya kavramı çerçevesinde ele alabiliriz; kısa dönemli erimi ise hegemonik aklın belirlediği yapıp etmeleri.

Bu tez, daha ziyade kapitalist dünya sistemi için geçerlidir. Tarihin tam da bu noktasında, çözülme ve dağılmaların oluşturduğu endişeler arasında, yeni döneme ilişkin ve fakat pek de kulak asılmayan paradigmatik yaklaşımların çoğaldığına şahit oluyoruz. Artık yeni tanımlara ve dolayısıyla yeni bir sisteme ihtiyacımız olduğu kesin. Temel sorun, değişim kavramının asıl anlamına dönük tanımlamaların, uzun hegemonik sürecin oluşturduğu alışkanlıklar

tarafından emilme riskidir. Tarihsel kapitalizmin, içinde bulunduğumuz zaman diliminde geliştirdiği kültüre bakacak olursak, ‘her şeyin bir piyasası vardır’ şeklinde özetleyebiliriz. Bu motto ile birlikte ‘her yeni fikrin’ hatta ‘hakikate teşmil edilebilecek bir eylemin’ dahi birden piyasa tarafından tüketildiğine şahit oluyoruz. Çözülme ve toza dönüşme tam da burada gerçekleşmektedir. Fakat bu aynı zamanda hegemonya sisteminin de sonuna yaklaşmakta olan bir özelliğidir.

Bugün iktisadi analizlerin emeği paranteze alan ve ‘bölüşüm sorununu’ aforoz eden yaklaşımları da kapitalizmin yapısal tasarrufla elde ettiği sorunun bir göstergesidir. Özellikle Anglo-Sakson hegemonya sisteminin ‘iktisat eşittir ekonometri’ denklemi, insani davranışları da matematiksel bir denklem içine hapsederek daraltma eğilimindedir. Bunun temel sebebi, ‘iktisadin’ finans kapitalizminin en tepesindekilere

dönük 'danışmanlık' hizmetine indirgenmesinden kaynaklanmaktadır.

Fakat ortada bir sorun vardır. Nihayetinde modern iktisat, arz ve talep denkleminin kurulduğu piyasanın sağlıklı işlemesi üzerine inşa edilmiştir. Yani, üretim ve tüketimin birleştiği alan olan piyasanın işleyebilmesi için finansal tekeli kırarak bölüşüm sorununun, mutlak surette denklemin içine alınması gerekir. Bu da sermayeyi elinde bulunduranların, emeğe yani üretimin insani tarafına ilişkin en azından teknik ve bir o kadar erdemli bir çözümlenmesiyle mümkündür.

Başta belirttiğimiz yapısal sorun buna izin verir mi? Piyasanın 'görünmez el teolojisiyle' mühürlendiği modern iktisat teorisi, zorunlu olarak tekelleşmeye kapı aralar. Kaldı ki, sömürge döneminde üretilmiş teorinin 'kıt kaynak' ve 'sınırsız ihtiyaç' denklemi, piyasayla sınırlandırılmış 'insan' tanımı yaptığı göz önünde bulundurulacak olursak, bugün ortaya çıkan homoekonomik tekeli sermayenin piramitlerine servet taşıyan köle oluşturduğu gerçeğiyle karşılaşıyoruz.

Dünyada bugünkü manzara şudur: üretim ile finans arasında bire yüzlük bir oranda, geleceğe dönük borçlandırma, oligarşik bir sisteme doğru bir yolculuk. Bir diğer manzara ise mülksüzleştirilmedir. Daha açık bir ifadeyle, finansal tekelleşme üretim olgusunun üzerine çöreklenmişken, üretimin ana unsuru olan emek tarafının geleceğe dönük borçlanmayla birlikte bütün birikiminin ipotek altına alınmaktadır. Mülksüzleştirme dediğimiz olgu da budur.

Oysa bugünkü sistem 'mülkiyet' hakkı üzerine inşa edilmiştir. Geliştirilen hukuk sistemi dahi bu mülkün korunması hakkında tumturaklı maddelerle doludur. Yakından bakıldığında, sistem tekeli sermayenin lehine işleyecek ara maddelerle doludur. Mesele şudur; temerküzü esas alan mantık, insanlığı kuşatıp,

yalıtmaktadır. Bugünün birey tanımı da işte tam da bu mantıkla şekillenmektedir. Bir düşünün; kuşatılıp yalıtılmış bir insan, toplumsal sisteme katılabilir mi? Elbet te katılamaz. Sistemin baştan çıkarıcı söylevleriyle 'görece refahla' kuşatılmış ve nihayet yalıtılmış birey, bir süre sonra oligarşinin kendisi için oluşturduğu 'sözde özgürlük' tekel piramidinin doğal harcı olmaz mı? Eğer bu manzarayı görüyorsak, temel sorgulamaların da kaçınılmaz olduğunu kabul etmeli ve gereğini yapmalıyız. Biz, refah kavramının dahi bütüncül perspektiften bakıldığında insan denilen eşref-i mahlukatın tahtından indirdiğini düşünüyoruz. Salt refah üzerine hareket eden insan, ister istemez, çıkar odaklı düşünmek zorunda kalır. Bize göre, 'felahın' özgürleştirileceği insan modeliyle, yeni bir sisteme ihtiyaç vardır. Bunun için de yılmadan usanmadan paradigmal

çalışmalar yapmak zorundayız.

Emek tarafı olarak, yukarıda olduğu gibi sistemin tekeli yapısını teşrih masasına yatırıp, adil paylaşım sisteminin nasıl olması gerektiği yönünde kafa yoruyoruz.

Temel mesele şudur; Artık alışkanlıklarımızı terk edip, ezberlerimizden köklü bir kopuş

yaşayabilme iradesi gösterip gösteremeyeceğimiz geleceğimizi belirleyecektir. Yani, sorunu güncelin dışına çıkarıp yapısal alanda değerlendirmemiz gerekiyor.

Kapitalizm, krizler üzerine kendi ifadesini bulur. Son beş yüz yılda krizler üretirken ayakta kalan sistemin oluşturduğu bir vasatta üretilen modellerle bugüne kadar gelebilmiştir. Sonuç ortadadır; 2007 finansal kriziyle oluşan ve bugünde devam eden anaför, büyük değişimlerin de habercisidir. Yaşadığımız olaylar bu anaförün ürünüdür. İkinci husus, homoekonomikusa yol açan, piyasa teolojisini sorgulamaktır. Bunun da ilk şartı, ihtiyaç ve kaynak denklemini ters çevirmektir. İhtiyacın sınırsızlığı yukarıda da belirtildiği gibi, sömürge döneminin oluşturduğu çıkarıcı felsefeye

dayanmaktadır. Oysa sınırsız olan ihtiyaçlar değil, insanların arzularıdır. Kapitalizm, insanın bu yönünü istismar ederek arzularını ihtiyaç kavramıyla örtterek meşrulaştırmıştır. Sermayenin rekabet alanı da bu arzular tarafından şekillenmektedir işte. Kaldı ki bizim inancımıza göre 'her an şen'iyette olan Allah' kaynakları da eşref-i mahluk olan insanın ihtiyaçlarının üstünde yaratmıştır.

Üçüncü husus, tekeli temerküzün yıkılıp, paylaşım sorununun merkeze alındığı adaletli bir sistemin oluşturulması hedefiyle, mevzuatlar yığını olan kapitalist hukuk sisteminin sorgulanmasıdır.

Kapitalizmin oluşturduğu mevzuatlar, örtük tekeli sermayenin takdisine dayanır. Bu öyle bir takdistir ki, modern anlamdaki devletleri dahi şekillendirir. Eğer bizler bu mevzuat yığınına adil bir şekilde sorgulayıp tarihin çöplüğüne atarsak kurumların da yeniden şekillenmesine katkıda bulunmalıyız.

Dördüncü ve son olarak da kuşatmayı gerçekten yarmak adına sermayenin hem özne hem de nesne tarafının sorgulanması, hatta kendi iç hesaplaşmasını yapmasını sağlamamız gerekiyor. Bugün, emek tarafının görece refahla yalıtılmasına benzer bir şekilde, tekeli sermaye öteki girişimcileri de sömürmektedir. Hegemonya tam da buna tekabül ediyor esasen. Dikkat ediniz! Üretimin bütün tarafları ve süreçleri, finansal kapitalizm tarafından emilmektedir. Şüphesiz bundan en büyük zararı üretimin emek öznesi yani insan görmektedir. Bir anlamda insan homoekonomikusa kurban edilmektedir. Sermaye, nesne tarafıyla meblağların kuşatılmasına, özne tarafıyla da sömürüyü devam ettirme dayatmasına mahkûm edilmektedir. Vahim olan homoekonomikusa yerine insanı tercih ettiğini haykıran kimi sermaye öznelerinin de farkında olmadan bu paradigmanın taşıyıcılığına üstlenmesidir. Diğer

tarafından bir ortaklaşma ve ortak yaşama konsorsiyumu olarak tanımlanan devlet de ona somutluk kazandıran siyasi iktidarların fikirleri ve ideolojilerini yok sayacak şekilde büyük bir sermaye grubu olarak bu süreçte dahil edilmektedir. Devletin, onu egemen kullanıcısı kılan insanlara yönelik hizmet üretimi üzerinden bir üst maddede belirttiğimiz şekilde tekeli sermayenin meşrulaştırıcı hukuk sistemi tarafından sömürü aparatına dönüştürüldüğünün geçmişte fazlasıyla gördük. Bu dört aşamalı sorgulama sürecini bihakkın yerine getirebilirsek ve özellikle de girişimci sermayenin finansal kapitalizm tarafından sömürüldüğünü

anlamasını temin edebilirsek gerçekten mevcut dünya düzenine ve ona yön veren kapitalizme karşı mücadeleyi ettiğimizi söyleyebiliriz. Sermayesi adaletten yana olmayan emeğin hakkını adaletle belirlemeyen ve vermeyen hiçbir düzen beşerin insanlaşmasına, insanın felahla buluşmasına katkı sağlayamaz. Eğer sermaye özellikle özne tarafıyla adil

paylaşımın unsurlarından biri haline gelirse, işte o vakit bizi insanlıktan uzaklaştırıp homoekonomikusa yaklaştıran hegemonik sistem dağılacaktır. Yani homoekonomikusun ölümü insanı esas alan adil bir sistemin doğumunu hızlandıracaktır. Üretimin merkezde olduğu, adil paylaşımın temel değer olduğu sermaye sistemi; sadece sermayenin değil dünyanın daha da ötesi insanın özgürleşmesini temin edecektir. Unutmamak gerekir ki emeğin hakkını gözetmekten mahrum sermaye hegemonik sistemin en büyük tutsağıdır. Hep birlikte sermayenin özne tarafını insanlaştırmalı, nesne tarafını özgürleştirmeliyiz. ■

Perakende sektörü istihdamda ülkemizin lokomotifi olup, bu sektörün çalışanları ve şirketlerimiz ülkemiz adına önemli bir değer üretmektedir.

netimi kapsamında uygulamaya geçmesini beklediğimiz plastik poşetlerle ilgili düzenleme ise takip ettiğimiz konular arasında yer alıyor.

Perakende sektörü istihdamda ülkemizin lokomotifi olup, bu sektörün çalışanları ve şirketlerimiz ülkemiz adına önemli bir değer üretmektedir. Bu değere devletimizin, milletimizin sahip çıkması gerekmektedir. Yaşadığımız sorunları çözenin ve de çözüm yolları üretmenin yolu PERDER olarak çok çalışmak ve birlik ruhuna inanmaktan geçmektedir. Yarınlara umutla bakmaya, sektörümüz adına önemli istihdamlar ve katma değer yaratmaya bütün gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Türkiye Perakendiciler Federasyonu'nun artık geleneksel olan "Yerel Zincirler Buluşuyor" adı altında düzenleyegeldiği fuarda her sene önemli çalışmalar yapılıyor. Fuarın sektöre katkıları hakkında neler söylemek istersiniz?

Bağlı bulunduğumuz çatı örgütümüz Türkiye Perakendiciler Federasyonu tarafından bu yıl 9.'su düzenlenen

Yerel Zincirler Buluşuyor (YZB) Kongre ve Fuar etkinliği'ni önemsiyoruz. Bu etkinlikte, her yıl belirlenen ana tema doğrultusunda geleceğe dönük yol haritaları oluşturuluyor, alanında uzman yerli yabancı değerli konuşmacıların tecrübe ve birikimlerinden faydalanıyoruz. Bu yıl Verimlilik 2 teması ile sektörü buluşturan YZB fuar alanında yine üretici, tedarikçi ve perakendeciye yeni ürünler, yeni teknolojiler etrafında, yeni iş ortaklıkları kurulurken veya mevcut iş ortaklıkları güçlendirilirken gerçekleşen konuşmalar, sohbetler yapıyorken görüyor olacağız.

Sektörümüzün bilgi, teknoloji, iletişim alanındaki gelişim ve değişimini önemseyen devletimiz de her sene bu etkinliğimize üst düzey katılım sağlamaktadır. Geçen yıl bizlerle birlikte olan Gümrük ve Ticaret Bakanımız Sayın Bülent Tüfenkçi'ye, Maliye Bakanımız Sayın Naci Ağbal'a, Karaman Milletvekilimiz Sayın Recep Konuk'a, TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'na bu vesile ile bir kez daha teşekkürlerimizi arz ederiz.

Yerel zincirlerin güçlenmesi adına burada bizimle olan, destek veren, tüm üretici ve tedarikçilerimize de en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Sektörümüz adına 2017 YZB'nin hayırlı ve verimli olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, aynı zamanda Ekonomi Kulübü üyesiniz ve bu bağlamda PERDER Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilmenizle birlikte iki STK arasında daha verimli bir işbirliği imkanının da kapıları açılmış oldu. Gerek başkanlığa seçilme sürecinizi gerek de Ekonomi Kulübü'nün nezdinizde ifade ettiğiniz yeri bizimle paylaşır mısınız?

2008 yılında itibaren üye olduğumuz Ankara PERDER Yönetim Kurulunun istifa etmesi sonucu yapılan genel kurulda oybirliği ile 20/12/2016 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanlığına seçildim. O günden beri de ilk günkü heyecanımızla hizmet etmeye devam ediyoruz. Sektörde önde gelen 30 perakende firması Ankara PERDER üyesidir ve yaklaşık 12.000 çalışana istihdam sağlamaktadır. Bu açıdan derneğimiz ülke ekonomimizin gelecek vizyonu açısından önemli bir sorumluluk taşımaktadır. Biz de bu sorumluluğun bilinciyle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Ekonomi Kulübü'nü kendimizle bir ve beraber görüyoruz. Ekonomi Kulübü'nün dünyaya açılma vizyonu ile Ankara Perder'in perakende sektöründeki vizyonu, gündem belirlemek, kamuoyu oluşturmak, eylem ve söylem geliştirerek ekonomik ve sosyal hayatımızda yol gösterici olmak gibi önemli sorumluluklar yüklemekte-

dir. Şahsımın da içinde bulunduğu Ekonomi Kulübü ailesinin yüzlerce üyesiyle birlikte manevi desteğini her zaman arkamda hissetmenin benim için çok kıymetli olduğunu ifade etmekten memnuniyet duyuyorum.

Ekonomi Kulübü'ne Mayıs 2014 yılında düzenlenen ilk toplantısında katılarak üye oldum. Kurucu genel başkanımız Ercan POYRAZ ile tanışma fırsatımız oldu ve o gün bu gündür Ekonomi Kulübü ailesi hayatımızın bir parçası oldu. Arkadaşlığın, samimiyetin ve günümüzde eksik olan dava arkadaşlığının yol göstericiliği ile öğrenmenin ve öğretmenin yaşı olmadığını burada gördük. Görev alma, katkı sunma bilinci şahsımda Ekonomi Kulübü çatısı altında oluştu.

Ekonomi Kulübü'nün belirlediği asırları aşan gelecek hedefi, kuruluşunda inşa ettiği felsefesi, ülkemizin ihtiyacı ve ihtiyacından daha fazlası için her zaman güçlü ve etkili şekilde çalışma amacı doğrultusunda bizler de mücadele etmeyi her zaman sürdüreceğiz.

Amacımız dünyada ve coğrafyamızda ülkemizi her anlamda, en güçlü şekilde temsil etmektir, doğru ve kararlı bir şekilde yolumuza devam etmektedir.

Hedeflerimiz doğrultusunda kızgınlık ve kırgınlığa düşmeden aklımızı kullanarak birliğimizi, beraberliğimizi bozmadan başta Ekonomi Kulübü'müz olmak üzere milletimizin menfaati için mücadele edecek STK'ları büyüterek yolumuza devam etmeliyiz. Gerçekten herkesin böyle oluşumlara ve doğruyu savunacak söylem ve eylemlere ihtiyacı vardır. Doğru ve güzel insanların böylesi STK'larda olmasını çok önemsiyorum. Geri dönüp baktığımızda emeğimizi, zamanımızı harcadığımız Ekonomi Kulübü iyi ki kurulmuş diyebildiğim için çok bahtiyarım. ■■■

CAZİBE MERKEZLERİ

Gökalp Ertuğrul Uzman - Kalkınma Bankası

Cazibe merkezleri programının amacı ve kapsamı nedir?

Cazibe merkezleri programının amacı; Türkiye'nin görece az gelişmiş olduğu tespit edilen 23 ilinin süratle kalkınması, rekabet gücünün artırılması, böylelikle bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasıdır. Bunu sağlamak için gerek belirlenen bölgelerde yeni yatırımların yapılması, gerekse başka bölgelerden bu bölgelere tesislerin taşınması teşvik ediliyor.

Hangi bölge ve iller kapsamdadır?

Program kapsamında belirlenen 5 il merkezli 23 ilden oluşan "Cazibe merkezleri ve Çevre illeri" şöyledir:

- 1) Elazığ merkezli; Elazığ, Malatya, Adıyaman, Tunceli, Bingöl illeri,
- 2) Erzurum merkezli; Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt illeri
- 3) Van merkezli; Van, Hakkâri, Muş, Bitlis illeri
- 4) Kars merkezli; Ardahan Kars Ağrı Iğdır illeri
- 5) Diyarbakır merkezli; Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Siirt, Şırnak illeri

Destek türleri nelerdir?

Danışmanlık Hizmetleri Desteği
Bedelsiz Yatırım Yeri Tahsisi Desteği
Anahtar Teslim Fabrika Binası Yapım Desteği
Faizsiz Yatırım Kredisi Desteği
Faiz indirimli İşletme Kredisi Desteği
Üretim Tesislerini Taşıma Desteği
Çağrı Merkezi Desteği
Veri Merkezi Yatırım ve Enerji Desteği
Fiber İletişim Altyapısı Desteği

Programın hedefleri nelerdir?

Belirlenen bölgelerin kalkınması
Rekabet gücünün artırılması
Bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması
Bölgelerde yeni yatırımlar yapılması
Bölgede yarım kalmış projelerin finansmanı
İşletmeye geçememiş veya faaliyet göstermeyen tesislerin aktif hale getirilmesi
Tesislere yatırım ve işletme sermayesi sağlanması
Program kapsamı dışındaki bölgelerden bu şehirlere üretim tesislerinin taşınması

Programda son durum nedir?

Program kapsamında yapılan toplam başvuru sayısı: 3 bin 380
Başvurulan toplam yatırım tutarı: 92 milyar TL
Başvurusu yapılan sabit yatırım tutarı: 83,7 milyar TL
Başvurusu yapılan toplam istihdam: 365 bin 311 kişi

Program ödeneği olarak 900 milyon TL ayrılmış olup anahtar teslim fabrika uygulamasına aktarılmak üzere 200 milyon TL ayrılmıştır.

Program için ayrılan toplam finansman tutarı ne kadardır?

Programın başvuru ve yürütme süreci nasıldır?

Program için başvuru mercii ve uygulayıcı kuruluş olarak belirlenen Türkiye Kalkınma Bankası program çerçevesinde yapılan başvurular için, proje değerlendirme, fizibilite, finansman, kredi kullandırım, danışmanlık gibi hizmetler verecektir. Kalkınma ajansları da süreç boyunca başvuru toplama, bilgilendirme, her türlü izin ve ruhsat işleminin takibi konusunda Bankaya yardımcı olacaktır.

T.C. KALKINMA BAKANLIĞI CAZİBE MERKEZLERİ PROGRAMI BİLGİ TABLOSU

Destek Türü	Yatırımın Niteliği	Sektör	Asgari Sabit Yatırım Tutarı	Asgari İstihdam	Diğer Koşullar	Destek Kapsamı	Açıklama
Yatırım ve Üretim Desteği	<ul style="list-style-type: none"> Yeni Yatırım Yarım Kalmış Faaliyet Göstermeyen İşletme Sermayesi ihtiyacı Olan 	İmalat Sanayi	2.000.000	30	-	Danışmanlık Hizmeti Yatırım Yeri Tahsisi Bina Yapımı Faizsiz Yatırım Kredisi Faiz İndirimli İşletme Kredisi	Fizibilite, proje, eğitim OSB içindeki boş parseller, yoksa Hazineye ait parsellerin YİKOB veya idareye devri Maliyet banka tarafından belirlenir, azami 20.000 m ² ve 10.000.000 TL Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 6 yıl Vade: 3 yıl ödemesiz dönem dahil 10 yıl (yerli malı tebliği kapsamında) Limit: Azami Yatırımın %70'i ve 10 milyon TL ye kadar ve asgari %30 özkaynak Vade: 1 yıl ödemesiz dönem dahil 4 yıl Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 5 yıl (yerli malı) Faiz : Bankanın cari faizninin %50si
Üretim ve Tesis Taşıma Desteği	Program Kapsamı Dışındaki İllerde Faaliyet Gösterip Taşınması Düşünülen	İmalat Sanayi	-	200	Son 2 Yıldır Faaliyette ve Kararın Ardından 2 Yıl İçinde Faaliyete Geçecek	Nakdi Taşınma Teşvik Desteği Danışmanlık Hizmeti Yatırım Yeri Tahsisi Faizsiz İndirimli İşletme Kredisi Asgari Özkaynak Faiz İndirimli İşletme Kredisi	Demontaj, nakil, montaj vb. taşınma masrafları için azami 1 milyon TL 4. ve 5. bölgede sigorta primi işveren hissesi desteği 6. bölgede sigorta pirimi işveren desteği, sigorta pirimi işçi desteği ve gelir vergisi stopajı Taşınan tesise ilave yatırımlar OSB içindeki boş parseller, yoksa hazineye ait parsellerin YİKOB veya idareye devri Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 6 yıl Vade: 3 yıl ödemesiz dönem dahil 10 yıl (yerli malı tebliği kapsamında) Limit: Azami Yatırımın %70'i ve 10 milyon TL ye kadar ve asgari %30 özkaynak Kredilendirilecek yatırımın %30'u Vade: 1 yıl ödemesiz dönem dahil 4 yıl Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 5 yıl (yerli malı) Faiz : Bankanın cari faizninin %50si
Çağrı Merkezi Desteği	Yeni Yatırım Projeleri	Çağrı Merkezi Yatırımları	-	200	Hizmet Sözleşmesi Yapılmış Olma	Bina Tahsisi Fiber İletişim Altyapısı Personel Eğitim Yatırım Yeri Tahsisi Bina Yapımı Faizsiz Yatırım Kredisi Asgari Özkaynak	Hazine ve kamuya ait atıl ve YİKOB veya idareye tahisi edilen binaların yatırımcıya kiralanması İlk kurulum maliyeti Personel başına 2.500 TL OSB içindeki boş parseller, yoksa hazineye ait parsellerin YİKOB veya idareye devri Maliyet banka tarafından belirlenir, azami 20.000 m ² ve 10 milyon TL Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 6 yıl Vade: 3 yıl ödemesiz dönem dahil 10 yıl (yerli malı tebliği kapsamında) Limit: Makine-Teçhizat ile donanım yazılım harcamaları istihdam başına 4.000 TL, bina için azami 10 milyon TL Kredilendirilecek yatırımın %30'u
Veri Merkezi Yatırım ve Enerji Desteği	Yeni Yatırım Projeleri	Veri Merkezi Yatırımları	-	-	Asgari 5.000 m ² Beyaz Alan ve ANSI/TIA-942'ye Göre TIER-3 veya Üstü Seviyede Olma	Veri merkezi enerji Fiber İletişim Altyapısı Yatırım Yeri Tahsisi Faizsiz Yatırım Kredisi Asgari Özkaynak	Enerji giderlerinin KDV hariç %30'u 10 yıl süreyle karşılanır İlk kurulum maliyeti OSB içindeki boş parseller, yoksa Hazineye ait parsellerin YİKOB veya idareye devri Vade: 2 yıl ödemesiz dönem dahil 6 yıl Vade: 3 yıl ödemesiz dönem dahil 10 yıl (yerli malı tebliği kapsamında) Limit: Kredilendirilecek yatırımın azami %70'i, bina için azami 10 milyon TL Maliyet banka tarafından belirlenir, azami 20.000 m ² ve 10 milyon TL

OTOMATİK KATILIMLI BES

NELER VAADEDİYOR

?

Fatih İlker YİĞİT

Bireysel emeklilik hayatımıza gireli on yılı aştı, fakat bu alanda gelinen nokta Türkiye açısından istenilen seviyede değil. Ülkemizdeki emeklilik fonlarının toplamı 65 milyar TL (17 milyar \$) büyüklüğe giderken 7 milyona yaklaşan katılımcı sayımızla gelişmiş ülkelere kıyasla oldukça geride olduğumuzu söyleyebiliriz.

Amerika Birleşik Devletleri, 12 trilyon doları aşan fon varlığı ile OECD ülkeleri içindeki en büyük emeklilik fonu pazarına sahip ülkedir. İngiltere, Japonya, Avustralya, Hollanda, Kanada gibi ülkeler de sıralamada trilyon dolar eşliğini aşan ülkeler arasında bulunuyor. Türkiye'nin Bireysel Emeklilik Sigortası (BES) sisteminde 17 milyar dolara ancak ulaşan fon büyüklüğüne sahip olmasının ve dolayısıyla sıralamada gelişmiş ülkelere nazaran oldukça geride olmasının başlıca sebebi, sistemin 2003 yılında etkin olmasıyla alakalıdır. Özellikle yakın tarihimizin darbeler, istikrarsız hükümetler, yanlış ekonomik politikalar neticesinde ortaya çıkan ekonomik krizler ve terör gibi oldukça majör sorunlarla uğraşırken, ancak günü kur-

tarma planları yapabildiğimiz dönemlerde birçok ülke bireysel emeklilik sistemini hayata geçirerek yurttaşlarının geleceğine yatırım yapmıştır. Çoğu zaman anti demokratik ve istikrarsız yönetimlerle gündeme gelerek ülkemizle sık sık benzeştirilen bazı Güney Amerika ülkeleri bile 80'lerin başından itibaren bu alanda yola çıkmış ve önemli mesafeler kat etmiştir.

Kabul etmemiz gereken bir gerçek var ki tasarruf edemiyoruz. Özellikle 80 sonrası kanaatkar tarım toplumundan hızla evrilerek liberalleşen ekonomik ve siyasi dinamikler toplumu sürekli harcamaya sürüklüyor. Ülkece son 15 yılda yani BES'in başlangıcından itibaren 25 milyar dolara yakın cep telefonu ithal ettik. Şu anki fon büyüklüğümüzü yuvarlayarak 17 milyar dolar olduğunu düşünürsek ve bir nükleer santralin 10-20 milyar dolar aralığında maliyetiyle kıyaslırsak tasarruf ve harcama dengesinin ne denli geleceğimize yön verebileceğini anlamamız kolaylaşacaktır.

BES Sistemi ile tasarruf birikiminin getirilerine kısaca bakalım:

Ülkeler	Başlama Tarihi	Emeklilik Sistemleri	Katılımcı (milyon)	Fon Büyüklüğü (Milyar \$)			
				1999	2001	2005	2015
Arjantin	1994	İhtiyari	8.3	16.8	26.1	55.2	181.4
Bolivya	1997	Zorunlu	0.6	0.7	1.7	4.3	8.9
Bezilya	1997	Zorunlu	2.4	68.3	87.1	118.4	282.1
Şili	1981	Zorunlu	6.2	34.5	40.8	59.5	126.8
Kolombiya	1994	İhtiyari	3.8	2.9	4.9	11.7	58.3
Meksika	1997	Zorunlu	17.2	18.4	38.6	67.1	196.5
Peru	1994	İhtiyari	2.4	2.4	3.7	7.8	27.5
Uruguay	1995	İhtiyari	0.6	0.6	0.9	1.8	5.1

Örneğin Brezilya'nın şu an sahip olduğu kadar fon büyüklüğümüz olduğunu varsayalım; yani yaklaşık 300 milyar dolar. Akkuyu Nükleer santrali, 3. Havalimanı, Kanal İstanbul veya GAP benzeri özgün projeler yahut yakın tarihten hatırlayacağınız 1,8 milyar dolara Çin'e satılan Volvo Otomotiv gibi satın alma yoluyla ülke ekonomisine ivme kazandıracak hamleleri düşünün. Bireysel Emeklilik Sektörünün yeterli fonları bu hamleleri finanse edebilecek güce ulaştığında iç finansman avantajını yakalamış olmak gibi bir karta sahip olacağız. Büyük yatırımların yetersiz yahut dış kaynaklı finansmanla aldığı risk, milli ekonomi için oldukça tehlike arz edebilir. Tasarruf yoluyla edindiğimiz bu kaynak doğru yatırımlarla değerlendirildiğinde uzun vadede ülke ekonomisinin küresel ölçekteki gücüne güç katmak mümkün olacaktır.

Otomatik katılım ile sisteme girmeye başlayan çalışanlar, sistemde kalarak öncelikle kendilerine dahası ülkesine katkı yapmış olacak. Her ne kadar sistemde reform beklentilerimiz olsa bile var olan sisteme şimdiden adım atarak tasarrufumuzu arttırmak oldukça önemli. Sistemin ihtiyacı olan revizyonların yakın süreçte gerçekleşeceği muhakkaktır. ■■■

4 SORUDA OTOMATİK KATILIM

Otomatik Katılım Nedir?

1 Ocak 2017 tarihinde hayatımıza giren uygulama Türk vatandaşı veya mavi kartlı olup SGK 4a veya 4c kapsamındaki 45 yaş altı kamu ve özel sektör çalışanlarını kapsamaktadır. Mevcut düzenlemede brüt ücretinin %3 kadar kesilebilecek fakat katılımcı dilerse bu tutarın arttırılmasını da talep edebilecek.

Peki ya Cayma Hakkım Yok Mu?

Elbette katılımcı 2 ay içinde cayma hakkını kullanabilecek ve bu cayma sürecinde asla ödediği katkı payının altında bir tutar almayacak. Fonun zarar etmesi durumunda emeklilik şirketi bu zarar karşılayacak.

Ya Caymazsam Ne Olacak?

Katılımcılar iki ay içindeki cayma hakkını kullanmaz ve sistemde kalmaya devam ederse gönüllü bes de olduğu gibi %25 devlet katkısı alacak ayrıca sistemde kaldığı için bir defaya mahsus 1.000 TL lik devlet katkısı taahhüt olarak hesaplanacak. Yine akıllara otomatik katılım kapsamında sunulacak Devlet katkılarında hak ediş süresi bulunmakta mıdır sorusu gelecektir. Bu kapsamda aşağıdaki bilgiler önem arz etmektedir.

Sistemde tamamlanan yıl sayısı	Devlet katkısı hak ediş oranı
0-3	%0
3-6	%15
6-10	%35
10-Emeklilik Öncesi	%60
Emeklilik Dönemi	%100

Tüm yukarıdakilere ek olarak katılımcı emeklilik hakkı kazanır en az 10 yıllık gelir sigortası kapsamında bu birikimlerini almak isterse toplam birikimine ek %5 devlet katkısı hak eder. Şu ana kadar Otomatik BES'e dahil olmamış olabilirsiniz fakat bu olmayacağınız anlamını taşıyor, bunun sebebi ise çalıştığınız şirketin personel sayısıdır veya statüsüdür. 1000 ve üzeri çalışan sayısı şirketlerin 2017 yılı 1 Ocak dan itibaren dahil olması ile kademeli olarak şirketler takvim dahilinde sisteme girecekler, işte o takvim;

- 250-1000 çalışanı bulunan özel sektör 1 Nisan 2017
- 100 ile 249 çalışanı olan özel sektör, 1 Temmuz 2017
- Mahalli idareler ve KİT'ler ise 1 Ocak 2018
- 10-49 çalışanı olanlar işverenler aracılığıyla 1 Temmuz 2018
- 5-9 çalışanı olanlar da 1 Ocak 2019 'dan itibaren sisteme girebilecek.

Mevcut Durum Nedir?

Hali hazırda 1 ayı geride bırakan otomatik katılım bu hafta itibari ile büyüklük olarak 100 milyon TL'lik bir fon büyüklüğüne ve 1 milyon katılımcıya ulaşmış durumda hedef 6,5 milyon katılımcı ve on senelik periyotta 100 milyar TL'lik fon büyüklüğüne ulaşmak/

Adem KEDİCİ

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU TEŞVİKLERİ

Bu yazımızda devletimiz tarafından işverenlere, çalışanlara verilen SGK teşviklerinden bahsedeceğiz, ne yazık ki birçok işveren bu teşvikleri bilmediği için maliyetlerini düşürme ve rekabet gücünü artırma fırsatını kaçırmaktadır. Şimdi teker teker bu teşvikleri ele alalım;

A- %5'lik SGK indirimi,

a) 5510 sayılı yasanın 4-1/a maddesi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işyerlerinde;

Prime esas kazanç matrahının uygulandığı malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kolunun prim oranı % 20 olup, bu oranın % 11 'ini işveren hissesi oluşturmaktadır. Bu teşvik, % 11 olan işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazinece ödenmesini öngörmektedir. Bunun için,

- Aylık prim ve hizmet belgeleri yasal süresi içinde verilmelidir.
- Kesinleşmiş prim ve idari para cezası borcu bulunmamalıdır. Sadece yargı sürecindeki prim ve idari para cezaları kesinleşmiş borç olarak değerlendirilmez.
- Kayıt dışı sigortalı çalıştırılmamalıdır. Bu durumun tespiti halinde, Tespit tarihinden itibaren bir yıl bu indirimden yararlanılamaz.
- Uygulama işyeri bazında yapılmaktadır.
- İhale konusu işler kapsama girmemektedir.
- Aylık prim ve hizmet belgesi gönderilirken 05510 Kanun türü seçilmeli ve sisteme girilmelidir.
- İşveren Sosyal Güvenlik Destek primine tabi olan, çırak, kursiyer, yabancı ülkede çalışan ve harp malulü olduğu halde işyerinde çalışan sigortalılardan dolayı bu teşvikten yararlanamaz.
- Alt işverenlerin borcu varsa, hem işveren, hem de borcu olan alt işveren teşvikten yararlanamaz. Buna karşılık, işverenin borcu olup, alt işverenin borcu yoksa, alt işveren teşvikten yararlanabilir.

b) 5510 sayılı yasanın 4-1/b maddesi (Bağ-Kur) kapsamındaki özel sektör işyerlerinde;

- Uygulama, 20/8/2016 tarihli, 6745 sayılı Yasa ile getirilmiş olup, 2016/Ekim ayı itibariyle başlamıştır.

• İsteğe bağlı sigortalılar hariç, bu Kanunun 4 -1 (b) maddesi kapsamındaki (Bağ-Kur) sigortalılarının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanmaktadır.

• Sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece bu hükümlerden yararlandırılacaktır.

• Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmamaktadır.

c) Özel sektör işyeri işverenlerince 5510 sayılı Kanunun 5 / (g) maddesi kapsamında,

Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, 50 nci maddenin ikinci fıkrasındaki Türkiye'de yasal olarak ikamet etme şartı ile aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlar aranmaksızın haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanır. Bu kapsamda, isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz. Bu bent kapsamında yurt dışındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılır. İşverenlerin bu teşvikten yararlanabilmeleri prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir. Teşvik süresi süresizdir.

B- 6111 sayılı Torba yasa ile sağlanan prim teşviki,

Bilindiği üzere bir işverene bir işçinin maliyeti bürüt ücret üzerinden sgk prim malül, yaşlılık, ölüm sigortası oranı %11, Kısa vadeli sigorta kolları %2, Genel sağlık sigortası %7.5 ve işsizlik sigortası %2 toplam %22.5 olmaktadır. İşte bu teşvik ile %20.5 işveren sigorta prim desteğinden yararlanır.4447 sayılı yasanın geçici 10. Maddesinde yapılan yeni düzenlemeler ile, bu teşvikten yararlanılabilmesi için, sigortalının;

- 1/3/2011 ila 31/12/2020 tarihleri arasında işe alınmış olması,
- 18 yaşından büyük olması,
- İşe alındığı tarihten önceki altı aylık dönemde Kuruma verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı olmaması,
- İşyerinde fiilen çalışması gerekmektedir.
- İşyeri Özel sektör işvereni olmalıdır.
- Sigortalının, geriye doğru altı ayın ortalama sigortalı sayısına ilave olarak çalıştırılması gerekmektedir.
- Prim ve idari para cezası borcu bulunmamalıdır.
- Aylık prim ve hizmet belgeleri yasal süresi içinde Kuruma verilmelidir.
- Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi gerekir.

Kanunun 4 / b bendi kapsamındaki sigortalılık bu teşvikten yararlanılmasına engel teşkil etmemektedir.

Çırak ve öğrenciler, stajyerler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılanlar, T.C İş Kurumunca düzenlenen kurslara katılmış olanlar, işe giriş tarihinden önceki altı aylık süre içinde Kuruma bildirilmiş süreler içinde dikkate alınmamaktadır.

- Fiilen çalışılmayan (örneğin istirahatlı) sürelerde teşvikten yararlanılamamaktadır.
  - İhale konusu işler uygulama kapsamına girmemektedir.
  - Sigortalının ortalama sigortalı sayısına ilave olarak çalıştırılması gerekir.(Ortalama sigortalı sayısının tespitinde, yarım kadar kesirler atılacak, yarım ve üzeri ise tam olarak hesap edilecektir.)
  - SGDP'ye tabi olarak çalışanlar ile 0 gün ve 0 kazançlı olan sigortalılar da işçi sayısının tespitinde sigortalı sayısına dahil edilecektir.
  - İşyerinin SGK'ya borcunun bulunmaması gerekir.
  - Aylık prim ve hizmet belgeleri 06111 kanun numarası seçilerek gönderilmelidir.
  - Borçları taksitlendirilmiş olan işverenler bu teşvikten yararlanabileceklerdir.
  - Borçlar kesinleşinceye kadar yasal ödeme süresi geçmiş borç kapsamında değerlendirilmeyecektir.
  - Aylık prim ve hizmet belgesi SGK'ya yasal süresi içinde gönderilmelidir.
  - SPEK üst sınırına kadar olan kazançlardan dolayı teşvikten yararlanılması mümkündür.
- Tahakkuk eden sigorta primleri yasal süresi içinde ödenmelidir.

Teşvikte faydalanılacak süreler,

- Mesleki yeterlilik belgesine sahip olup bu alanda piyasadan işe alınanlar 48 ay yararlanacak.
- Mesleki yeterlilik belgesine sahip olup bu alanda İŞ-KUR'dan işe alınanlar 54 ay yararlanacak.
- Mesleki ve teknik eğitim veren orta ve yüksek öğretimi veya İş-kur tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme kursunu bitiren işçileri alanlarında çalıştırmak kaydıyla piyasadan alınanlar 36 ay yararlanacak.
- Mesleki ve teknik eğitim veren orta ve yüksek öğretimi veya İş-kur tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme kursunu bitiren işçileri alanlarında çalıştırmak kaydıyla İş-kurdan alınanlar 42 ay yararlanacak.
- Yukarıda sayılan özelliklerin hiç birine sahip olmayarak piyasadan alınanlar 24 ay yararlanacak.
- Yukarıda sayılan özelliklerin hiç birine sahip olmayarak İş-kurdan alınanlar 30 ay yararlanacak. 29 yaşından büyük erkek sigortalılar yönünden;
- Mesleki yeterlilik belgesine sahip olup Mesleki ve teknik eğitim veren orta ve yüksek öğretimi veya İş-kur tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme kursunu bitiren işçileri alanlarında çalıştırmak kaydıyla piyasadan alınanlar 24 ay yararlanacak.
- Mesleki yeterlilik belgesine sahip olup Mesleki ve teknik eğitim veren orta ve yüksek öğretimi veya İş-kur tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme kursunu bitiren işçileri alanlarında çalıştırmak kaydıyla İş-kurdan alınanlar 30 ay yararlanacak.
- Yukarıda sayılan özelliklerin hiç birine sahip olmayarak İş-kurdan alınanlar 6 ay yararlanacak. Ayrıca 29 yaşını doldurmuş olup olmadığına bakılmaksızın;
- 01.03.2011 tarihinden sonra işe alınan ve işe alındıktan sonra mesleki yeterlilik belgesi alan, mesleki ve teknik eğitim bitiren sigortalılar 12 ay yararlanacak.

Örnek verecek olursak,

Mart 2017 yılında işe başlayacak 2.000 TL brüt maaşlı İşkur'a kayıtlı mesleki yeterlilik belgesine sahip bir personel için 6111 teşvikinden yararlanılmak istenmektedir,

1- Bu teşvikten yararlanır mı?

2- Yararlanır ise ne kadar süre ve teşvik kazancı nedir?

Cevap;

1- Yukarıda belirtilen şartları sağladığı ve en önemlisi işe başlamadan önceki 6 aylık durum ortalamasına göre yararlandırılacak ve işe girişi ile ortalama işçi sayısını göre aylık olarak takip edilerek teşvikten yararlanması sağlanacak.

2- Sorumuza göre iş kura kayıtlı mesleki yeterlilik belgesi var diğer standart şartları da sağladığı varsayarsak 54 ay faydalanılacaktır.

2000 TL*%20.5 : 410 TL bir iş veren payı 54 ay ile karşılanacak toplam kazanç: 54X410 TL: 22.140 TL gibi ciddi bir rakam ortaya çıkacaktır.

Yukarıdaki şartları karşılaması fakat ne işkura kaydı nede mesleki yeterlilik belgesi yok ise 24 ay yararlanır, 29 yaş ve üzerindeki için ise 12 ay yararlanacaktır. Kısacası 12 ayX410 TL : 4.920 TL gibi tek bir işçiden tasarruf sağlanacaktır.

444 1 017

Kalite
ve
hızlılık
önemliyse

NEXT
LEVEL

C- İşsizlik Maaşı Alanın İstihdamına İlişkin İndirim,

İşsizlik ödeneği alan sigortalıların istihdamına ilişkin uygulanan teşvik 1/10/2009 tarihinden itibaren uygulanmakta olup, söz konusu teşvikten yararlanabilmek için;

- Sigortalının 01/10/2009 veya sonraki bir tarihte işe alınmış olması,
- İşe giriş tarihi itibarıyla işsizlik ödeneği almaya hak kazanmış olması,
- Sigortalının işe alındığı tarihten önceki aydan başlanarak son altı aylık dönemde aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınmış olması,
- İşsizlik ödeneği almaya hak kazanmış olan sigortalının, işsizlik ödeneği almaya hak kazanmadan önce son çalıştığı işyeri haricindeki bir işyerinde işe başlamış olması,- gerekmektedir.
- Bu teşvik, sadece prime esas kazanç alt sınırı üzerinden tahakkuk eden primleri kapsamaktadır.

• Bu Teşvik uyarınca, kısa vadeli sigorta kolları priminin 1 puanlık kısmı, malullük yaşlılık ve ölüm sigortası priminin tamamı, ve genel sağlık sigortası priminin tamamı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır. Toplam teşvik tutar $\%1+\%11+\%7.5 : \%19.5$ olmaktadır. 1.647 TL Bütüt ücrette 321,16 TL kazanç sağlanır.

- Kayıt dışı işçi çalıştırılması durumu bu teşvikin uygulanmasını etkilememektedir.
- APHB türü olarak sisteme 1591 kanun numarası seçilerek bildirim yapılmalıdır.
- Bu teşvikten yararlanan işverenler diğer teşviklerden yararlanamaz.
- İhale konusu işler teşvik kapsamına girmemektedir.
- İşverenler, ilgili sigortalıya ait işsizlik süresini gösterir belgeyi, hak kazandığı tarihi gösterir belge ile birlikte SGK'ya bizzat başvurmalıdır. Teşvik süresi süresizdir.

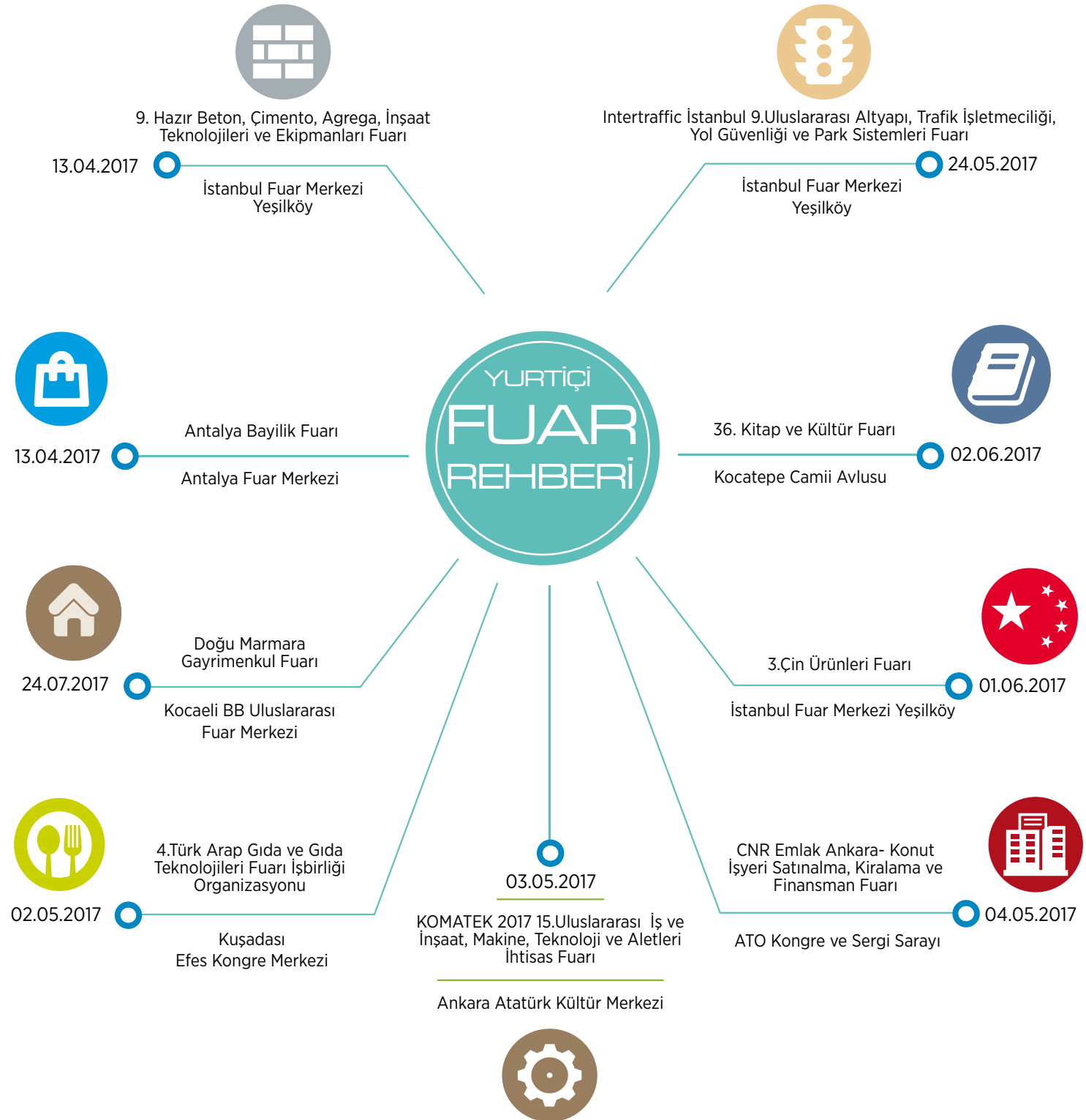
Yazının devamı gelecek sayımızda. ■

444 1 017

Güvende olmak
gibisi yok
diyorsanız

NEXT
LEVEL

YURTIÇİ FUAR REHBERİ

■ Ulusal fuarlarla ilgili ayrıntılı bilgilere ulaşmak için fuarrehberi.org.tr adresini kullanabilirsiniz

444 1 017

Profesyonelliğin
ve kalitenin zirvesi
ile şimdi tanışın!

değişim

YÖNETİMİ

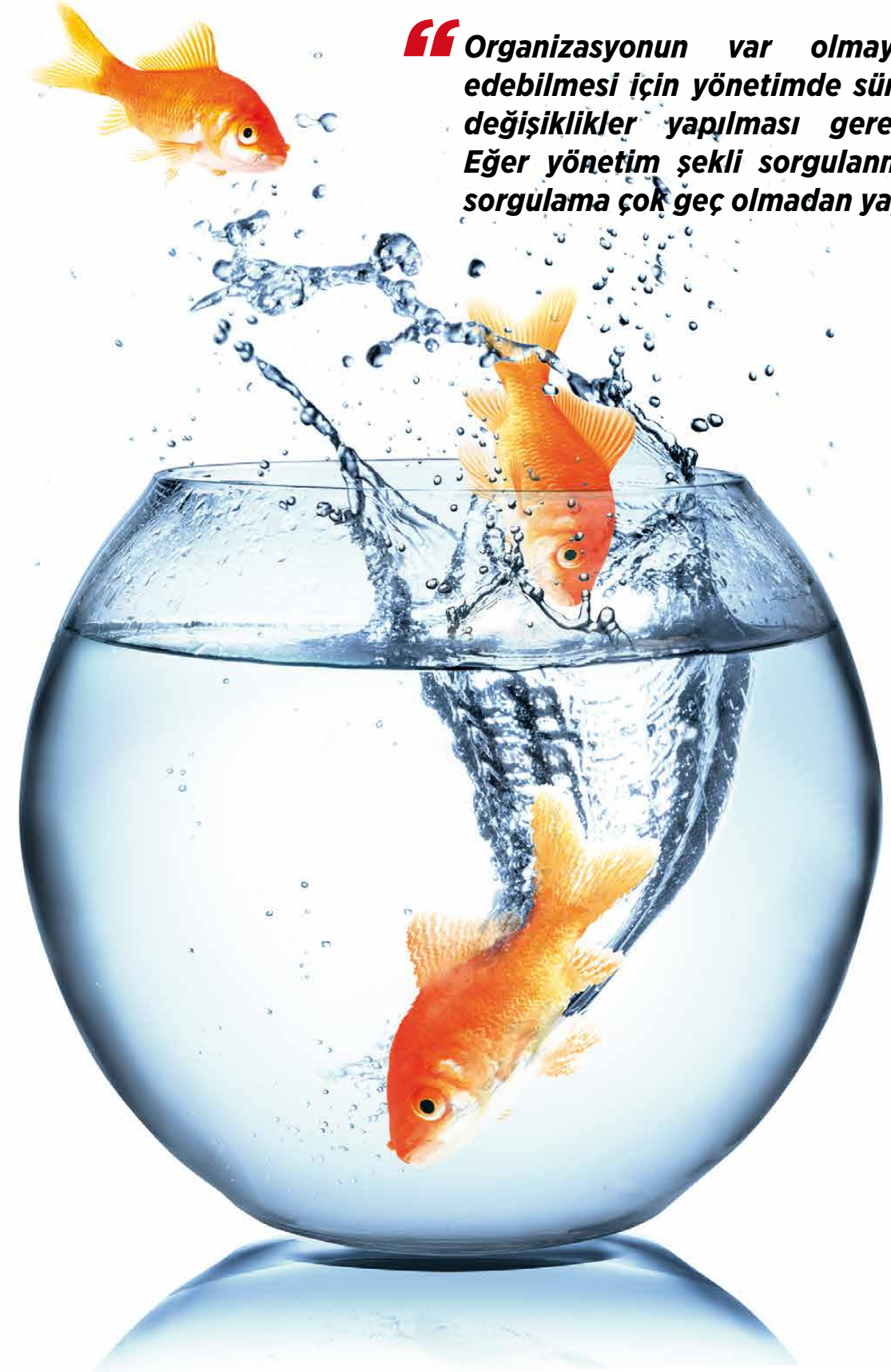
Tuncay TAMER

Değişimin yönetimi mefhumu, arzu-
muza göre takip etme ya da etme-
me konusunda serbest olduğumuz
yeni bir moda değildir. Burada mühim
olan yöneticilerin var olma stratejileridir.

Değişim yönetimi ve meseleler karşısın-
da kayıtsız kalınması, yani nemelazımcılık
organizasyonu hastalandırmakta ve boz-
maktadır. Bu yönetim sisteminin kendisi
için de geçerlidir. Hasta bir sistem içeri-
sinde yer alan personel de bir müddet
sonra ortamdaki olumsuz etkilenmekte,
personelin temel prensibi günü kurtarmak
olmakta, çalışmasa da çalışıyor gibi gör-
ünmek zorunda kalmakta ve bu organi-
zasyonda uzun süre çalışması halinde ise
tüm olumsuzluklara alışıp tükenmektedir.

Değişim gereklerini görmeyip değişime
direnc gösteren, yapılan hataları sakla-
yan ve hatalardan ders çıkarmayan, hatta
böyle dertleri olmayan, öğrenmek dahi
istemeyen nemelazımcı her seviyeden
personel, nihayetinde organizasyonlarının
kaçınılmaz sona yaklaşmasında pay sahibi
olur.

“Organizasyonun var olmaya devam
edebilmesi için yönetimde sürekli makul
değişiklikler yapılması gerekmektedir.
Eğer yönetim şekli sorgulanmıyorsa bu
sorgulama çok geç olmadan yapılmalıdır.

Değişimin yönetilmesi gerektiğini düşünmeye başlamışsak, bunu yalnız başınıza yapamayacağımızı da bilmemiz elzemdir. Ferdi teşebbüslerin sonuç vermeyeceğini anlamamız uzun sürmeyecektir. Çünkü öncelikle amirimize hesap vermek zorundayız. Eğer amir yeni fikirleri benimsemiyorsa işiniz ve mevkiiniz tehlikeye girebilir. Eğer organizasyonun alt kademelerinde çalışıyorsanız mağdur olabilirsiniz, tamamen hayal kırıklığına uğrayabilirsiniz.

Organizasyonun var olmaya devam edebilmesi için yönetimde sürekli makul değişiklikler yapılması gerekmektedir. Eğer yönetim şekli sorgulanmıyorsa bu sorgulama çok geç olmadan yapılmalıdır.

Organizasyon için en mühim mesele; müşteri ihtiyaçlarının tam olarak anlaşılması, olaylar, veriler ve istatistik analizlerin etkin kullanımı, iş süreçlerinin yönetimi, iyileştirilmesi ve gerektiğinde yeniden yapılandırılması şeklinde özetlenebilir. Eğer rakipler

değişimi kontrol edebilmek için müşteri ihtiyaçlarını göz ardı ederek milyonlarca lira hesapsız para harcarken, organizasyonunuz müşteri ihtiyaçlarını esas alarak değişime karşı nasıl uyum sağlayacağı mevzuunda kafa yorar, öğrenir ve iş süreçleri değişimi yönetecek istikamette tekrar ele alınırsa, ancak bu durumda rakiplerine karşı rekabet avantajı kazanmış olur. Mantıklı ve makul sebeplere dayanan kontrollü harcanan her kuruş organizasyonun değişim yönetimine katkı sağlar.

Organizasyonda işlerin yolunda gitmemesinin esas sebebi: İstisnalar dışında insanların işlerini beceriksizce yapmaları, yani ehliyetsizliğin hâkim olduğunun müşahede edilmesidir.

Ehliyetsizliğin temel sebebi: Hiyerarşide her çalışanın kendi ehliyetsizlik seviyesine yükselmek eğiliminde olmasıdır.

Hiyerarşi; üyelerinin rütbe, kademe veya sınıflarına göre tertip olduğu herhangi bir organizasyonu ihtiva eder.

Ehliyetsizlik; hiyerarşi üyesinin görevlerini yapmak için gereken bilgi ve tecrübeye haiz olmaması ve mesleki sorumluluklarından habersiz olmasıdır.

Hiyerarşide terfi etmek eğilimleri her zaman mevcuttur. Hiyerarşi üyelerinin çoğu bir-iki kere terfi ederler, bir ehliyet seviyesinden diğerine yükselirler. Hiyerarşideki her ehliyet seviyesinde gösterilen ehliyet kişiye bir daha terfi etmek fırsatını verir.

Hiyerarşide yeteri kadar rütbe ve yeterli bir zaman varsa hiyerarşideki her üye kendi ehliyetsizlik seviyesine kadar yükselir ve orada kalır. Zamanla her makam, çoğunlukla bu makamın gerektirdiği vazifeleri ifâ etmeye ehil olmayan hiyerarşi üyeleri tarafından işgal edilmeye başlar. Hiyerarşinin ehli-

yetsiz üyelerine rağmen organizasyonda işlerin nasıl yürüdüğü sorusunun cevabı: Hiyerarşide vazifelerin, henüz ehliyetsizlik seviyesine ulaşmamış hiyerarşi üyeleri tarafından ifâ olunmasıdır.

Ford Motor şirketinden Don Petersen, bu hakikati astlarına: "Size bunu söylemekten nefret ediyorum ama bazılarınız bir ya da iki kere yanlış nedenlerle terfi ettiniz" diyerek ifade etmektedir.

Meseleler karşısında bütüncül düşünülerek, sebep ve sonuçlar arasında makul bağlantılar kurulup etkin kararlar almak önemlidir. Eğer bütüncül düşünülme yap insan, makine ve süreçlerden oluşan organizasyonun performansını, bu sistemin bileşenleri için sadece sayısal hedefler belirleyerek arttırılmaya çalışılırsa, sistem bizi mağlup eder ve organizasyon bunun bedelini hiç beklemeden bir şekilde öder. Bu fikrin, işleri organizas-

yon şemasında tanımlandığı şekilde yürütmeye alışmış yöneticiler tarafından kabullenilmesi zordur. Bu zihniyete haiz yöneticilerin stratejisi: "böl, parçala, yönet" yaklaşımı olup, sistemi organizasyon şemasının çizgileri boyunca parçalara ayırabileceklerini düşünürler ve astlarına katı emirler vermekten hoşlanırlar.

Yöneticilerin bir kısmının kuramsal çerçevesi zayıftır. İşlerin organizasyon şemasındaki hiyerarşik ilişkinin aksine yatay olarak aktığını gözardı ederler. Sistemi bir bütün olarak görmek istemezler. Kolay yolu seçerek her bir bölüm ve bireyi ayrı ayrı değerlendirirler. Sadece performans hedefleri belirleyerek, etkin bir ödül-ceza sistemi kurmanın iyi yöneticilik olduğunu düşünürler. İşler gerçekte organizasyon şemasına rağmen yürütülse de, organizasyon şemasının işlerin nasıl yürütüldüğünü gösterdiği düşüncesinde ısrar ederler. Bir organizasyondaki iş akışı yatay olmasına rağmen, organizasyonu bağımsız faaliyetlerden oluşan parçalar şeklinde görmeye çalışmak lüzumsuz harcamalara dolayısıyla israfa yol açar. Eğer, işin sistem yönünü dikkate almadan, sistemin en altındaki ya da ortasındaki insanlar ve birimler için sayısal hedefler belirlenirse, liderlik sorumluluğu üstlenilmiyor demektir.

Bazı yöneticilerin gizli varsayımı, "alt kademedeki insanların beyinleri yoktur" düşüncesidir. Bunun sonucunda bölümler organizasyonun başarısı için işbirliği yapmak yerine, birbirlerini mağlup etmeyi düşünürler. Bütüncül düşünme zafiyetleri zaman, para ve emek israfına sebep olur.

İnsanlar sistem içerisinde çalışırlar. Yönetimin işi, diğer insanların yardımı ile sistem üzerinde çalışmak ve onu geliştirmektir. Bu ifadede birçok anahtar kelime bulunmaktadır:

1. 'sistem içinde çalışmak', çalışanların işleri ile ilgili her şeyi kontrol edemediklerini kabul etmeliyiz. Bu yönetim şekli, insanları yaptıkları ve yapamadıkları her şeyden sorumlu tutan geleneksel yönetim tarzınıza tamamen terstir. Bununla birlikte, çalışanları hiçbir şeyden sorumlu tutmazsak, onların da hiçbir şey yapmayacağını düşünebiliriz. Öncelikle bu düşünceden uzaklaşmalıyız. Fakat daha önemlisi, çalışanların sistemi geliştirmek için yönetime yardım etmelerini sağlamalı ve onları asıl bu konuda sorumlu tutmalıyız.

2. 'yönetimin işi' İşimizin ne olduğunu düşünüyoruz?

3. 'sistem üzerinde çalışmak' Sorumlu olduğunuz sistemi nasıl tanımlayacağımızı, sistem üzerinde nasıl çalışacağını, bunu başarmak için neler öğrenmemiz gerektiğini, bu bilgileri nereden alacağımızı biliyor muyuz?

4. 'geliştirmektir' Hala, 'bozulmadıysa tamir etme' öğüdünü dinliyor muyuz? En azından zamanınızın üçte birini sorumlu olduğunuz sistemi geliştirmek için harcamanız gerektiğini biliyor muyuz? Bunu yapıyor muyuz? Yapmanız gerektiğine inanıyor muyuz?

5. 'çalışanların yardımıyla' Astlarınızın size yardım etmesi gerektiği düşüncesini kabul ediyor muyuz? Onlara bize nasıl yardım edeceklerini öğretebilir miyiz? Onların bize yardım etmesini istiyor muyuz? Korkuyor muyuz? Bunu mümkün kılmak için neler yapmanız gerektiğini biliyor muyuz?

Yazının devamı gelecek sayımızda.

Üyelerimiz ile İS dünyası üzerine söyleşiler

Kaptan Dizayn Ltd. Şti. fikirler üretmek, geliştirmek ve elde edilen bilgileri mimarlığın bütün safhalarına heyecanla yaymak üzere kurulmuş bir mimarlık tasarım ofisidir.

2010 yılında **Ekonomi Kulübü Kahramanmaraş üyesi Mimar Hülya Kaptanoğlu** tarafından kurulan ofis 2013 yılında şirketleşerek Kahramanmaraş ekonomisindeki yerini almıştır. Genç şirketin kısa zamandaki hızlı gelişimine ve kadın girişimcinin başarı hikayesine gelin birlikte bakalım:

Hülya Hanım Sizi biraz tanıyalım?

10 yılı aşkın bir süredir Mimari plan proje sektörünün içerisindeyim. İlk, orta ve lise eğitimimi doğduğum şehir Kahramanmaraş'ta tamamladıktan sonra eğitim hayatımı Erciyes üniversitesi mimarlık fakültesinde tamamladım. Tasarımcı olmak, insanın en doğal ve büyük gereksinimlerinden biri olan barınma korunma ihtiyacına hizmet etmek en büyük hayalimdi ki, şükür Rabb'i-

me, bunu bana nasip etti.

Meslek hayatımdaki çalışmalarımı büyük ölçekli tasarım, projelendirme ve uygulama hizmetlerini bir bütünlük içinde çözümlenerek, yaratıcı, araştırma odaklı ve çağın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde gerçekleştirdim. Özellikle endüstriyel yapılar, fabrikalar, konut, otel gibi farklı fonksiyon ve ölçeklerde yapıların tasarım ve projelerini, bulunduğumuz bölgenin mevzuatlarına ve uluslararası standartlara uygun biçimde sonuçlandırmak çalışmalarımın önceliklerini oluşturdu. Şu an Kaptan Dizayn olarak kullanıcı ihtiyaçlarını öncelikli hale getirip, çevre ve ekonomiyi göz önüne alarak; etik, estetik değerlerden vazgeçmeden, mekanın belleğine, yerine ve doğasına uygun çalışmalar yapmaktayız.

Kaptan Dizayn'ı kurma süreciniz nasıl gelişti?

Mezun olduktan sonra her mimarlık mezunu gibi ben de birçok tasarım firmasında çalıştım. Bu sırada kendi işimi kurmak gibi bir düşünce oluştu. Şartlar oluşunca Kaptan Dizayn firmasını kurdum. Tabii kuruluş, proje tasarımları, tanıtımlar zor bir süreçti. Ama hepsini keyifle yaptım.

Hırslı bir kadın mısınız?

Hiçbir zaman hırslı biri olmadım. Yaptığım işleri seyerek yapıyorum. Her projem benim çocuğum gibi.

Öğrenmeyi, öğretmeyi ve üretmeyi seviyorum. Hayatım boyunca yapmış olduğum tüm işlerime baktığımda bu işi en iyi ben yapıyorum, ben mükemmelim gibi bir iddiam olmadı hiçbir vakit. Mesleğimde şuan iyi bir noktada olduğumu düşünüyorum. Bunu da sürekli olarak çalışmaya, yaşanan tüm zorluklara rağmen tekrar ya Bismillah diyerek başlamaya borçluyum. Ve tabii Önce Allah'ın ona verdiği sonsuz nimetlere şükretmeyi bilmeli insan.

Türkiye'de başarılı kadın girişimci olarak tutunabilmek zor, sizi diğerlerinden ayıran neydi?

Türkiye'de kadının çalışma hayatında karşılaştığı sorunların temelinde; toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel yapısındaki bazı aksaklıklar yatmaktadır. Sosyal ve kültürel ortamda kadın rollerinin kalıplaşmış olması, aile tepkileri, iş yükünün fazla oluşu finans bulma güçlüğü, güvenilirlik sağlamak için kadınların erkeklerden daha fazla çaba gösterme gerekliliği gibi etkenler Türkiye'de kadın girişimcilerin önüne çıkan ortak sorunlar olarak

değerlendirilebilir. Diğer taraftan kadın girişimciler, iş hayatına girip, ev işlerini aksatmayarak oldukça zor bir işi başarmaktadır. Özellikle kırılğan bir ekonomiye sahip olan ülkemizde de, ekonomiyi büyütmenin, istihdamı arttırmanın ve kalıcı bir üretim ve pazarlama anlayışı ile dünya ölçeğinde faaliyet gösteren işletmelerin yaratılmasında kadın girişimcilerin önemli bir rol oynayabileceği dikkate alınmalıdır. Kadınların da üretim yaşamı içine katılımını arttırmak için kadın girişimcileri destekleyen politika ve programların ön plana çıkartılması konusunda Sayın Cumhurbaşkanımızın yoğun bir çalışma gösterdiği aşikardır. Son yıllarda kadınların iş hayatında aktif olarak görev almaları, ekonomik ve sosyal yaşamın daha verimli ve etkin hale gelmesini de beraberinde getirmiştir. Erkeklere göre daha kırılğan ve duygusal bir yapıya sahip olan kadın girişimcilerin, gerek iş yaşamının olağan zorluklarına ve gerekse kadın olmaktan kaynaklanan sorunlara karşı hazırlıklı olmaları gerekmektedir. Yeni iş sahaları oluşturarak ekonomiye dinamizm kazandırma potansiyeline sahip olan kadın girişimcilerin, bu zorluklar-

Kadınlarımız Daha Girişimci Olmalı

la ve sorunlarla daha etkin baş edebilmeleri, önem arz etmektedir. Bu kapsamda kadın girişimcilerin işletmelerini büyütme ve ekonomiye daha fazla katkı yapma çerçevesinde eğitim seviyelerini arttırmaları ve profesyonel bir donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Kadınların daha çok genel kabul gören yenilikçi, riski üstlenen, girişimci bir ruha sahip olmaları gerektiğini düşünüyorum.

İş hayatında ve gerçek yaşamınızdaki farklılıklarınız nedir?

Aslına bakarsanız işimde de özel hayatımda da insana saygıyı, doğaya saygıyı ve işini severek yapmayı, samimiyeti ve hoşgörüyü öncelik olarak görüyorum. Her şeye sevgi ile yaklaştığınızda aslında tüm sorunlar çözülüyor.

İşini severek yapan birisini bulmuşken soralım, insan işini sevdiğinde neler değişiyor?

Tasarım çok zor bir iş. İşinizi severek yapmanız gerekiyor. Eğer gerçekten bunu başarabilirseniz tüm yaşadığınız zor süreçler sizi yormuyor. Bir projeyi ortaya çıkarırken zor süreçlerden geçiyorsunuz. Çizim, eskiz, modelleme uygulama süreçleri gerçekten sıkıntılı dönemler. Zorluklar sizi yıldırmıyor. Daha da güçlenerek çıkıyorsunuz sorunların içinden. Bu da sizi kişilik olarak daha güçlü kılıyor. Bununla birlikte Mimarlık bir yaşam biçimi. Sonuca ulaşmak için pozitif bir bakış açısıyla bakmak, teknoloji, ekonomi, sanat ve felsefe gibi parametrelerle sürekli yenilenmek isteyen bir meslek. Bir mimarın insan psikolojisini iyi anlayabilmesi, empati kurabilme kabiliyetine sahip olması gerekli diye düşün-

nü-
y o r u m .
Sonuçta işverenin isteklerine cevap vermek, onu memnun etmek ihtiyaçlarını fonksiyonellikle çözümlenmek sizin bilgi ve deneyimleriniz mesleki etikeleriniz paralel hale getirmek sizin mesleğinizden aldığınız tat. Yaptığımız iş zor bir olsa da hiçbir zaman daha az yorulmak için standart ya da birbirinin tekrarı olan projelere yönelmiyoruz. O nedenle bu iş cesaret, özgüven işi, daha da önemlisi dosdoğru hakıyla yapma işi. Tasarımlarınızın hangi ölçütleri dikkate alıyorsunuz? Mimari, insanın çevresini biçimlendirme çabasının ortaya çıkardığı bir üründür ve her mimari eser, bir yapı olarak çeşitli malzemelerden oluşur. Temel, duvar, boya, kapı, pencere, ısı, ışık gibi bazı malzemeler, bir binanın yapımında belirli bir düzen içerisinde kullanılmasıyla esere dönüştürülür. Binanın amacına göre, yatak odası, misafir odası, çalışma odası, çocuk odası gibi sosyal mekanların yanında, evin bahçesi, şehre olan uzaklık, caddenin büyüklüğü, sosyal merkezlerin varlığı gibi etkenler önem arz etmektedir. Ailenin yapısı, kültürel amaçlar, yaşlılara saygı ve mahremiyet şuuru, sosyal dayanışma, güvenlik ve işbirliği ihtiyacı, şehirlleşmeyi ve mimariyi belirleyen önemli etkenlerdendir. Bir mekanın veya yerin seçimi ya da oluşturması, o insanın o an baskın olan psikolojik ve sosyolojik durumu ile yakından ilgilidir. Tüm bu yapıya bakıldığında, mimarinin bütün yönleri kapsayıcı bir disiplin olması beklenmelidir. Günümüzün zorunlulukları göz önünde bulundurularak, Türk - İslam geleneğine uygun mimariler geliştirilmeli ve insanca yaşanabilir şehirler inşa edilmelidir. Sorumluluk hepimizindir.

Şehriniz Kahramanmaraş'tan ve ekonomisinden biraz bahseder misiniz?

Kahramanmaraş Milli Mücadele kahramanlıkları, coğrafyası, iklimi, tarihi ve kültürel varlıkları, 7 Güzel Adam'ı, şair ve edebiyatçıları, muhteşem doğal güzellikleri, zengin mutfağı, dondurması, kırmızıbiberi, tarhanası, geleneksel el sanatları, güçlü sanayisi, barajları

ve Türkiye elektrik üretimine katkısı ve elbette güler yüzlü gönül insanlarıyla ile eşsiz bir şehirdir.

Kahramanmaraş ilinin kısa süreçte ekonomik yapısı hızla gelişme kaydetmiş olup kente verilen teşvikler sonucunda önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Teşviklerden fazla yararlanan sektörler tekstil ve gıda sanayi olarak ortaya çıkarken birçok sanayi kolunda ekonomik hareketlilik gözlemlenmektedir. Tekstil sektörü lider durumunda olmak üzere Konfeksiyon, Çelik Mutfak Eşyası, Pamuk İşleme (çırçır), İnşaat, Gıda, Yem, Ambalaj, Kağıt ve Makine İmalatı, Isıtma ve Soğutma sistemleri sektörleri iktisadî profilin ana hatlarını oluşturmuştur.

Kuyumculuk, Bakır, Kestane ve Yapı Malzemeleri Sanayi gibi diğer sektörler de kent ekonomisinin dinamiklerini oluşturmaktadır. Son yıllarda sunduğu avantajlar sayesinde yukarıdaki sayılan sektörler dışında kağıt ve çimento gibi alanlarda da bölge sanayicisinin entegre yatırımlarına ev sahipliği yapan Kahramanmaraş ili, özellikle gıda konusunda ülkenin bilinen markalarının yatırım kararlarında alternatif yerler arasında bulunmaya başlamıştır.

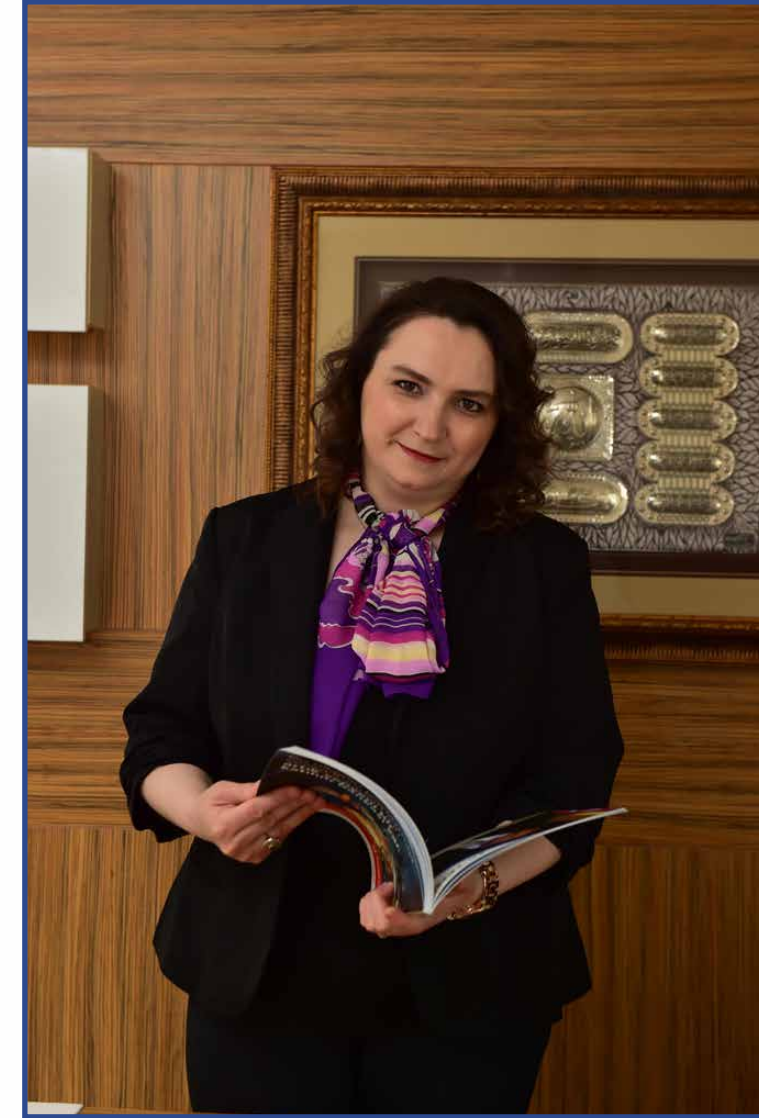
Bahsettiğimiz bu sektörlerin Türkiye genelindeki dağılımlarına bakacak olursak İplik %35, Dokuma %20, Çimento %10, Kâğıt %20, Çelik Mutfak Eşyası % 55 gibi paya sahiptir. Yer altı ve yer üstü kaynaklar bakımından zengin olan şehrimiz, çevresinde bulunan akarsular ve baraj gölleri sayesinde tarım alanlarının önemli bir bölümü sulanmakta olup yeni projelerle söz konusu alanların artırılması hedeflenmektedir.

Kahramanmaraş ili turizm sektöründe henüz gelişme evresinde olmakla birlikte, ileride önemli bir turizm destinasyonu olabilmesi adına önemli güçlü yönleri bulunmaktadır. Kahramanmaraş kaplıcaları ile sağlık turizminin, Germenikya antik kenti, kalesi, 12 Şubat Kurtuluş Bayramı etkinlikleri ile kültür turizminin, yavşan yaylası başkonuş yaylası, döngel mağaraları, kumaşır gölü, ali kayası, eşi benzeri olamayan Uğur Böcekleri Festivali gibi doğa harikaları ile doğa turizminin liderleri arasına girmeye aday bir kentimiz.

Hızla büyüyen sanayi ve istihdam oranındaki artış konut ve endüstriyel yapılara olan talebe ivme kazandırmıştır. Endüstri tesislerinin mimari özellikleri üretim ile doğrudan ilişkili olduğu için yapılar da çok çeşitli özellikler göstermektedir. Kahramanmaraş sanayisindeki hızlı yükseliş farklı sektörlerdeki yatırımları beraberinde getirdiğinden sektörün kendi iç dinamiği doğrultusunda tasarımlar yapılmasını gerekli kılmıştır.

Bununla birlikte Ekonomi Kulübümüzün faaliyetleri çerçevesinde Kahramanmaraş 'ta ticaretin ve ihracatın daha da güçleneceği inancındayım. Faaliyetlerimizle beraber Kahramanmaraş'ın ticari

anlayışının daha dürüst, ahlaklı, toplumumuzun sosyal ve kültürel anlamda manevi değerlerine sahip, ülkemizin dört bir köşesinin de kalkınmasını hedefleyen bir yolda ilerleyeceğini düşünüyorum. Bu çerçevede, üreten Türkiye'de milli birlik ve beraberlik bilinciyle, Hz. Muhammed (S.A.V)'in "Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir." düsturuyla, ahlaklı ticaret anlayışıyla Güçlü Türkiye için çalışmaktayız. ■

“GELECEĞE MİRAS YAPILAR”

Zortaşlar Grup, uzun yıllardır konut inşaatı, altyapı inşaatı ve hafriyat alanlarında faaliyet göstermekte olan başarılı bir şirket. Özellikle ülkemiz için önemli altyapı projelerine imza atan Zortaşlar Grup Yönetim Kurulu ve aynı zamanda **Ekonomi Kulübü Kocaeli üyesi olan Kadir Zortaş** ile faaliyetleri hakkında konuştuk.

Kadir Bey, ülkemizin son yıllarda büyük bir ivme ile gerçekleştirdiği altyapı projelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Her bir karışı yüzyıllardır tarihe tanıklık etmiş bu topraklar, konum itibarıyla birçok ticaret yolunun da merkezi olmuştur. Dünya coğrafyasına baktığımızda, deniz yolu, hava yolu, demir yolu ve karayolu ile şehirleri, hatta ülkeleri birbirine bağlayan başka bir ülke daha yoktur. Hal böyle olunca da Türkiye'yi dünyanın lojistik merkezi yapmak için “yol medeniyettir” diyerek yurdun dört bir yanına yol yatırımlarını başlatan Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın da çabalarını takdir etmek gerekir.

Son yıllarda özellikle altyapı çalışmalarında şahlanan ülkemiz 2023, 2053 ve 2071 hedefleri doğrultusunda da birçok projeyi hayata geçiriyor. Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Osman Gazi Köprüsü bölgeye rahat bir nefes aldirmekle beraber lojistik sektörünün de en büyük sorunlarını çözmüştür. Bunun yanında yapımına başlanan Çanakkale Boğazını birbirine bağlayacak olan köprü de bu bölgedeki ulaşım ağını artıracaktır. Cennet-mekan

Sultan Abdülhamid Han'ın hayali olan Kanal projesinin başlaması için de gün saymaktayız.

“Lojistik Merkez Türkiye” hedefi doğrultusunda yapımı devam eden 3. Hava Limanı projesi tamamlandığında Avrupa'daki aktarma merkezleri değerini yitirecek olup İstanbul bu işin merkezi durumuna gelecektir. Her şehirde hava limanı hedefi ile bir çok ilde hava limanları yapılırken, Türkiye ve Avrupa'nın deniz üzerinde inşa edilen ilk havalimanı Giresun - Ordu bölgesinde hizmete açılmıştır. Bunun yanında aynı hedefle Rize bölgesinde de yine deniz üzerinde havalimanı projesi devam etmektedir.

Deniz ulaşımında da Tekirdağ'da Asyaport, İzmir'de Çandarlı Limanı, Mersin Konteyner Limanı Kocaeli Dubaiport, gibi faaliyete geçen, bunun yanında yapımına devam eden limanlarla lojistik alanda gücüne güç katmaktadır. Bu sayede Avrupa dan Asya ya Ortadoğudan Afrika ülkelerine uzanan ticaretin en önemli limanı Türkiye olacaktır. Her bir kıyısında açmış olduğu marinalarla da Turizme hareket kazandırmaktadır. Bu marinalar hem halkımıza hem de bölgedeki tesislere büyük gelirler sağlamaktadır.

Son 15 yılda double yol ve tünel yapımı ciddi miktarda arttı. Altyapı inşaatında Türkiye'nin tecrübe ve birikimi ne duruma evrildi?

Ülkemizin dört bir yanında double yollar yapılmaktadır. Bütün ana arterler double yollarla şehirleri birbirine bağlamaktadır. Karadeniz sahil yolu ve Antalya-Mersin yolları yapılan tüneller ile çok daha kısa süren yollara dönüştü. Bunun yanında devam eden kuzeyden güneye yol çalışmaları ve birçok tünel geçişi ile bu zaman kayıpları giderilecektir. En önemlisi, bu tünelleri açarken kullandığımız teçhizatlar ve makineler artık ülkemizde üretiliyor olup bu alanda bir sektör oluşmuştur. Daha önce tünel makinalarını ithal edip hizmetlerini de dışardan alırken bugün bu makinaları üretiliyor durumda olmamız ve dışarıya danışmanlık hizmeti veriyor olmamız gurur vericidir.

Raylı sistemlerde de benzer bir gelişme yaşadık diyebiliriz değil mi?

Evet. En güvenli ulaşım çeşitlerinden biri olan demiryolu taşımacılığı yine son yıllarda büyük ivme kazanmıştır. Yapımına 2004 yılında başlanan Yüksek Hızlı Tren projelerimizle bu sistemi kullanan dünyada 8. Ülke olmamız ve her geçen gün bunu ilerletmemiz ülkemiz açısından büyük önem arz etmektedir. Yolların yapılmasının yanı sıra, artık rayları, vagonları üretiliyor olabilmemiz çok önemlidir. Her alanda % 100 yerli üretim hedefi, bu sektörde de ön plana çıkmamızı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra açılan tünellerde ilk zamanlar tamamen dış kaynaklardan mal ve hizmet alırken bugün kendi makine ve ekipmanlarımızı kullanıyor olmamız ve bu alanda bölge ülkelerine hizmet veriyor olmamız da işimizde ne kadar iyi olduğumuzun kanıtıdır.

Zortaşlar Grup'un sektördeki misyonu ve gelecek vizyonu nedir?

Tünelcilik ve altyapı sektöründe ağırlıklı olarak faaliyet gösteren ailemiz 40 yılın üzerinde Türkiye nin farklı bölgelerinde çalışmıştır. İkinci kuşak olarak bu alanda çalışıyor olmam ve Dünya ya değer katan projelerde az da olsa payımızın olması ailemize gurur vermektedir. Biz ülkemizin 2023, 2053 ve 2071 hedefleri doğrultusunda gerekeni yapmaya devam edeceğiz. Bu hedefler ülkemizin olduğu kadar her bireyin de hedefi olmak zorundadır. Bu sayede bütünü yakalayıp hedeflerimize ulaşmış oluruz. Çocukluk yıllarımda yolculuklarımızda babamın bize burayı biz yapmıştık, şurada da çalışmıştık deyip oradaki hatıralarını anlatmasının değerini bugün ben çocuklarıma anlatırken anlıyorum.

Geleceğe miras yapılar bırakıyoruz.

Saygılarımla...

“ ENSAR OLMAK BEDEL İSTER ”

Ekonomi Kulübü Hatay üyesi Muhammed Ali Birecik, İbad Gıda firması ile Hatay’da faaliyet göstermekte. Kendisiyle Hatay’ı ve bölgedeki gelişmelerin Hatay üzerindeki etkisini konuştuk.

Muhammed Ali Bey, 1999 yılından beri Hatay’da iş hayatının içerisindeyiz. Çalışmalarınız nasıl gidiyor, kısaca bahsedebilir misiniz?

İbadet aşkıyla çıktığımız rızık temin etme yolculuğuna, Helal yemek, helal yemeği teşvik etmek, “Doğru-dürüst Müslüman tüccar kıyamet gününde şehitlerle beraberdir.” düşüncesini gerçekleştirmek gayesi ile Ekonomi Kulübü üyesi olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Zorlu ve sıkıntılı dediğimiz günler var ya! İşte o günler için, hakkaniyet ölçüsünde, İslam ticaret hukukundan ve ahlakından ayrılmadan, Allah’ın rızasını gözeterek üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz.

Hatay ve çevresinin oldukça özel bir konumu ve özel bir toplumsal yapısı var. Bize kısaca Hatay’ı anlatır mısınız?

Coğrafyamız bizi Ortadoğu’ya komşu ve akraba etmiş, Hatay’ımızı bu ülkelere kapı yapmıştır. Çok farklı bir mozaiktir Hatay. Kültür ve medeniyetlerin kesiştiği, birleştiği, beraber yaşam sürdürebilme mecburiyetinde olduğu, kardeş, dost, komşu ve yaren şehridir Hatay. Hatay, kendi sınırları içinde, yaşam tarzı ve felsefesi ile çok güzel örneklerle bu günlere gelmiştir. Ayrıca, sınırlarını açarak zor günlerinde dost ve akrabaları olan Suriye’li kardeşleriyle ekmeğini paylaşıp, gönüllerini, evlerini ve kucaklarını açarak ensar olmuştur Hatay. Bu mozaik yapı içerisinde zayıflamadan ve güçlenerek, gıpta edilecek yolumuza devam etmek istiyoruz. 1980

İhtilali’nde ciddi sorunlar ve çatışmalar yaşayan, provokasyonlara açık şehirler arasında önde gelen şehrimiz, Gezi olaylarında da önemli bir imtihan yaşamış, uç noktadaki kişi ve kuruluşlar tarafından şiddetli bir şekilde yıpratılmaya çalışılmış fakat en az yıkımla bu durum geçirilmiştir.

Bahsettiğiniz tüm bu sıkıntılara rağmen Hataylı’lar bir arada yaşama kültürünün eşsiz bir örneği olmayı başardılar. Hatay aynı zamanda Suriye’deki savaşın etkilerinin doğrudan hissedildiği bir şehrimiz. Savaşın Hatay’daki olumsuz etkileri neler olmuştur?

Suriye’de savaşın başlamasıyla birlikte Ortadoğu’ya olan ihracat, nakliye ve sınır ticareti kayıpları ile birlikte Ortadoğu’daki çalışanların ekmeği kapıları da kapanmış, şehrimizin ekonomisi çökmüştür. Bu da dış güçlerin ağzından akan salyaları arttırmaktadır. Lakin misyonerlerin, ajanların cirit attığı şehrimizde, resmi kurum ve kuruluşlardaki devlet personellerini de alet ederek yıkımlar yapılmakta olup, dengeler değiştirilmeye çalışılmaktadır. Planlı bir şekilde şehrimizdeki milli değerlerimiz yozlaştırılmaya çalışılmakta ve bu provalar hep yapılmaktadır.

Hatay’ı aleni olarak Kuzey Suriye hattına dahil edebilmek için çalışmaların devam ettiği, orta ve uzun vadede, Hatay’ın Kuzey Suriye Akdeniz liman şehri yapılmaya çalışılmakta olduğu görülmektedir. Reyhanlı patlaması, giriş-çıkışlardaki baskılar, banka ve kurumların riskli bölge ilanları, milli çiftçi, esnaf ve iş adamlarımızı tefeci veya yüksek faizli kredi verenlerin ellerine düşürmüştür. Büyük iş yerleri ve verimli araziler el değiştirmektedir. Ekonomik, siyasi ve kültürel dengeler değiştirilmek istenmektedir.

Açıkçası, Hatay’ın milli olarak kalması için; devletimiz ve hükümetimizden, bu kapsamda ihtiyaç duyduğumuz şey, Hatay’ı tanıyan uzmanlarla, Hatay ekonomisinin ve kültürel zenginliğinin yeniden ihya edilmesidir. Biz zora düşmeden, dağılmadan ve yeise kapılmadan desteklenelim ki, Hatay’ımız birilerinin hain emellerine kurban gitmesin. Çünkü muhacir olmak ne kadar zor ise, ensar olmak da bir o kadar zordur. ■■■

“ ÇUKUROVA’NIN İNCİSİ ADANA ”

Ekonomi Kulübü Adana üyesi Zekeriya Beydilli, devlet memuriyetinin ardından girişimci ruhu ile hızla büyümeyi başarmış başarılı bir iş adamı. Kendisiyle hem kendi öyküsünü hem de Adana ekonomisini konuştuk.

Zekeriya Bey, sizin uzun bir kamu hizmetinin yanında kurduğunuz Ayfa Şirketler Grubu kurulduğu günden beri istikrarlı bir şekilde büyümekte ve istihdam oluşturmada bize bu süreci kısaca aktarır mısınız?

1990 yılında İ.Ü. Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümünden mezun olmamın ardından Orman Genel Müdürlüğünde İşletme Şefliği, İşletme Müdürlüğü ve Şube Müdürlüğü görevlerinde 24 yıl hizmet ettim. 2017 yılı şubat ayı itibari ile de devlet memurluğundan emekli oldum. Ailemin ekonomik durumunu, kardeşlerimin ve yeğenlerimin işsizliğini göz önünde bulundurarak; öncelikle yakın çevremi iş sahibi yapmak amacıyla; 2002 yılında yeğenim ile beraber tatlı- dondurma sektörüne girdik. Şu anda tatlı-dondurma ile beraber KYK öğrenci yurdu yemekhane- kantin işi de yaparak 30 kişiye istihdam sağlamaktayız. 2004 yılından itibaren ağabeyim ile birlikte yürüttüğümüz İnşaat malzemesi ve linyit kömürü satışı işinde 5 kişi, ayrıca 2008 yılında Kozan’da yine bir yeğenim ve 2013 yılında Adana merkezde oğlumla beraber Sigorta Acenteliği işinde de 5 kişi olmak üzere bugün itibariyle 40 kişiyi istihdam etmekteyiz. Özetle şunu belirtmek istiyorum. Başlangıçtaki amacım aile içinde işi olmayan ve iş yapmaya meyilli olanları kendi elimi de taşın altına koyarak, %50 ortaklık hissesi ve denetimli tam yetki - sorumluluk vererek işsizlikten kurtarmaktı. Şu an itibari ile ailemde işsiz olan herkesi, hem işsizlikten kurtardık hem de çok iyi gelir elde etmekteyiz. Allah nasip ederse; emekliliğimde de, mevcut işlerimizi büyütmeyi ve yeni iş alanları açmayı hedef edinerek AYFA Şirketler Grubu’nu büyütme istiyoruz.

Adana ekonomisinin son yıllardaki durumunu içerden bir gözle nasıl değerlendirirsiniz?

1980 yıllarına kadar Adana ilimiz ülkemizin en gelişmiş ve en çok göç alan illerimizin başında gelmekteydi. Çukurova, Sakıp Sabancı Ağa başta olmak üzere birçok iş adamı çıkarmış ve sanayileşme çok hızlı gelişmiştir. 1980 sonrası Adana’daki siyasi ve ticari birlik ruhunun bozulması sonucu, İş adamlarının bir kısmı Adana’dan göç etmiş, göç etmeyenler de gün geçtikçe güçlerini kaybettikleri için sanayileşme hızı çok yavaşlamıştır. Ancak bir yandan da kitlesel göç almaya devam ettiği için işsizlik hızla artmış ve gelir seviyesi gün geçtikçe düşmeye devam etmiştir. Üretime yönelik sanayileşme yerini tüketime yönelik sanayileşmeye bırakmıştır. İşsizlik artmış ve insanlar arasındaki gelir seviyesi farkı hızla büyümüştür.

Bölgenin en büyük ticari ve ulaşım merkezi olan Adana gün geçtikçe güç kaybetmeye devam ederken, çevresindeki Kayseri, Kahramanmaraş ve Gaziantep siyasi ve ticari birlik ruhunu artırarak çok hızlı gelişmektedir. Ülkemizin birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhuna ihtiyacı olduğu kadar Adana’mızın da bu ruha ihtiyacı var. Siyasi ve ticari liderlere ve ağalara ihtiyacı var. Daha doğrusu “Adana Adana Allah’ına Kurban Adana” ruhuna ihtiyacımız var. Bu manada ülkemizin birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhunu geliştirerek, her alanda gelişmesi için toplumumuzun temel değerlerini benimsemiş dürüst, ahlaklı iş ve meslek insanlarının bir araya geldiği Ekonomi Kulübü gibi sivil toplum kuruluşlarının ihtiyaç duyduğumuz motivasyonu sağlamak için oldukça önem arz ettiğini düşünüyorum. ■■■

İSLAM'DA TİCARET AHLAKI

Çankaya Müftüsü Hamdi GEVHER

Bireylerden toplumlara, ailelerden cemiyetlere varıncaya kadar toplum hayatında huzurlu ve mutlu olabilmeyen temel şartı ahlaki kurallara riayet etmektir. Dinimiz bireyi ve toplumu ilgilendiren her hususta olduğu gibi ticaret konusunda da söz söylemiş taraflara dünya ve ahiret mutluluğunu kazandıracak ve hakların korunmasını sağlayacak ilkeleri belirlemiştir.

Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Peygamber (s.a.s)' in hadislerinde ticaret ile ilgili haram ve helal sınırları belirtilmiş, ticaret ahlakı ile ilgili her Müslümanın uyması gereken genel ilkeler konulmuştur. İslam iktisadi sistemi, ticaretin temelini doğruluk ve dürüstlükle ferd ve cemiyete hizmet anlayışı üzerine kurmuştur.

Rasûlullâh -sallâllâhu aleyhi ve sellem- buğday satan bir adama rastladı. Satıcıya:

“-Nasıl satıyorsun?” diye sordu.

Adam da kendince anlattı. O esnada Rasûlullâh -sallâllâhu aleyhi ve sellem-’e:

“-Elini onun (buğdayın) içine daldır!” diye vahy (işaret) edildi.

Allâh Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- de elini daldırdı ve buğdayın ıslak olduğunu gördü. Bunun üzerine “-İnsanların görmesi için ıslak olanı üst tarafına koysaydın ya! Aldatan bizden değildir.” (Müslim, İman, 164) buyurdu.

Hadîs-i şerifte ifade edildiği üzere İslâm iktisâdî sistemi, ticâretin temelini doğruluk ve dürüstlükle ferd ve cemiyete hizmet anlayışı üzerine kurmuştur.

Malın, üreticiden tüketiciye intikâli demek olan ve sermaye kadar gayreti de gerektiren üstelik kâra kadar zarara da dönüşmek ihtimali bulunan ticari faaliyet, malın, fâidesini artırdığı cihetle helâl kılınmış, hattâ teşvik edilmiştir. Hazret-i Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem-’in mübarek lisanından “Kazancın onda dokuzunun ticarete olduğu...” husûsunun ifâde edilmiş bulunması düşünülürse, bu teşvikin derecesi daha kolay anlaşılabilir. Diğer taraftan İslâm inancının dayandığı beş temel amelî esâsın hac ve zekât gibi en ehemmiyetli iki tanesi, zengin olan mü’mine mahsustur ki, bunlar da aynı zamanda meşrû yoldan zengin olmanın teşviki mâhiyetindedir. Hadîs-i şerifte ifade buyurulan “Veren el alan elden üstündür.” şeklinde verici olmaya yönlendiren hüküm de, bu istikamette değerlendirilebilir. Bununla beraber mal ve serveti elde etmenin en önemli vasıtası olan ticarete “Her ümmetin bir fitnesi vardır. Benim ümmetimin fitnesi maldır.” hadîs-i şerifi akıldan çıkarılmamalıdır. Zîrâ ticâretteki para kazanma ihtirâsı, nefsin zebûnu olduğu korkunç handikaplardan biridir. Muhteris kimse, bir testiye benzer; karnı dolsa

da ağız kapanmaz. Halbuki bir testiye deryalar boşaltmaya kalksan, istiâbindan fazla ne alabilir? Yine muhteris, bir ocak, soba veya mangal gibidir ki, ona odun ve kömür gibi yakacaklar yığıldıkça, doyma hâline gelip sönmez; bilakis alev ve harâreti artar. Hazret-i Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem-, muhteris insanı şöyle ifade buyurur:

“Âdemoğlunun iki dere dolusu malı olsa bir üçüncüsünü ister. Âdemoğlunun içini/karnını topraktan başka bir şey dolduramaz.” (Buhârî, Rikâk, 10; Müslim, Zekât, 116)

Bu düşkünlüğü dolayısıyla insanoğlunun ticarete yaptığı hile ve düzenbazlıkların haddi hesabı yoktur. Bu yüzden nice kavimler batmıştır. Yine de bu dünya akıllanmayan nice gaflet yolcularıyla doludur. Sınırsız zenginlikleri dolayısıyla infak, zekât ve muhtelif hayır u hasenât ile fakir, garip, kimsesiz, dul, yetim ve muhtaçları gözetecekleri yerde onların haklarını bir vampir iştahıyla gasp edenler tarih boyu hiç eksik olmamıştır...

Dînin mevzûu rûhtur. Bedense, rûha yüküdür. Dîn, bedene seâdet ve rahatlık getirmek dâvâsında değildir. Bilâkis rûhu bedene hâkim kılmak dâvâsındadır. Ticaret, bir merhaleden sonra hırslarımızı gem vurmaya olmalı ki, haddi aşmış dünyâ ve âhîret bedbahtı olmalıyım... Tüccar vurguncu, kontrol organları hırsız ve rüşvetçilerle dolu bir cemiyet bünyesinde huzur aramak bir hayal olur...

Cenâb-ı Hakk, Kur'an-ı Kerim'de kıyâmete kadar gelecek ümmetlere ibret olması için Şuayb -aleyhis-selâm-'ın kavmi olan Medyen ve Eyke halklarının helâkinin, ticaret ahlâklarının son derecede bozulmuş olması sebebiyle olduğunu bildirmektedir. Onun için ticârette sahtekârlık yapıp harâm yenmesi, zayıfların ezilmesi, bir kavmin helâkine sebep olacak kadar ağır bir cürümdür. Allâh Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- buyurur;

“Altın ve gümüş paranın, kibir ve gurur taşıyan elbisenin kulu olan helak olsun!.. Çıkar düşkünü (muhteris) kişiye (dilediği) verilirse memnun olur, verilmez ise razı olmaz (ilâhî taksim ve takdire isyan eder).” (Buhârî, Rikak,10; Cihad, 70; İbn Mâce, Zühd, 8.) Hazret-i Ömer -radiyallâhu anh-, bir kimse methedildiği zaman, methedene, üç şeyi yâni:

“-Hiç sen onunla; komşuluk, yolculuk, veya ticâret yaptın mı?” diye sordu. Muhâtabı üçünü de yapmadığını söyleyince: “-Zannedersem, sen onun câmîde Kur'an okurken başını salladığını gördün!” dedi. Adamın da:

“-Evet, yâ Ömer! Benim gördüğüm öyle idi.” ifâdesi üzerine Ömer -radiyallâhu anh-:

“-O zaman medihte bulunma! Zîrâ ihlâs, kulun boynunda değildir.” buyurdu.

Burada Hazret-i Ömer -radiyallâhu anh-’in verdiği ölçü, zâhire aldanmamak, kişinin fiiline ve beşerî münâsebetlerine göre kanâat sâhibi olmak icâb ettiğidir. Menfaatinden imtihân verip geçer not almamış olanın teziyesinin tehlikesine işârettir.

Görüldüğü gibi ticâret, ferdin iç dünyâsını dışarıya yansıtır. Yâni ferdin iç âlemi nasılsa ticareti de öyledir. Onun için Hazret-i Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem-, bir hadîs-i şerifinde:

“Allâh, sizin namazlarınıza, oruçlarınıza değil, para münâsebetlerinize bakar” buyurmuştur.

İslâm’a göre; alıcı ve satıcı, bir mal alırken onu kasden yermemeli, satarken de değerinden üstün gösterecek ifâdeler kullanmamalıdır. Muhâtabın zaafından istifâde ederek fiyatlarda teâmülün (fiyat standardının) üzerine çıkmamalıdır. Gabn-i fâhiş’e (kandırmaya) girmemeli, karaborsa, fâizcilik, tartı ve ölçüde hîle yapmama, yemîn etmekten kaçınmalı, toplumun zararına olan harâm malları alıp satmamalıdır. Ticâretin kâidelerini Hazret-i Peygamber -sallâllâhu aleyhi ve sellem- ne güzel koymuştur:

“Alış-verişte vukû bulan lüzumsuz sözler ve yeminler olur. İşe şeytan ve günâh karışır. Ticâretinizi sadaka ile karıştırınız (temizleyiniz)!”

“Tüccârlar kıyâmet günü fâcirler olacaklardır. Ancak dürüst ve doğrulukta bulunanlar müstesnâ...”

Malının değerini bilmeyen bir satıcıya malının değerini bildirmek icâb eder. Onun bilgisizlik, tecrübesizlik ve saflığından istifâdeye kalkışmak, kandırmadır. Gönünde Allâh korkusu ve O’nun rızasını kazanma gâyesi olanlar, bu hususta son derecede titiz ve hassas olurlar. İmâm-ı A’zam Hazretleri, kendisine satın alması için ipekli bir elbiselik getiren kadına malının fiyatını sormuştu. Kadın:

“-Yüz dirhemdir, yâ İmâm!” deyince itiraz etti:

“-Hayır, bu daha fazla eder...” buyurdu.

Kadın şaşkınlıkla yüz dirhem artırdı. İmâm-ı A’zam yine kabul etmedi. Kadın yüz dirhem daha artırdı, sonra yüz dirhem daha.. İmâm-ı A’zam:

“-Hayır, bu dört yüz dirhemden de fazla eder.” deyince kadıncağız:

“-Yâ İmâm! Siz benimle alay mı ediyorsunuz?” demekten kendini alamadı.

Bunun üzerine İmâm, kadının, malın gerçek fiyatını öğrenmesi için işten anlayan birini çağırttı. Gelen kişi, elbiseliğin fiyatını beş yüz dirhem olarak belirledi ve İmâm-ı A’zam onu bu fiyattan satın aldı.

Zîrâ o biliyordu ki, doğruluktan ayrılmak, malların ayıp ve kusurlarını saklamak, bilhassa ölçü ve tartıya dikkat etmemek, insanı çok hazîn neticelere dûcâr eder.

Osmanlı toplumu da bu ahlâk içinde yoğrulmuş ve böylece cemiyet huzur ve seâdetini ehl-i küfrü dahî hayran bırakacak bir derecede temin etmiştir. Fatih’in İstanbul’u fethinden sonra iki papazın Osmanlı esnafını tedkik için dolaşırken yaşadıkları şu hâdis bu hâli ne güzel aksettirir. Papazlar, sabâhın erken sâatinde bir bakkala giderek bir şeyler almak istediler. Bakkal onlara:

“-Ben siftah yaptım. Siftah yapmayan komşumdan alın!” dedi.

Bunun üzerine diğer bakkala gittiler. O da aynı şekilde:

“-Ben siftah yaptım. Siftah yapmayan komşumdan alın!” dedi.

Böylece papazlar diğer dükkâna gittiler. Aldıkları cevap hep aynı oldu. Nihayet ilk bakkaldan alış-veriş yaptılar. Ecdâdımız işte böylesine diğergâm ve fedâkâr kılıcı bir ahlâk zemininde yetişmişlerdi. İslâm ahlâkından ibaret olan bu zeminde hep birbirini düşünmek vardır. Hele hilekârlık, bir müslüman için ağır bir cürümdür. Bir müslüman yalan söyleyemez, aldatamaz. Aldanmak ise, bir ahmaklık alâmetidir. O da bir müslümana yakışmaz. İnsanlığa rehber peygamberler “sıdk” doğruluk ve “fetânet” akıllılık ile muttasıftırlar. Onların izinden giden bir müslüman da, akıllı ve uyanık olmağa mecbûrdur. Cenâb-ı Hakk, aldatanlara karşı aldanmamak hususunda ikâz sadedinde:

“Allâh’ın geçiminize dayanak olarak hayatın esası kıldığı mallarınızı akli ermezlere vermeyin.” (Nisâ, 4-5) buyurmuştur. ■

“VARLIK NEDENİMİZ
HERHANGİ BİR YAPIYA
ALTERNATİF YADA
MUADİL OLMAK DEĞİL!

YEPYENİ BİR ZİHNİYET
İNŞAASI İÇİN YOLA
ÇIKTIK...”

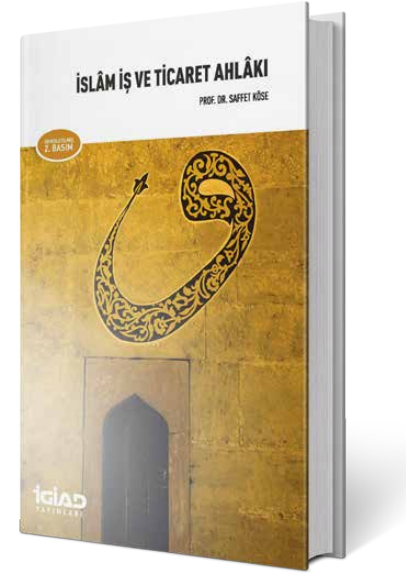

İslam İş ve Ticaret Ahlakı Prof. Dr. Saffet Köse

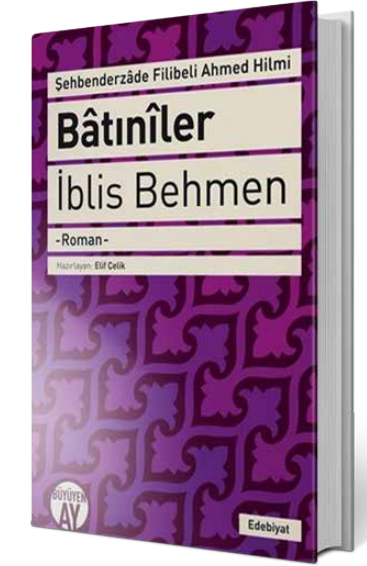
Modern dünyada ahlak, yozlaşma temayülü göstermektedir. Ahlaki yoksunluk en fazla iş, çalışma ve ticaret alanında gerçekleşmektedir. Bir yanda aldatılan müşteriler, işçinin hakkını vermeyen işverenler diğer tarafta ise aldığı ücreti hak etmeyen ve işi suiistimal eden iş görenler var.

İş ve ticaret hayatının pek çok safhasında ahlak dışı davranışlar ayyuka çıkmış vaziyettedir. Bu ise, beraberinde kul hakkını ihlal eden helal-haram kazanç duyarlılığını referans noktası olmaktan çıkaran bir tabloyu ortaya koymaktadır.

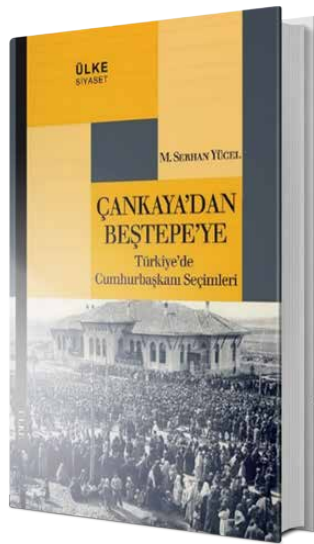

Batınîler - İblis Behmen Filibeli Ahmed Hilmi

Batınîler - İblis Behmen romanı kitap olarak okuyucularımızın karşısına ilk defa çıkıyor. 1326 (1910)'da haftalık Hikmet gazetesinin ilk sayısından itibaren tefrika edilen eser, hem üslup hem de muhteva bakımından, edebiyatımızın şaheserlerinden A'mâk-ı Hayâl'den geri kalır bir roman değildir. En az onun kadar okuyucuda ilgi ve merak uyandırması beklenen bir eserdir. Edebiyat dünyamızda ve Batı edebiyatında Hasan Sabbah'ı ve Haşhaşileri konu alan çeşitli romanlar yazılmıştır. Bunun sebebi herhalde, sapık bir mürşid ve ona aldananların her devirde eksik olmamasıdır.

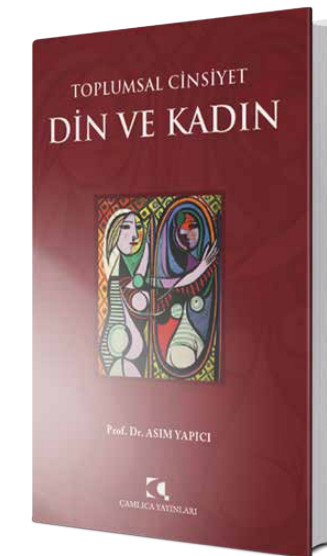

Çankaya'dan Beştepe'ye Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Seçimleri M.Serhan Yücel

Türkiye Cumhuriyeti'nde bugüne kadar 20 kez cumhurbaşkanı seçimi yapıldı. Bunların 18'inde seçim parlamento tarafından gerçekleştirilirken, birinde anayasaya konulan bir madde cumhurbaşkanını belirledi, birinde de cumhurbaşkanı halk tarafından doğrudan seçildi. Ancak Türkiye'de cumhurbaşkanlığı müessesesine atfedilen önem, cumhurbaşkanlarının hangi yöntemle seçildiklerinden ziyade bu seçime etki eden faktörlerin niteliği ve bunlar üzerinden yapılan tartışmaları ön plana çıkarmaktadır. Çünkü günümüze kadar cumhurbaşkanı seçimlerine başta silahlı kuvvetler olmak üzere basın, yargı, bürokrasi, sermaye gibi diğer birçok dış etmen doğrudan etki etmiştir.

Toplumsal Cinsiyet, DİN VE KADIN Prof.Dr. Asım Yapıcı

Toplumsal cinsiyet bağlamında kadın konusunu incelemek zor ama kışkırtıcıdır. Bir de işin içine din katılırsa peşin hükümlere dayalı kabuller ya da reddedişlerle karşılaşmak olasıdır. Günümüzde hem moderniteyi hem de gelenekselliği savunanların kendilerini çoğu kere kadın üstünden tanımlamaktadırlar. Bu sebeple var olan toplumsal cinsiyet tartışmasına müdahil olmak bir yönüyle taraf olmak anlamına gelmektedir. Akademik anlamda ilahiyat bünyesinde olsun ya da olmasın dinî hassasiyetleri daha yüksek olanlar kesin bir yargıyla "İslam kadını yüceltmıştır." derken seküler yaşam tarzını benimsemiş olanlar genellikle "Tüm dinlerde olduğu gibi İslam'da kadın ikinci sınıf bir varlık konumundadır." görüşünü dillendirmektedir.

Yaşam alanlarını
en güvenli ve verimli biçimde
tasarlıyor ve inşa ediyoruz..

